

KÖNYV

144 Ft

HÉT

III. ÉVFOLYAM 19. SZÁM

• 1999. OKTÓBER 7.

KULTURÁLIS KÉTHETILAP

Ember és gondolat
Tüskés Tibor

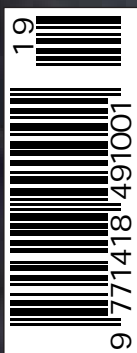
Színház
Mozi – Video

Kertész Ákos
A gazdik és az
ő kedvenceik

Nyerges András
Egy „honfogyó”
a diaszpórában

Rejtvény
Könyvet nyerhet

Interjú
Szilágyi Ákossal
Szepes Máriával
Jenei Tamással

„Aki egyszerre két bőrbe bújt bele”
Interjú Göncz Árpáddal

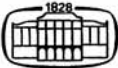

Foto: Szabó J. Judit

Számítástechnikai könyvek, CD-ROM-ok nagy választékával várjuk könyvesboltjainkban.

Libri Könyvkereskedelmi Kft.

ÚJDONSÁGAINKBÓL

 <p>AKADÉMIAI KIADÓ E-mail: custservice@akkrt.hu internet: www.akkrt.hu</p>	<p>Magdolna Hellebrandt: Celtic Finds from Northern Hungary/3 9700 Ft</p> <p>Ladányi Andor: A magyar felsőoktatás a 20. században 999 Ft</p> <p>Takács Gábor: Himbás – rudazatos mélyszivattyúzás 2450 Ft Magyar Tudomány 99/9 252 Ft</p>
 <p>E-mail: vevoszolg@muszakikiado.hu</p>	<p>Peter Nissen – Uwe Iden: Moderátoriskola 1890 Ft</p> <p>Urbán János: Matematikai logika 990 Ft</p> <p>Gilyén Jenő dr. – Horváth Z. Kálmán – Iványi János – Polgár László – Tóth László dr. – Zámbo Ernő – Kovács Béla dr.:</p> <p>Tragkonstruktionen-Tartószerkezetek 3800 Ft</p> <p>Arthur R. Tenner – Irving J. Detoro: Teljes körű minőségmenedzsment 2980 Ft</p> <p>Villányi Attila: Kémia 2. – Szervetlen kémia tankönyv 790 Ft Kémia 2. – Szervetlen kémia munkafüzet 590 Ft</p> <p>Philip Kotler: Marketing menedzsment 4500 Ft</p> <p>Mándics Dezső – dr. Molnár Katalin: Biológia 3. – Az ember szervezete és egészségtana 680 Ft Biológia 3. – munkafüzet 490 Ft</p>
 <p>E-mail: vevoszolg@kjk.hu Internet: www.kjk.hu</p>	<p>Paul A. Samuelson: Közgazdaságtan 1-3. 6944 Ft Szerzői jog 4032 Ft</p> <p>Radványi-Görgényi: English for Business for finance 3472 Ft</p>

Keresse Partner boltjainkat!

AKADÉMIAI KIADÓ	MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ	KJK – KERSZÖV
<p>KIS MAGISZTER KÖNYVESBOLT 1053 Budapest, Magyar u. 40. Tel.: 327-77-96</p>	<p>KANDÓ KÁLMÁN KÖNYVESBOLT 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 20. Tel.: 311-22-73 Fax: 311-24-43</p>	<p>KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVESBOLT 1051 Budapest, Nádor u. 8. Tel.: 317-40-35 Fax: 318-16-52</p>

A frankfurti pillangó-hatás

Hát ez az időpont is elérkezett! Október 13-tól 18-ig Frankfurtban, a Nemzetközi Könyvvásáron Magyarország lesz a főszereplő, a díszvendég. Több évig készültünk rá. Ne beszéljünk most a vitákról, a félreértésekről, az indulatokról, sértődésekről, melyek végigkísérték a felkészülés időszakát. Örülünk inkább, hogy mi, magyarok – remélhetőleg egyetértve, megbékélve, közös céljainkat szem előtt tartva – ott vagyunk, és bízunk abban, hogy eredményes lesz a bemutatkozásunk. Frankfurtban a világ könyvkiadásának seregszemléje zajlik majd, a vásár méreteit elképzelhetjük, ha átgondoljuk, hogy a tízmillió Magyarországon évi kilencezer könyv jelenik meg, átlagosan minden napra 24 különböző könyv megjelenése esik. Frankfurtban a világ könyvtermése vonul fel. Mennyi könyv jelenhet meg naponta a világon? Ehhez képest mennyiségi értelemben tényleg eltörpül a magyar könyvek jelenléte. Viszont éppen emiatt van jelentősége annak, hogy Magyarország a díszvendég: már eddig is tapasztalhatóan kiemelt figyelemben volt része a magyar készülődésnek, és biztosan nagy hatása – pillangó-hatása – lesz a magyar program-sorozatnak. A magyar program emblémája a címlapunkon is látható lepke. Bradbury fantasztikus novellájának, a Mennydörgő robajnak is fontos szereplője egy lepke. A novellában az időgép lehetővé teszi, hogy szenvedélyes vadászok hatvanegymillió évet utazva vissza az időben, Tyrannosaurus Rexre vadásszanak. Figyelmeztetik őket, hogy semmit nem szabad megérinteni, mert az beláthatatlan következményekkel járhat a jövőben, ami az ő jelenük. Az egyik vadász véletlenül rálép egy lepkére, és lön: mikor visszatérnek hatvanegymillió évvel későbbi jelenükbe, tapasztalják, hogy a történelem megváltozott, más lett az Egyesült Államok elnöke, megváltozott a helyesírás... Így lesz ez bizonyosan a magyar lepkével is: ideai szárnyalása elindít olyan folyamatokat, amelyek történelmi jövőnkben teljesebben majd be.

(A Könyvhét – német nyelvű – frankfurti különszáma megjelent, mostantól közlünk néhányat a különszámba készült interjúkból: elsőként a Göncz Árpáddal készült beszélgetést olvashatják.)

KÖNYVHÉT

A TARTALOMBÓL

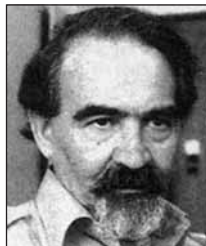
Interjú Göncz Árpáddal arról, hogy egyszerre köztársasági elnök és író

Kertész Ákos arról, hogy kedvenc állataink néha olyanok, mint az emberek

Nyerges András arról, hogyan lehet „számkivetve” is magyarnak megmaradni

Nádra Valéria Bodor Pált faggatja arról, hogyan ír Diurnus

4 „Aki egyszerre két bőrbé bújta bele”
Interjú Göncz Árpáddal

6 SZÍNHÁZ

8 Interjú
Szepes Máriával

9 Interjú
Szilágyi Ákossal

11 Folyóiratszemle

12 KÖNYVIPAR
Interjú
Jenei Tamással

13 FEJEZETEK A MAGYAR KÖNYVSZAKMA
TÖRTÉNETÉBŐL
Az egyesület folytatja munkáját

15 EMBER ÉS GONDOLAT
Beszélgetés Tüskés Tiborral

16 Kertész Ákos:
A gazdik és az ő kedvenceik

17 OLVASÓSZEMÜVEG
Nyerges András:
Egy „honfogyó” a diaszpórában

18 ÍRÓFAGGATÓ
Bodor Pált
kérdte Nádra Valéria

19 HANGRÖGZÍTŐ

20 MOZI – VIDEO

22 SIKERLISTA

25 KÖNYVAJÁNLÓ

29 KERESZTREJTVÉNY

31 MEGJELENT KÖNYVEK

Megjelenik kéthetente • Ára: 144 Ft • Előfizetőknek: 120 Ft • Előfizetési díj: 2880 Ft egy évre • Kiadja: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. • Szerkesztőség, hirdetésfelvétel, előfizetés: 1114 Budapest, Kanizsai u. 41. • Telefon/fax: 466-0703, telefon: 209-1875, 209-9140, 209-9141 • E-mail: konyvhét@dpg.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: **Kiss József** • Főszerkesztő-helyettes: **Csokonai Attila** • Lapmenedzser: **Könnnyű Judit és Orosz Csaba Gábor** • Művészeti vezető: **Szabó J. Judit** • Szedés, tördelés: **Recent Stúdió, Blasits Ildikó** • Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt. • Felelős vezető: **Lendvai Lászlóné** vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közöltekért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget • Terjeszti árusításban: a HÍRKER Rt., az NH Rt., a Bibliofil Kft., a Libri Kft., a Lira és Lant Rt. **Lapunk megjelenését támogatja a Nemzeti Kulturális Alapprogram.**

Aki egyszerre két bőrbe bújt bele

Göncz Árpád köztársasági elnök véleménye kódokról, határokról és a memoárról

Íróból s műfordítóból emelkedett közjogi méltóságra Magyarország köztársasági elnöke, Göncz Árpád. Számosan tudják róla világszerte, hogy ő, a jogász, aki éppen talajvédelemmel foglalkozott, ifjú családapaként vállalt szerepet az 1956-os

magyar forradalomban. Lépeséért a megtorló rezsim börtönbe vetette. A fogság ideje alatt tanult meg angolul, s kiszabadulása után, újabb meghurcolásként állás nélkül maradván az angol-amerikai irodalom avatott tolmácsolójaként kereste ke-

nyerét. Azokban az ellopott órákban pedig, amelyeket a sokak által némi joggal gályarabságnak nevezett műfordítás megengedett neki, saját műveket, drámákat írt a hatalomról, a zsarnokságról – többnyire az íróasztalfióknak. Mert a cenzúra abban az időben még a virágnyelven fogalmazott ellenvéleményeket is elfojtotta. Alkotásai csupán esztendőig tartó várakozások után, akkor is megcsönkítva kerültek a közönség elé, meglehetősen szűkös példányszámban. A mostani könyvvásárra két kötete jelenik meg: immár harmadik német kiadásban az 1970-ben íródott Sarusok és a közéleti megnyilatkozásaiból, esszé-beszédeiből válogatott, egy esztendeje napvilágot látott Sodrásban című kötet angolul.

Köztársasági elnökségének jelenlegi kilencedik esztendejében, röviddel Frankfurtba indulása előtt először arról kérdeztem Göncz Árpádot, hogy vajon íróként vagy államfőként készül-e izgatottabban a könyvvásárra?

– Mind a kettő az én bőröm – válaszolta a köztársasági elnök –, mindkettőt nehéz volna levetnem és általában azt is bajos megmondanom, hogy éppen melyik van fölül. Nyilvánvaló, hogy Frankfurtban, ahol könyvek között leszek, az írói bőr kívánczik majd felülre, de ott sem fogom tudni elfelejteni, hogy alatta van az elnöki bőr is. A Sarusok írói bőröm alatt képeződött több mint negyedszázada. Őt évbe telt, mire megjelenhetett. Emlékszem, nagy dörgedelme kíséretében húzták ki belőle egyebek mellett a leglényegesebb mondatot: „Két igazság közül mindig az üldözött igazság az igazabb”. Szerettem volna visszacsempészni. Volt egy istenáldotta szerkesztőm, aki biztatott, írjam vissza.

Szabadkoztam: „Nem szeretném, ha magának származnék baja belőle”. De ő csak annyit válaszolt, hogy bízzam rá. S a második kiadásba már bekerült a mondat. Így ment

ez akkoriban... Visszatérve a mába: a Sodrásban című, tavaly napvilágot látott gyűjteményes kötettel az írói és az államfői bőrömet együtt viszem a vásárra, hiszen ez azokat a beszédeket tartalmazza, amelyeket köztársasági elnökként mondtam el.

– Miért oly fontos számunkra a frankfurti könyvvásár? A magyar kulturális tárca az idej bemutatkozásra úgy készülődött, mintha egy kis világkiállítás megrendezésére vállalkozott volna: pártfogolt műveket, alkotókat, finanszírozott fordításokat, hogy minél méltóbb legyen az idej októberi németországi „vendégszereplésünk”.

– A frankfurti a legjelesebb nemzetközi irodalmi piac. Fokozza a fontosságát az, hogy a német nyelv és a német kultúra hagyományosan befogadó indíttatású. Itt az idegen nyelvből fordított művek hányada nagyobb, mint a többi kulturális nagyhatalomnál. Befogadókészségüket mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy kis híján száz magyar művet a mi közreműködésünk nélkül, eleve német kezdeményezésre jelentetnek meg az idej könyvvásár alkalmából. Ha tehát eljut Frankfurtig egy-egy alkotás, egy-egy ország kiemelt szerepben, akkor ezen a kiállításon már óhatatlanul észreveszik. Úgy érzem, egy ilyen alkalmat érdemes megragadni. Én azok közé tartozom, akik meg vannak győződve róla, hogy a magyar irodalom jó és megérdemli az elismerést. A probléma inkább az, hogy nincsen a világban elegendő műfordítónk, tehát az arra érdemes művek nem jutnak el a külföldi olvasóközönséghez. Irodalmi művek tolmácsolása kétnyelvű embert követel, s annak a nyelvnek, amire fordít, tényleg anyanyelvének kell lennie. A mi irodalmunk fordítói általában magyar származású külföldiek, akik többnyire a magyart tudják anyanyelvi szinten. Németország e tekintetben kivétel, van jó néhány kimagasló „magyar” műfordítójuk.

– Milyen jellegű, stílusú, témájú irodalmi alkotások esetében számít Ön jelentős sikerre?

– Azt hiszem, azok a művek lesznek a legkelendőbbek, amelyek magyar nyelvezete közel áll a hajszálpontos, eleve fogalmi jellegű német gondolkodáshoz. Nádas Pétert feltétlenül ide számítom. Konrád Györgyöt a komolysága és az egyetemes kultúrába való beágyazottsága kiválóan alkalmassá teszi arra, hogy jelen legyen a nemzetközi piacon. Németre gyakran fordított írónk Esterházy Péter, talán azért, mert kicsit jólesően szentségtörő stílusán átüt a komolyság és az értékudat. Persze nehéz innen megmondani, hogy mi az, ami ott up to date. Ady például a protestáns, biblikus nyelvezetével szinte lefordíthatatlan, bármilyen nagyra tartjuk is. S őt csak példaként említem arra, hogy nem értékítéletet alkotunk, amikor válogatunk, hanem megpróbáljuk kitálatni: mi érinti meg azt az érzékeny német vagy angol vagy amerikai ideget, amely megpendül a műre. És itt jön egy furcsa dolog. Azt hiszem, erről szeretnék majd szólni, ha Frankfurtban beszédet kell mondanom. Magyarország határok nélkül – ez a bemutatkozásunk jelmondata. Szép gondolat, hogy az irodalom határok nélkül terjed és a mondandóját tekintve egyetemleges, tehát ami itt érvényes, az ott is az. Csak hogy a valóságban épp az a mondandó válik hitelessé, ami a legteljesebb mértékben „vidéki”. Az tud áthatolni a nagyon is létező határokon, ami helyhez kötött, már-már azt mondanám, vidékies. A nagy-nagy általánosságok, a határok nélküli „párolt” szöveg, a határok nélküli „párolt” stílus nem átütő erejű.

– Mennyiben segíthet egy bármily hírneves kiállítás azon, hogy kis, nehezen fordítható nyelvünk ellenére betörjünk a könyv-világpiacra?

– Érdeklődést kelthet már maga a jelentős nemzetközi

bemutakozás is. A piacot ugyancsak a keresletnek kell megteremtenie. Nem merném azt állítani, hogy ez önmagában áttörést jelent, de az első lépést mindenképpen megkönnyíti. Nagy szükségünk van valami ilyesfajta indításra, mert míg a szerbek „ajánlólevele” a hősi ének, a finneké a Kalevala volt, nekünk efféle művünk nincsen. Nincs olyan „faltörő kos” alkotásunk, ami már rést ütött volna a mindenkorai külföldi kereslet falán.

– Szokta-e műfordítóként is szemlélni saját műveinek külföldi kiadását?

– Megesett már, hogy megkaptam valamelyik írást fordítását olyan ismeretlen betűkkel kinyomtatva, hogy még azt sem tudtam megállapítani, melyik a nevem a címlapon, és melyik a művem címe. Az indonéztól kezdve a vietnamin keresztül még hanti nyelvű fordítás is eljutott hozzám. Ezek nagyon megdöbbentőek, de nem hiszem, hogy világirodalmi ismertséget jeleznének. Viszont nagyon jóleső érzés, ha a ljubljana színházi fesztiválon értesülök róla, hogy a kitűnő horvát színész, aki Pécsen a horvát színházban játszotta először a Magyar Médeiamat horvátul, tavaly az év legjobb színésznője címet kapta az alakításáért, s Ljubjanában már harmincnégyszer játszotta a darabot.

– Ez a színmű 18 országban 22 nyelven 35 előadásban került a közönség elé. Meg ne bántódjék, Elnök úr, de mintha külföldön nagyobb sikere lenne íróként, mint itthon.

– Itthon az elnök bőre alatt búvik meg az író. Meg keveset is írtam, s az sem biztos út az ismertséghez, ha valaki felnőttként kezdő, mint én voltam annak idején. Aztán jött a köztársasági elnöki feladatkör és vele egy időben egy furcsa jelenség, ami majd minden magyar íróra érint, kivéve a legfiatalabb generációt: az, hogy a szocializmus idején létezett valami

féle kód, amit az olvasó ismert. Bármiről szolt is a mű – netán a sorok közt –, lefordítható volt a hatalom és az egyén viszonyára. A rendszerváltással együtt megszűnt a kódrendszer, s most derül ki, hogy művek, amelyeket remeknek ítéltünk, semmibe tűnnek. Istenkísértés újraolvasni egy akkor írt művet, mert egyszerűen kiderül, hogy érvényes-e még vagy sem, van-e többletmondanivalója, vagy teljesen kiürült.

– Visszatér-e a papírhoz és a tollhoz vagy az írógéphez, amikor ideje engedi?

– Egyelőre nem. De szeretném hinni, hogy a mondott szó, a beszéd, ha igényes, egy kicsit szintén irodalom. Többnyire szabadon fogalmazok a nyilvánosság előtt, de néha sajnálom, hogy nem írtam le előre, amit mondtam, nem maradt meg papíron a gondolatom. Ha az ember sokaknak beszél, érthetően és követhetően kell beszélnie, mert a mondandójának mindenképpen célba kell érnie. Ez nem

zárja ki, hogy a szónoknak saját stílusa legyen. A leírt nyilvános beszéd a kisszé felé közelít, ami, szeretném azt hinni, sajátos irodalmi műfaj. Azután, hogy lesz-e erőm 78–79 éves korom után megírni a visszaemlékezéseimet, és a politika nem égette-e ki az agyamat, az majd kiderül. A gondom az, hogy már csak a mai mondandómat írhatom le, de hogy ez milyen állomás során és mely belső küzdelmek árán alakult ki, az utólag – részletes napló híján – nyomunkövesíthetetlen. Lehet, hogy ez a „mát” hitelesebben fogja tükrözni, mint az ábrázolni kívántakat. Tehát esettanulmánynak érdekes lehet, de lélektörténetnek kevésbé. Ahhoz szépirodalmat, drámát kellene írnom. Nem biztos, hogy erre képes leszek. Mert írni csak akkor érdelem, ha a megszülető mű a szerző tulajdon igényének, saját esztétikai követelményeinek is képes megfelelni.

Mátraházi Zsuzsa

Legott komédia

■ Lucifer ajánlja a történelmi tapasztalatokon elborzadó Ádámnak, hogy tragédia helyett nézze komédiának, s „legott” mulatni fog. A Bábszínház ezt a tanácsot fogadta meg: mókára veszi az emberi történelmet, eszközeinek törvénye szerint – bábjátéknak. Az Úr vén mutatványos, akit angyalok kara helyett csuklyás bábmozgatók hozsannáznak körül, s aki hallgat, önhittén áll, az szinte ősz társulati tag – Lucifer. Kétarasznyi marionett-bábokat fordítanak ki az Alkotás Varázsdobozából, ők nemcsak kicsinyek, de csupasok is, tudatlanabbak nem is lehetnének, viszont borzasztóan nagyra vannak: szabad akarattal lendíti őket, jóllehet zsinóron lógnak. Ebbe ha belegondolnánk, már nem is kellene tovább lamentálni, csak imádkozni buzgón. Ámbár még a kulcsolódó kezeket is felülről rángatják... Az Úr azonban felfüggeszti a mindenhatóságot, pontosabban szólva: felfüggeszti az emberpárt. Az álomképek ideje alatt a szuffita magasában szenderegnek, míg Lucifer utaztatja őket a kísértő történelemben. Innentől fogva változtatják egymást káprázatosan szellemes és lehangolóan maszatos jelenetek. Szellemesek az athéni szín hatalmas szájként megjelenített néptribunjai, s velük párban a nép szájkupaca, ehhez képest Miltiadesz, mint vérző mellszobor merőben más jelrendszerből való. A római színben Csontváry-festményt idéz Pál apostol – kitűnően, de mihelyt megmozdul, elveszti fenséges rettenetességét, vicesse töpped. Kitűnő a konstantinápolyi pátriárka megjelenítése, hatalmas alakját pravoszláv talárra emlékeztető kúp-palást adja, feje úgy végződik csúcsban, mintha főveg volna, labdányi szemei önállóan forognak a kiátkozás hevéletében – maga az álszentekedő dogma. Kitűnő ötlet a párizsi szín – az alvó Kepler fejből lép ki Danton – az úrbéli utazás viszont ötletelen, az eszkimó-jelenet meg oly fikarcnyi, hogy alig is értelmezhető. Az előadás egészét a zárókép rendezői megol-

dása emeli bölcséleti dimenziókba: az üres térben, ég alatt, föld fölött zsinórjain lóg a két kis csupas emberke: „Végtelen a tér, mely munkára hív.” Csend. Csend. És bennünk a kérdés: Mi lesz velünk, picikéim?

Az előadást Garas Dezső rendezte vendégként. Úgy tetszik, munkája során egyetlen dilemmát nem tudott megoldani: Lucifert. Szereplőként a színész – Erdős István – kevésbé sikerült pálcsa bábmozgató, de ez csak jelzés, valójában emberszereplő, mint az Úr. Míg azonban ő mutatványos direktornak van ábrázolva, addig Lucifert nem sikerül hová tenni. Joviális külleme nem engedi intrikusnak vélni, ősz baszusza, szakálla folyton lázadó sem igen lehet, szerepéhez segítszínész meg kiterjedt jelenléte miatt nem. Ki ő a kezdő társulatban? S hová lehet a megkísértési kísérlet után? Száműzött angyal? Ellentársulati direktor? Balla Margit, a bábok, a maszkok és a látvány tervezője ötletdús, de egyenetlen munkát végzett. Úgy tetszik, többféle technikát alkalmazott annál, hogy stíluson belül tudjon maradni, vagy ilyet – akár csak színként is – teremthetett volna. Poénok ragyognak az összkép helyén.

Szilágyi Dezső alkalmazta bábszínpadra Madách szövegét: a lehető legszerényebb mennyiséggel beírta, ami érthető is. A látvány itt több információt adott, mint a dikció, bár Beratin Gábor és Kovács Marianna (Ádám és Éva alakítói) nevét megkeressük a színlapon.

– kes –

Bárka

■ Nem gyakran, de azért jó dolgok is történnek.

Három éve Csányi János fiatal rendező alkalmi társulattal truppot hívott életre, s bemutatták Shakespeare Szentivánéji álom című játékát. Kivételes sikert arattak. Lehetőséget kaptak rá, hogy a Józsefvárosban tovább játsszák az együttes: Bárka Színház néven a volt Ludovica hajdani vívótermében. Jó hajlék

volt ez, csak épp színjátszásra kevésbé alkalmas. Nosza! Át kell építeni!

Az építés nem is ment nehezen, megvolt 10 hónap alatt, csak épp a pénz, engedélyek, kapacitás összeszedéséhez kellett két esztendő. Most azonban megnyílt az átépített Bárka. Szeptember 17-én a műemlékvédelem szakembereinek teljes jóváhagyásával – az eredeti vívócsarnok sérelme nélkül – megnyitotta kapuit az Orczy kerti színház (bejárattal az Üllői út 82. felől). Több játszóhely is található benne – Amfiteátrum, Vívóterem, Stúdiószínpad – de a 24 órás nyitvatartásra felkészült Kávézó is helyet adhat művészeti összejöveteleknek.

Az építkezés 300 millióba került, ennek egy harmadát a józsefvárosi önkormányzat vállalta, a többit a Magyar Fejlesztési Bank hitelezte.

A színház saját produkciói mellett rendszeresen vendégül lát más társulatokat, kísérleti vállalkozásokat, színvonalas amatőröket, de találkozási lehetőséget kínál az irodalom, film, képzőművészet művelőinek és barátainak is. Már az addigi törekvésekből is arra lehetett következtetni, hogy a Bárka nem kizárólag színház akar lenni, hanem olyan művészeti-szórakozási alkalom, ahol a közös élet-szemlélet hozza össze az embereket, s ennek jegyében születnek újabb alkotások. A megnyitó hetében Tasnádi István színműve, Koncz Zsuzsa fotóművész kiállítása, Jancsó Miklós vitaestje, Cseh Tamás dalai és Shakespeare várják a publikumot.

– kes –

Limlom + lélek = bábjáték

Ötvenéves a Bábszínház

■ Ma Budapest Bábszínháznak hívják, de a nagyvilág Magyar Állami Bábszínházként ismerte meg. 1949-ben jött létre, a színházak államosításakor, azzal a céllal, hogy

a gyermekeknek szolgáljon mulattatására. 1950-ben azonban a szovjet Obrazcov együttese pesti vendégszereplésekor kitetszett, hogy a bábok ragyogó alkalmat kínálnak társadalmi szatírak, karikatúrák bemutatására. Ekkor egymás után több felnőttműsort – esztrádot, paródiát – vittek színre, és a humorra kiéhezett közönség töltötte a nézőteret. 1958-ban Szilágyi Dezső lett a Bábszínház igazgatója, akinek az volt a meggyőződése, hogy a bábuk képzeletgazdag szerepeltetése megállja helyét „felnőtt” színművek életre keltésére is. Shakespeare Szentivánéji álom-jának bemutatója fényesen igazolta (1964), hogy a drámairodalom legnagyobb mesterét sem kell „gügyögővé” alakítani ahhoz, hogy bábszínpadon megszólaljon. Ellenkezőleg! Felszabadul a felnőtt nézők képzelete, kép és zene, költői és történelmi közlemények az érzékelés új minőségét tudják megteremteni. A részművészetek egymás mellé rendelése azonban nem lehet véletlenszerű: a gondolat-társítás céltudatos fegyelme kell ahhoz, hogy például egy meglibentett selyemkendő felhőt, óceánt vagy tovatűnő tündért jelentsen. A feladathoz alkotócsapat szerveződött, és az alkotók újabb feladatokat oldottak meg. Bródy Vera, Koós Iván, Szőnyi Kató a bábterv, díszlet, rendezés megannyi eszközét fedezték föl, hogy a világszínpad klasszikusait az Andrássy úti teátrumban meghonosítsák: Bartók, Sztravinszkij, Kodály zeneművei mellett a kísérleti színház kitűnőségeit: Beckettet,

Brechtet, Mrozeket. A hatvanas évek közepétől fogva együttesük diadalmos vendéjátékok sorával hódította meg a színházi világot: Párizs, Róma, Moszkva rajongva szólt a színház teljesítményeiről, ugyanakkor idehaza is megsokszorozódott a nézőszám, vidéki együttesek alakultak, kivételes teljesítményeket könyvelhettek el az amatőr együttesek is. Nehezen mérhető, de nem tagadható: megváltozott a közönség észjárása is. Mind többen értették és igényelték azt a szellemi szabadságot, amit a bábjátszás előhívott és készsége fejlesztett: tömegek tanulták meg érteni a hasonlatokban rejlő gondolatátársításokat. Elég volt egy szituáció, s a tollas kalap már kényes dámát jelentett, a vesszőprakker – szigort, a posztóhímes kulacs – falusi borisszát.

1992-ben a színház kettévált: Budapest Bábszínházként működik Meczner János irányításával a nagy hagyományú intézmény, kamaraszínházából jött létre a Kolibri. Jóllehet a társadalmi és gazdasági változások nem vonultak át a Bábszínház felett sem nyomtalanul, azért a színház őrzi hagyományait és a színházművészetben kivívott helyét. Új betanulásban adja régi nagy sikereit – Óz, a nagy varázsló, Misi Mókus vándorúton, Pinokkió – de gondoskodik felnőttek nézőiről is. Ötvenedik évadát Madách Imre: Az ember tragédiája előadásával ünnepli.

– kes –

Képes színház-történet

Magyar Könyvklub
582 oldal, 5990 forint

■ Drága könyv, de nem kidobott pénz. Az angolból fordított kötet magyar kiállítása is, tartalma pedig kivált ritka szellemi vállalkozás, magas szintű olvasmányélmény. De ne rettegjünk! Már az eredeti is azt akarja, hogy ne csak szűk szakmai publikum lelje örömét benne, hanem a szélesebb körű olvasóközönség is, mindazok, akik hitelt adtak Shakespeare-nek: a színház tükröt

tart a természetnek. A tekintélyes szerzőgárdát felvonultató munka arra törekszik, hogy olvasmányosan szóljon a színjátszás koronként és helyenként változó folyamatairól. Ezt pedig nem teheti meg a történelem, a társadalmi tagozódás, a technikai és szellemi változások rajza nélkül. Minden fejezet képes megőrizni a szerző kitüntetett érdeklődési területének jellemvonásait, de jöttányit sem enged a világos előadásmódból, a színház működésének feltételeit megszabó körülmények rajzából. Ezért válik világossá, hogy a még annyira különböző produkciók is rokonok abban, hogy színjátszó, publikum és közlési szándék nélkül nincsen teatrális esemény. A szerzők azonban ennél többet is tudnak. Az üzemszerű működéshez viselnie kell valakinek a költségeket. A mondandó végett, a szórakozás végett, a játszó személyek kedve végett. Ezért már az athéni látványosságoknál is, de az afrikai törzsi szcenárióknál is láttatni törekednek a játékok érdekeltjeinek szervezett áldozatvállalását. Mint a bevezető ajánlja is: vissza-visszalapozunk a korok és a helyszínek párhuzamos tárgyalásait egybeillesztve, és felismerjük, hogy a színjátszásnak voltak és vannak ös eredeti közös vonásai: közösséget jelentő mese, napi aktualitás, erkölcsi ítélet. Nincs üres tér. Mert mihelyt megjelenik benne a játszó személy, a térnek léptéke lesz, s mihelyt akcióba lép az a figura, a tér palotabelő lesz, polgári szalon, szorongások lépcsőháza, vagy anyaméh. Semmi más nem történik, csak a játszó személy gesztusai hatására meg-

lődul néző-képzeletünk, átélőképeségünk folytán beutazzuk a felrajzolt világot, bár moccsanlan maradunk a székünkben. Ennek a képes színház-történetnek az a ambíciója, hogy kitudja a mindenkor néző gondolatátársításainak készletét. Miközben a színház-történetet rajzolja – az embertörténet belső bugyrait is meg akarja fejteni. Naprakész megfogalmazásban nem kevesebbet, mint azt, hogy a világ-nagy hírközlési technikák közepette, milyen hírrel képes változatlan bizonyossággal szolgálni a színjátszás. A szakági kutatások és összefoglaló értéktételek elgondolkodtató alapossággal szolgálnak. A tizennegyedik fejezet – a magyar kiadás kedvéért – magyar összefoglaló színház-történettel, Gajdó Tamás tollából. Hervasztó őt olvassunk. Mindezek előtt azért, mert nem vette figyelembe a kötet bevezetőjét, nem figyelmeztet a társadalom-, technikafejlődésre. Szorongatva a terjedelmi korlátoktól – általánosságokat mind ki mond a színházművészetről, mond a törté-

nelmi változásokról. Azazhogy ez utóbbiakat napra – kézirat leadásra – késszé igazítja. Csak példaképp: a negyvenes években új irányt teremtőknek minősíti Tamási, Németh László, Márai drámáit. Mire gondol? Márai az egy Kassai polgárral, Németh a Vilámfény-nél, Tamási az Énekesmadárral nem csinált új drámaíró iskolát. Kivált nem a negyvenes években. A Nemzeti a századelőn nem aratott sikert Ibsen-nel? Tévedés. Gondoljunk csak a Nóra, vagy a Hedda Gabler többszöri bemutatására. Major Tamás az új erőviszonyok demonstrátora volt? Igaz. De felnevelője annak a rendező-garnitúrának is, amelyet Gajdó áhítatosan felemlít. Mit tegyünk? Ezek tények. A rövid fejezet dacára hosszan idézhetnénk a csúsztatásokat, amelyeket vagy egy színházi működéshöz kevésbé értő ember írhat csak le, vagy olyasvalaki, aki tények helyett arra ügyel, amit bizonyos baráti kompániák, a színházcsinálásból kiszorultak panasznak. Úgy tesz, a megadott bibliográfiát maga Gajdó sem olvasta el, még szelmentében sem.

Az angol eredetű Imre Zoltán fordította híven, de esetenként jobb lett volna, ha magyaron. A nagyszámú példából idézek egyet: „A katolikus országokban növekvő elnyomatást és regularizációt találunk az ellenreformációnak köszönhetően, annak a protestáns-ellenes nagy kísérletnek, hogy visszaállítsák a római egyházon belüli fegyelmet.” Hát ez „nem van mondva magyar nyelv által”.

– kes

Mária

Szepes Mária elmúlt 90 éves

Ő írta a Pöttyös Pannit, amiben az élet minden bölcsessége megtalálható. Csak el kell olvasni, és elgondolkozni. Ez volt akkoriban – mikor is? – az egyetlen, amit engedtek megjeleníteni. Legszebb könyvét, a Vörös Oroszlánt elégették. De a könyve is, és ő is feltámadt. Alig tíz éve, hogy sikeres – sokak által ismert, népszerű, kiadott, honorált és így tovább – írónak mondják. Ő másként látja. Mindig sikeres volt, mert amit csinált, boldoggá tette. Írt. Könyveit kézirat formában a fiókba tette, ám környezetét folyamatosan élvezhette azt a szellemi Kánaánt, amit képes volt megteremteni.

Gyönyörű élet az övé. Mindig ad magából, fáradhatatlanul. Ráérez, hol a baj, ha fáj valamid, segít, de meglátja, ha fenn vagy, és akkor örül. És ezt is megmondja, mert bátha nem tudsz róla, micsoda boldogság ért. Nála nem közbély a szeretet. Belőle árad. Olyan erősen, hogy kényszerülsz te is adni magadból.

– Te mit gondolsz erről a szörnyű büntényről? – kezdi kérdéssel az interjút, utalva a beszélgetés idején történ-

tekre. Elmondom, elmondja, és hozzászól, nem érdemes rosszat tenni.

– Hogy vannak-e földönkívüliek? Micsoda gög azt hinni, hogy a világegyetem értünk van! Annyi csodálatos dolog történik, olyan egybeesésekre ébredünk, hogy lehetetlen csak magunkban gondolkozni. Amikor megírtam a Vörös Oroszlánt, 1947-ben, szinte mindent „kitaláltam”. Azután kiderült, jó sok évvel később, hogy létezik az a falu, Schwandorf, azokkal az épületekkel, a malommal, amelyek a fantáziám szüleménye volt. És sorolhatnék több ilyen momentumot is.

– Mi a magyarázat?

– A tudatunk, ami nem úgy működik, ahogy sokan hiszik. Léteznek erők, amelyek tudatunkba adják mások létezését, amelyek meghatározzák az irányt.

– Olyan ez, mint a sínen futó villamos?

– Kicsit olyan, de a lényeg, hogy az irányítás a te kezében van. Drágám, ne tedd az ágyra a jegyzeted, mert elalszik – veti közbe.

– Ha vannak mások is, akikről azt hisszük, fejlettebb civilizációjúak, miért nem jönnek közénk, akár csak azért, hogy felemeljenek. Mint ahogy mi tettük az indiánokkal, az afrikaiakkal.

– Ugye jól érzem az iróniát...

– Miért is tagadnám.

– Akkor kész is a válasz. El tudod képzelni, hogy egy tó felett keringő helikopter leszállna, amikor látja, hogy a víz hemzseg a krokodiloktól?

– Ilyen vérszomjasak, kegyetlenek vagyunk?

– Tudatlanok, agresszívek. Drágám, én már olyan sokat megélttem itt és most, meg az előző életemben is.

– De megőrizted magad.

– Nem tehettem mást.

– Menekülésként írtad a fantasztikus regényeket?

– Soha nem hittem, hogy fantasztikumokról írok. Amit leírtam, az mindig igaz volt valahol. Hiába zúzták be, ma a világ több tucatnyi országában kiadták, több tucatnyi nyelven olvashatják. Te olvastad?

A kérdésben nincs hiúság, inkább gondoskodás, Mária azt szeretné, hogy senki se se maradjon éhen.

– Előre visznek a tudományok?

– A tudás, a megismerés visz előre. Új dolgok nem keletkeznek, csak el kell hozzájuk érni. Alázattal, szorgalommal. A túlfejlettség, a gépek elötérbe tolása kimeríti az emberiséget. És a természet kezdi leadni a vészjeleit. Romlik a hormonrendszerünk, kevesebben születnek, furcsának tűnő katasztrófák, események zajlanak le.

– Túl okosak vagyunk?

– Ellenkezőleg. A tanulást soha nem szabad feladni. Meditálok, olvasok, gondolkodom, merünk kell a természet jelbeszédét megfejteni.

– Merni? Olyan nagy bátorság kell a megismeréshez?

– Ha megtanulsz valamit, azzal

lehet, hogy egy meglévőt le kell rombolnod, mert kiderül, nem volt jó, nem volt igaz. A tudományok a valóság után mennek, a fizika például az okokat regisztrálja. De a szellem mindent képes megelőzni. A klónozásról már akkor írtam, mikor a tudósok nem is gondoltak rá, de ugyancsak a jövőt sejtette meg Lem, Bradbury. A nagy gondolkodók mind rájöttek, miben rejlik a nagy veszély: a gépeknek nincs lelkiismerete. Beveszi, amit betáplálnak, kiadja, amit kérnek. De nem tud gondolkozni, nem tudja elrejtteni az elrejtendőt. Ezért kell nekünk ébren lenni.

– Úgy látom, te vagy a legoptimistább pesszímista.

– Hiszek az összetartozásban, az összefogásban. Elpusztíthatatlanok vagyunk, hiszen az élet örök. Mikor üldözték a másként gondolkodást, itt ebben a kis lakásban a szellem katekombáját teremtettem meg. Ide járt Havas Béla, Baktay Ervin és mindenki, akinek kevés volt a levegő. Mi itt megteremtettük a magunk világát.

– És írtál a fiókodnak.

– Boldogan írtam, mert írhattam. Ebben senki nem akadályozhatott meg. A háború alatt például a légópincében is diktáltam. Hullottak a bombák, bár mikor meghalhattunk volna, mégis éltem. Szabad voltam. Tudtam, úgyse adják ki, de nem tudtam nem írni. És látod, élek, élek, hogy segíteni tudjak azoknak, akik hagyják. Csodálatos férjem volt, aki soha nem kérdezte, mit miért teszek. Egyek voltunk.

B. E.

Médiahajó '99.

Ez a hajó is elment. Nem ismerhettük meg Szabó László Zsolt MTV-elnök véleményét a közszolgálati Magyar Televízióban zajló változásokról, mert széke üresen maradt a pódiumon. A (volt) pénzügyminiszterek reggelije valóságos volt, Tarnóy Gizella társaságában Kupa Mihály, Rabár Ferenc és Szabó Iván szerény mennyiségű táplálkozás után elbeszélgetett a magyar gazda-

ság aktuális helyzetéről. A reggeli után Kupa Mihály maradt az asztalnál, csatlakozott hozzá Nagy Sándor és Stumpf István. A Fodor János vezette beszélgetésük témája a Magyar Könyvklubnál megjelent Churchill-kötet, a Nagy csaták – Híreshirdet szereplők volt. Churchill karizmatikus személyisége, eredeti egyénisége könyvén keresztül is inspirálóan hatott a magyar politikusokra, be-

bizonyosodott, hogy szelleme-
sek is tudnak lenni, humoruk is van, és Churchill stratégiai gondolkodását hazai pályán is követendőnek gondolják.

Ezután Stumpf István maradt az asztalnál, és parázs hangulatú baráti beszélgetést folytatott Kéri Lászlóval, zsúfolt nézőtér előtt. Ki-ki a maga igazát védte elszabadult érzelmekkel, és ahogy az ilyenkor lenni szokott, mindketten mondtak egymásnak megszívlelendő kijelentéseket. A visegrádi partraszállás (nem tévesztendő össze a normandiaival) után követ-

keztek a különböző díjak kiosztásai, és a program alapján legígéretesebbnek gondolt pódiumbeszélgetés: az elektronikus médiumok vezetői válaszoltak Havas Henrik kérdéseire. Természetesen szóba került a Magyar Televízióból elbocsátott több mint ötszáz munkatárs ügye is, de a legilletékesebb távolmaradása miatt csupán a jelenlévők véleményét ismerhettük meg. A hazaúton a legnagyobb sikert Vágó István és örömménészei, a Favágók együttes aratta.

K. J.

Szilágyi Ákos és Jelcin

11 bőrönd kompromat

Négy jeles férfi könyvét viszi ki – többek között – a Helikon Könyvkiadó a Frankfurti Könyvvásárra. A könyvek közül bárom már olvasható, a negyedik kézbevitelére még várni kell. Alábbi interjúnkban a negyedik könyvről kérdeztük a szerzőt, Szilágyi Ákost. A frankfurti könyvbemutatót megelőző eszmecsereőről, amelyen részt vett a négy szerző – Hankiss Elemér, Lengyel László, Gombár Csaba, Szilágyi Ákos – következő számunkban közlünk szemelvényeket.

– Miért nem jelent meg magyarul is a könyv, hiszen már a könyv címe is igaztató: „Borisz sztár és a sztárevicsek”, biztos nagy lenne rá az érdeklődés.

– Pontosítanék: egyelőre nem. Azért nem, mert most, október végén fog megjelenni, ugyancsak a Helikon gondozásában Oroszország elrablása című monografikus munkám és két könyv egy szerzőtől, egy időben még Oroszországról is sok lenne a magyar piacon, jóllehet az egyik a valóságos, a másik a virtuális Oroszországról is szól majd. A Borisz sztár és a sztárevicsek tulajdonképpen a nagymonográfiából szakadt ki és kerekedett önálló könyvvé. Egyébként most jelenik meg a Kalligramnál a szlovák változat is, Szigeti László jóvoltából és ennek is legalább annyira örülök, mint a német nyelvű kiadásnak. Örülök, hogy mindezért a kisujjamat se kellett mozdítanom. Csak belecsöppentem a jóba. Jött egy nagyvonalú mecénás, a TVK, jött a Helikon Kiadó igazgatója, Szilágyi János, aki sajnos nem érhetne már meg ezeknek a könyveknek megjelenését, és jöttek kollégáim, barátaim – az ötletgazda egyébként Lengyel László volt –, kértek tőlem egy kéziratot és én ezt adtam. Ha csak rajtam múlik, biztos nem lett volna könyvem a Frankfurti Könyvvásáron. Persze, nem mintha ettől álmatlan éjszakáim lettek volna. Maga a vásár persze nagy dolog, de ott lenni vagy nem ott lenni egy könyvvel magyar szerzőnek nem sokat számít. Aki látta már a vásár irdatlan könyvtengerét, az tudja, hogy saját könyve még a legjobb német terjesztés és a legnagyobb olvasói ér-

deklődés mellett is legfeljebb csepp a tengerben.

– Mégis mit takar a német nyelvű könyv sejtelmes címe, mi az, hogy Borisz sztár és mi az, hogy virtuális Oroszország?

– Ami és ahogyan Kelet-Európában az utóbbi tíz évben végbement, szerintem nem lehet megérteni pusztán politikai ésszel vagy a hagyományos történelmi konstrukciók segítségével, a távközlési és információs forradalom, az elektronikus kép és az elektronikus pénz szerepe nélkül. Az a történelem, amit helyszíni közvetítésben látunk és hallunk, más, és másképp emlékezünk is rá, mint a hallomásból és könyvekből ismert történelemre. A politika mediatiszációjáról van szó. A televíziós képek politikai eseményeket idézhetnek elő vagy helyettesíthetnek, modellezhetnek, lekicsinyíthatnak vagy felnagyíthatnak valamit, ha úgy hozza a politikai szükség, és vannak, akik tudják, hogy kell bánni az új eszközökkel.

– Milyen eseményekre gondol?

– Olyasmikre, mint az 1989-es bukaresti teleforradalom, a berlini fal ledöntésének nagyszabású látványossága vagy az 1991-es moszkvai telepuccs és 1993 moszkvai októbere, amelyet az oroszok „televorot”-ként vagyis „telecsínyként” emlegetnek. A Borisz sztár és a sztárevicsek lényegében azt mutatja be tíz év médiaeseményeinek tükrében, hogy ami Oroszországban úgyszólván szemünk előtt pergett le és perog most is, az csak kismért volt történelem, nagyjából azonban inkább tévéműsor, médiaesemény

globális tömegkultúra: a cárok helyére a sztárok léptek. Hogy mit jelent a cárolást felváltó sztárolás, azt jól mutatták a '96-os választások. Három hónap alatt a pénzoligarchák és a médiamogulok erőinek egyesítésével sikerült eladni az orosz fogyasztónak a lehető legrosszabb minőségű politikai árut. Borisz Jelcin népszerűségi indexe januárban 6 % körül mozgott, júniusban pedig megnyerte a választást. A könyvben a „Jelcinméker, Lebegyméker” fejezetben részletekbe menően elemeztem ezt a páratlan média-teljesítményt és mindazt, ami a háttérben meghúzódott.

– A háttérben ott a nagy manipulátor?

– Több nagy manipulátor.

– Kérdés, hogy ezek megnevezhetők-e?

– Csak annyira, amennyire a tulajdonért és hatalomért folytatott könyörtelen harc kitakarja a szereplők egy részét, dollármilliárdjakkal, korrupciós ügyleteikkel, érdekeikkel. Más részük és lehet, hogy a fontosabb azonban árnyékban marad.

– Mi a személyes véleménye Borisz Jelcinnről?

– Soha nem tartoztam rajongói táborába, de nemcsak róla van itt szó. Arról a régi-új orosz elitről is, amely ezt a reprezentatív megjelenésű, de minden szellemi formátumot nélkülöző vidéki apparátusokat emelte Oroszország politikai trónjára és tartja ott tizedik éve, csak azért, hogy gátlástalanul halászhasson a zavarosban. Az új osztály mérhetetlen önző és embertelen. Habitusa nem az egykori feltörekvő polgári osztályt, hanem a fosztogató és hivalkodóan költekező, erkölcsi skrupulusokat nem ismerő, minden játékszabályt felrúgó feudális oligarchák világát idézi. Az oroszországi rendszerváltás zsákutcába torkollott. Lehet az egészet előlről kezdeni. Csak az a kérdés: kiknek és mi módon? Egyelőre mindenki háborúja zajlik mindenki ellen. A totális korrupció légkörében az ellenfelek legfőbb harci eszköze a kompromat.

– Kompromat? Nem kompromisszumot akart mondani?

– Nem, nem. A kompromat a mai orosz politikai élet kulcsszava és szintén a politika mediatiszációjából fakad. Tulajdonképpen olyan korrupciós vádat tartalmazó dokumentum vagy feltételezés nyilvánosságra hozatalát és

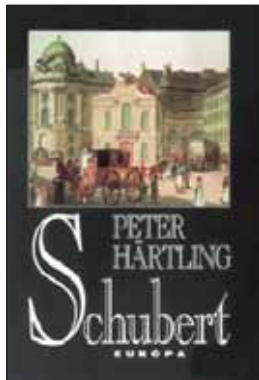
felpörgetését jelenti, amely kompromittálja a politikai ellenfelet. Azt mondanám, hogy a kompromat a gazdasági korrupció politikai költsége. Persze, kompromat mindenütt van, ahol politizálnak, Magyarországon például éppen most kezd politikai harci eszközé válni, – úgy látszik „oroszosodunk” –, de tudtommal csak Oroszországban lett az elmúlt években a politikai harc első számú eszközévé. Ezekben a hetekben és hónapokban is javában folyik a kompromatok háborúja. Elég itt a nemzetközi sajtóban Jelcinnre és családjára vagy odahaza Luzskov polgármesterre zúduló kompromatokra utalni. A kompromat szó egyébként 1993 áprilisában jött divatba, amikor Alekszandr Ruckoj néhai alelnök „11 bőrönd kompromattal” fenyegette meg Jelcin elnököt és környezetét, de ebből soha semmit nem mutatott meg a nagyközönségnek, mert mindjárt ezután egy rakás „ellenkompromat” zúdult szegény fejére. Az év októberében rázúdult még némi vakolat is a szétlőtt Fehér Ház valamelyik szobájában, ahol a zendülés egyik vezéréként kuksolt.

– Mindez a kettő közül melyik könyvében lesz olvasható?

– Mind a kettőben olvasható lesz, csak más vetületben. Ennél többet nem merek mondani, mert kezdek félni, hogy az Oroszország elrablása című könyvemmel úgy járok, mint a farkast kiáltó kisfiú a mesében. Tavaly egy interjúban beszéltem a készülő a könyvről, és az olvasók úgy döntöttek, hogy ez azt jelenti, már megjelent, tehát keresni kezdték a boltokban, persze, hiába. Azután most augusztusban a kiadó könyvhirdetésében tévesen a megjelentek között szerepelt a könyv, megint keresni kezdték, jöttek a telefonok és a szemrehányások. Csak remélem, hogy maradtak azért olyanok, akik most, hogy megint „könyvet kiáltok”, elhiszik nekem: október végén tényleg meg fog jelenni. A felfokozott várakozásból azt érzem, hogy Magyarországon van egy olvasótábor, amelyet ma jobban érdekel Oroszország, mint valaha. Egyébként a Borisz sztár és a sztárevicsek tulajdonképpen csak szórakoztató lábujjgizet a most megjelenő „nagy könyvhöz”, de jövőre olvasható lesz magyarul ez is.

Bagota /ity edt.

FRANKFURTRA KÉSZÜLÜNK... AZ EURÓPA KÖNYVKIADÓ OKTÓBERI ÚJDONSÁGAIBÓL

PETER HÄRTLING SCHUBERT

(Tizenkét moment musical és egy regény)

300 oldal, 1600 Ft

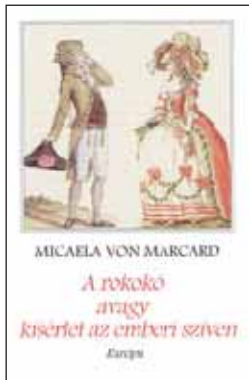
A könyvet olvasva végigkísérhetjük az osztrák zeneszerző tragikus emberi sorsát, megismerhetjük halálsejtő melankóliából és életvidámságból s a két véglet közt még oly sok árnyalatból összetett művészi arcát.

MICAELA VON MARCARD A ROKOKÓ AVAGY KÍSÉRLET AZ EMBERI SZÍVEN

(Gáláns eszmények és életválságok)

324 oldal, 2200 Ft

A berlini Staatsoper fődraturgja a rokokót átmeneti és mélyen ellent-

mondásos, nyugtalan és kegyetlen korszakként írja le ebben a sok képpel illusztrált pszichotörténeti tanulmányában.

GÜNTER GRASS A BÁDOGDOB

840 oldal, 1900 Ft

Az elmúlt évtizedekben több kiadást megért, immár klasszikusnak mondható regény hosszú szünet után jelent meg újból.

A FÉLARCÚ ASSZONY

Három német kisregény

400 oldal, 1500 Ft

A századvég/ezredvég német irodalmából három író egy-egy kisregényét mutatja be a kötet: Dieter Wellershoff A félarcú asszony, Gert

Hofmann A toronynál, Martin Grzimek Finnlandia. Mindhárom mű közös alapmotívuma az utazás.

HELMUT SCHMIDT A GLOBALIZÁCIÓ

(Politika, gazdaság és kulturális kihívások)

132 oldal, 950 Ft

A volt német kancellár három egyetemi előadásának írásos változatát tartalmazza a könyv, mely tömören megfogalmazva, hétköznapi példákon szemléltetve ad ismereteket a globalizációról, annak politikai és gazdasági-társadalmi következményeiről, az EU-ról, régióink csatlakozási esélyeiről s – többek között – a bankfelügyelet, a munkaerőgazdálkodás, a jogi szabályozás területén kívánatos lépésekről.

**Az EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
újdonságainak teljes
választékával várja
olvasóit az Európa
könyvesboltban
(1082 Budapest,
József krt. 18.
Telefon: 334-21-12),
a terjesztőket,
vizonteladókat az
Európa raktárházban
(1134 Budapest, Váci út 19.
Telefon: 320-94-55).**

A TERICUM KIADÓ ajánlata

SZÍNÉSZMESTERSÉG MINDENKINEK

Gyakorlati útmutató személyiségfejlesztő csoportoknak, drámakurzusok résztvevőinek, hivatalos és amatőr színészeknek, színinövendékeknek, rendezőknek, színésszpedagógusoknak és mindazoknak, akiket érdekel a színészmesterség

Lee Strasberg színészképző módszereinek elveit és gyakorlatait összefoglalta
S. Lorraine Hull
251 oldal, 1370 Ft

**Tericum Kiadó
1277 Bp. Pf.39.
T: 326-2723 F: 326-1427**

MEGNYÍLT!

ANGOL NYELVŰ KÖNYVEK KIS- ÉS NAGYKERES- KEDELME

klasszikus és kortárs
szépirodalom
filmes könyvek
művészeti albumok
lakberendezés
építészet
fotóalbumok
útikönyvek
gyermekkönyvek
szakácskönyvek
militária stb.

**1137 Budapest,
Pozsonyi út 21-23.**

tel.: 340-4426

fax: 340-4620

e-mail:

pend@mail.mata.v.hu

A karácsonyi könyvvásárlást

színes, nagy példányszámú prospektus készítésével kívánja a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése előmozdítani. Miután a prospektus a nagy könyvkereskedő cégekkel együttműködésben készül, a boltokban jutnak hozzá a vásárlók. Mód van címenkénti könyvismertetésre, és/vagy egész-, fél-, negyedoldalas hirdetésre is.

Lapzárta: 1999. október 12.

Tájékoztatás kérhető
a MKKE propaganda osztályától,
a 343-25-38 telefonszámon.

A gonosz banalitása

A kulturális folyóiratok piacán zavarba ejtő bőséggel találja szembe magát az olvasó. A piac nem is lenne képes eltartani ennyi lapot, azonban a különféle pályázati támogatási formáknak köszönhetően a választék lenyűgöző, a fővárosi és vidéki műhelyek életképességéről árulkodik. Ajánlónkkal egy-egy érdekesebb lapszámra kívánjuk felhívni a figyelmet.

Az EX Symposion összevont 26–27. száma „A gonosz banalitása” címmel jelent meg. A tematikus összeállítás középpontjában Hannah Arendt Eichmann Jeruzsálemben: Tudósítás a gonosz banalitásáról – az Osiris Kiadónál hamarosan megjelenő – könyvből közölt részletek állnak. A filozófust 1961-ben küldte ki a The New Yorker Jeruzsálembé, hogy Adolf Eichmann peréről tudósítson. A szerzőnek a per alkalmat nyújtott a gonoszról való gondolkodásra, egy konkrét személy cselekedetein keresztül a gonosz mibenlétére és mechanizmusára való rákérdezésre. Az EX Symposionban közölt részletek egyrészt a vádlott életútját, másrészt Eichmann-nak a törvényisz-

telő polgár kötelességeiről vallott nézeteit ismerteti. Ez utóbbi fejezetben Arendt felhívja a figyelmet arra, hogy Eichmann védekezése nem a „parancsra tettem” formulában merült ki, a náci háborús bűnös rendszeresen azt hangsúlyozta, hogy a kötelességét hajtotta végre, mert a törvényeknek engedelmessé vált. Arendt írásához kapcsolódóan a lap közli Mesés Péter (aki Pató Attilával a szám vendégszerkesztője), Heller Ágnes, Seyla Benhabib és Vajda Mihály írásait. A tematikus szám többi írása lazábban kapcsolódik a központi témához, közülük Józsa Mártának A nyelv banalitása – cigányszótár – című írását emelném ki, amely a cigányokkal szembeni lappangó előítéleteknek a szavakban való felszínre bukkánásairól közölt kis történetekből áll össze.

A Beszélőben közölt írások között egyre nagyobb teret kap a politika az egyéb írások rovására, azonban az egyre soványabb Kultúra rovatban mindig találhatunk valami ínycsengőt. Igazi csemege az a sorozat, amelyben hónapok óta Petri Györgyöt faggatják a magyar irodalom egy-egy gyöngyszeméről. A szeptemberi számban Kisbali László

és Mink András beszélget a költővel Weöres Sándor Le Journal című verséről. A beszélgetés során nemcsak az említett versről esik szó, hanem a költő úgynevezett gyerekverseiről és a politikához való viszonyáról és arról a sajnálatos jelenségről, amelyet Weöres-felejtésnek neveznek az irodalmárok. A szeptemberi lapszámban Rádai Eszter ismét egy volt pénzügyminiszterrel, ezúttal Szabó Ivánnal beszélget. Az interjú bepillantást enged a „politikacsinalás” kulisszatitkaiba.

A 2000 irodalmi és társadalmi havilap szeptemberi számában az évek óta tartó Ezredvégi beszélgetések sorozatban ezúttal Falus András immunológussal beszélget Tillmann József Attila és Monory M. András. A betegségekkel szembeni ellenállás biológiáját az öröklődés folyamatából vizsgáló tudós a genetika legfrissebb felfedezéseiről tájékoztatja beszélgetőpartnereit, külön kitérve a DNS univerzalitására. Az immunrendszeri megbetegedések kapcsán Falus András pesszimista jóslásba bocsátkozik Afrika jövője kapcsán, feltételezi, hogy mivel a HIV vírusra különösen érzékeny a negroid populáció, ezért lehet, hogy generációk fognak eltűnni a földrésről. A helyzetet súlyosítja Afrika rendkívül rossz közegészségügyi állapota és a már meglévő átfertőzöttség. „Mindezek hatására a földrész népessége átrendeződhet, így lesz hely a népvándorlások számára.” A

lapban – egyebek mellett – Joseph Conrad és Kontra Ferenc prózája, Anna Ahmatova, Schein Gábor, Szálinger Balázs és Jorge Luis Borges versei is olvashatók. A szerkesztők a szeptemberi számot század eleji kotta- és kabaréfüzetek képeivel illusztrálták. A győri Műhely 1999/4-es számában rövid összeállítást találhatunk a század neves gondolkodójáról, Martin Heideggerről. Elsőként a filozófusnak egy rendhagyó írását olvashatják, az Alkotó tájék – miért maradunk vidéken? címűt. Az 1933-ban keletkezett szöveg témája meglehetősen szokatlan Heidegger életművében. A Fekete erdőben, 1150 méter magasan található kis síkunyhója – amelyet így nevez meg: ez az én munkavilágom – kapcsán a vidéki életéről és a paraszti gondolkodás jellemzőiről elmélkedik. A rövid szöveget Tillmann József Attila elemzi és helyezi az életmű kontextusába. Tomio Tezuka 1954-ben látogatást tett Heidegger-nél, választ keresve arra a kérdésre, hogy mit jelent napjainkban a kereszténység Európa számára. A beszélgetés más témákat is érintett – mint megtudjuk Tezuka írásából –, így a zen buddhista gondolkodásról, a japán művészet sajátos jellegéről, A vihar kapujában című filmről, Rilkeről és Hölderlinről is szó esett. Az összeállítást a filozófus fiával, Hermann Heideggerrel 1966-ban készült Antonio Gnoli-Franco Volpi interjú zárja.

Habe

Magyar helyesírási szótár

A felújított Magyar helyesírási szótárról tartottak háttérbeszélgetést szeptember 16-án az MTA Felolvasótermében. „A júniusban megjelent Magyar helyesírási szótár iránti érdeklődés töretlen, az iskolai

szezon kezdetén a harmadik utánnomást készítjük elő.” – nyilatkozta dr. Sós Péter János, az Akadémiai Kiadó elnöki-gazdátja. Szókincsünk változása tette szükségessé az 1988-ban megjelentetett Helyesírási Kéziszótár korszerűsítését. Ez elsősorban a szóanyag bővülését jelenti: mintegy tízezer új adattal gazdagodott a száznegyvenezer szót tartalmazó szótár, míg közel ezer, idejét-

múlt címszó kimaradt. Az újonnan nyelvünkbe kerülő szavak helyesírásáról az MTA Magyar Nyelvi Bizottsága hozott döntést.

Pályázat

A Fordulópont szerkesztősége rajz- és mesepályázatot hirdet Vasárnap délelőtt... címmel általános és középiskolások

számára. A rajzok készülhetnek fekete-fehér és színes technikával, legfeljebb A/4 méretben. A rajzokat szakmai zsűri bírálja el. A legsikeresebb rajzokat és írásokat megjelentetik a folyóiratban, de minden pályamunkát küldő gyerek életkorának megfelelő témájú ajándékkönyvet kap. Beküldési cím: Pont Kiadó, 1300 Budapest, Pf. 215., e-mail: pontkiado@elender.hu

Mi történt?

Jenei Tamást egy ideje lebetetlen elérni. A titkárnője többnyire azt mondja, tárgyal, vagy házon kívül van, üzenetet lehet hagyni és így tovább. Találkozni is csak késő délután lehet vele, amikor már az átlagpolgárnak befejeződött a munkanapja. Nem volt ez mindig így.

– Az köztudott, hogy abban a cégben, amelyiknek én is tulajdonosa voltam és vagyok – ez a Saxum – résztulajdonos lett a Magyar Könyvklub. Miután tulajdonrészt vásárolt a Bibliofil Kft-ben, az én feladatköröm is bővült, a kiskereskedelmi hálózat szakmai és részben a gazdasági ügyeinek kezelése, irányítása is az én dolgom.

– Azaz...

– Ügyvezető igazgató vagyok.

– Azt mondja, kezelni kell a Bibliofil ügyeit, ezt hogy kell érteni?

– Amikor átvettük, előzetes adatok és becslések alapján sejtettük, hogy számolni kell bizonyos elszomorító gazdasági kérdésekkel, de hogy ilyen mértékű mínuszok legyenek, mint amivel találkoztunk, nem gondoltuk. Most a cél, hogy jövőre nullszaldós legyen a kiskereskedelmi hálózat, és 2003-ra tisztes nyereséggel lehet számolni.

– Igazán szerencsések ezzel a „házassággal”, hiszen könyvkiadó és speciális könyvterjesztő – MKK –, nagykereskedés – Saxum – és az ország egyik legnagyobb, vidéki kiskereskedelmi hálózata – Bibliofil – kelt egybe, és egy ütőképes cégcsoportként van jelen a hazai könyvszakmában..

– Valóban ez volt az indíték, hogy a könyvszakma – de nem a piac – kulcspozícióit egy érdekeltség vezesse.

– Hatékonyabban lehet a problémákat kezelni ...

– ... amiből van elég.

– Elsőnek, ahogy említette, a Bibliofil gazdasági rendszerét kell a veszteségből a nyereség felé hozni. Melyek a kezdeti lépések?

– Minden gazdasági veszteségnek két oka van, az egyik, hogy sok a költség, a másik, hogy kevés a bevétel. A kiadásokat lefaragni esetenként többletkiadásokkal lehet, mint például a meglévő – viszonylag drága – irodák felszámol-

lása, a raktárak, felesleges bérlemények, szállítóbázisok megszüntetése. Másik lehetőség, hogy jobb feltételekkel jussunk az áruhoz, ha nem is a könyv, hanem egyéb anyagok területén, mint például a hanghordozók és a videokazeták. De a könyvek területén is lehet javítani, ha megbízható, stabil cégment állunk kapcsolatban a partnereinkkel. Harmadjára a forgalom emelésével lehet a veszteségeket eltüntetni. Az utóbbi években hatalmas piacvesztés következett be, ezen is változtatni kell. A bolthálózat is sok kívánni valót hagy maga után, elavultak, elhasználódottak. Magától értetődik, hogy egy fényes bevásárlóutca üzletei között egy kopott, sötét kis bolt nem csábítja a vásárlókat, a műszaki állapotok helyenként nagyon elkeserítőek. Elsőnek ezek felújítása is viszi a pénzt, de egy év alatt – bízom benne –, hogy 20–30 százalékkal lehet növelni a bevételeket. Elsőnek tehát végigjártam valamennyi Bibliofil könyvesboltot, hogy pontos képet kapjak az üzletek állapotáról, és megismerkedjek az ott dolgozókkal.

– Most már értem, miért olyan nehéz Önt elérni az irodájában.

– Tény, hogy időigényes, fárasztó volt ez az időszak, de ezt is fel lehet fogni egy olyan befektetésnek, ami hosszú távon fizetődik ki. Amivel abszolút mértékben elégedett lehetek, hogy felkészült szakemberek állnak a pultok mögött. Ami változás, hogy a jövőben

nagyobb szabadságot kapnak a rendelések terén. A boltok vezetőjénél nem tudhatjuk jobban, hogy milyenek a helyi igények, mit keresnek a vásárlók.

– Milyen előnyök rejlenek még a triumvirátusban?

– A könyvellátás gördülékenyebb, naprakészebb lehet. A Saxum gépkocsijai 2-3 naponta felkeresik az üzleteket, ezt az előnyt a partnereinknek is tudjuk biztosítani, egy-egy megrendelésre nem kell hosszabb időt várni. Igen előnyös, hogy a MKK „házhoz megy”. Nem egyszerűen az amúgy is széles választék bővült, hanem a boltok szolgáltatása kiegészült a klubtagság által biztosított előnyökkel. A klubtagok egy része ezentúl vidéken is nem postán, hanem személyesen juthat a kiválasztott könyvekhez, ezáltal számukra a könyv olcsóbb lesz. Az üzleteink vásárlóközönsége pedig jelentős mértékben megnövekszik. Magunk is megdöbbenünk, hogy volt olyan bolt, ahol ennek eredményeként a forgalmunk megduplázódott.

– Mi történik a Saxummal, bővül a könyvkiadás?

– Bővíteni nem kívánjuk, eddig is csupán évi 10-20 címet adtunk ki, többnyire olyan könyveket, amelyekbe óhatatlanul „belebotlottunk”, és kár lett volna elmenni mellettük. De apparátusunkat, szakmai bázisunkat ez irányba nem kívánjuk fejleszteni, elsősorban a nagykereskedéssel foglalkozik a cégcsoportnak ez az ága.

Bagota /ity edt.

Sz. Benedek István Könyvek és álmok nyomában

Mentor Kiadó
Marosvásárhely
169 oldal, 980 Ft

A szerző műve rendhagyó úti-könyv. Nyomát sem leljük benne az utazási célok pontos indoklásának, a klasszikus élménybeszámolóknak, sem a felhívásnak, hogy az író által „megtapasztalt világot” kötelességszerűen felkeressük. Az él-

mény individuális, az utazást mindenki másképpen éli át.

A könyvben minden táj, város, hegy, templom, tenger, vagy piramis bemutatásakor megelevenednek a hozzájuk fűződő korabeli történelmi események is és megjelennek ezek soha el nem felejthető hősei. Mayerling vára most is örzi Rudolf trónörökös és Vecsera Mária tragédiáját. A londoni külvárosban a skót balladák hajókról, kalandokról, tengerről és néhány bátor emberről szólnak. Az élmények kí-

sértetiesen megegyeznek Kipling történeteivel.

Ránk vár India és Afrika embernagyságú piros virágainak, pálmáinak, őserdőinek, hajdantól palotáinak, népeinek megismerése is.

Jack London világában járunk vagy a Délszigetek fűszerillatú, varázsos paradicsomában.

Meglátogatjuk Pagant, ahol láthatjuk az első Buddhatemplom maradványait. Járkálhatunk az inka birodalom romvárosaiban, az őserdőben

megőrzött piramisok között, vagy ezek labirintusában, ahol emberek ezreit áldozták fel isteneiknek. Sorolhatnánk még a varázsos helyszíneket, ahová a szerző elrepít bennünket, s ahová – ha elég pénzünk van – mi is elutazhatunk, s az írás élményét a mi saját élményeinkkel gazdagíthatjuk.

De ha nincs annyi pénzünk, akkor a könyv segítségével is átélhetjük a világutazás nagy kalandját.

Rajnai András

Az egyesület folytatja munkáját

A Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete, amelynek Ideiglenes Intézőbizottsága már 1945 január végén megalakult, az év nyarára elérkezettnek látta az időt, hogy átadja a helyét a törvényesen megválasztott vezetőségnek. Ezért a törvényes rendelkezésnek és az egyesület régi hagyományainak megfelelően augusztus 25-re összehívták a rendes közgyűlést, ezt megelőzően mindhárom (a könyvkiadói, a budapesti és a vidéki könyvkereskedői) szakosztály teljes ülését. A közgyűlés országos elnökké Cserépfalvi Imrét (ekkor még a Szikra Rt. vezérigazgatója volt), országos alelnöknek dr. Máté Károlyt (az Egyetemi Nyomda igazgatóját), ügyvezető igazgatónak Keéri-Szántó Andort (tb.-elnököt), a kiadói szakosztály elnökéül Timár Andort (az Új Idők Rt. ügyvezető igazgatóját), a budapesti könyvkereskedői szakosztály elnökéül Magyar Jenő könyvkereskedőt választották. A vidéki könyvkereskedői szakosztály elnöki posztjára betöltésére Földes Ede kapott megbízást, aki mint könyvnagykereskedő napi kapcsolatban volt a vidékkel.

Máris az infláció, „a világ eddigi legnagyobb” inflációjának kellős közepén vagyunk, amelyet az egyesülés példamutató következetességgel „vezényelt le”, már csak azért is megérdemli, hogy ennek – adott alkalommal – külön fejezetet szenteljünk.

Most azonban 1946. augusztus 25-tel folytatjuk krónikánkat. Egy hónap sem telt el tehát a forintstabilizáció óta, amikor az egyesület megtartotta az évi rendes közgyűlést, megállapítva mindezekelőtt, hogy az elmúlt jó másfél évben a taglétszám a vidéki könyvkereskedői szakosztály kivételével igen öröndetesen fejlődött. A könyvkiadói szakosztály létszáma, amely az utolsó békeévben (1938-ban) 31 volt, ez időre 70-re szaporodott (!), a budapesti könyvkereskedői szakosztályé a jelenlegi 194 taggal még nem érte el teljesen az 1938-as 217-et. Annak, hogy a vidéki könyvkereskedői szakosztály 1938-as 266 tagjával szemben most miért csupán 48 a taglétszám, fő oka (amiről eddig nem volt illendő nyíltan beszélni) a vidéki zsidóság nagyobb részének elpusztítása: a könyvkereskedők túlnyomó többsége – egyébként a fővárosban is – ugyanis a zsidótörvények hatálya alá tartozott.

E közgyűlést követően kapcsolódott be ismét a munkába Bak János, az 1943-as megválasztott főtitkár. (Visszahelyezése körül nem volt teljes összhang: Cserépfalvi Imre országos elnök hasznosítani kívánta Bak János tudását és tapasztalatait, ezért támogatta, Keéri-Szántó Andor ügyvezető-elnök minden bizonnyal a „két dudás egy csárdában” okán ellenezte.) Nyilván Bak János aktivitásának is része van abban, hogy az 1947-es közgyűlésig eltelt egy esztendőben 9 elnökségi, 58 választmányi, 248 különböző bizottsági ülést és értekezletet és 4 vidéki körzeti ülést tartottak. Ez pedig azt jelenti, hogy évi átlagban csaknem minden hónapra jutott egy elnökségi, minden hétre egy választmányi és minden hétköznapra egy bizottsági ülés. (Lehetséges, kevesebb több lett volna, mindenesetre a megélenkült aktivitást bizonyítja.)

Az adatokat az egyesület 1947-es, a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete Múzeum u. 17. alatt rendezett 60. közgyűlésén hozták nyilvánosságra. Az egyesület ekkor 672 tagot tömörített: 97 tagja volt a könyvkiadói, 334 tagja a budapesti könyvkereskedői és 241 a vidéki könyvkereskedelmi szakosztálynak, ami az 1938-as adatokkal összevetve azt jelenti, hogy a kiadók száma megháromszorozódott, a budapesti könyvkereskedőké a másfélszeresre növekedett, ám a vidéki tagok száma még mindig csak 90 százaléka az 1938 évének. (Említésre érdemes: a közgyűlést követő hetekben 33 régi tag kérte tagságának megújítását, továbbá 10 budapesti és 66 vidéki könyvkereskedő került felvételle.)

A közgyűlés, elfogadva a Rózsa-völgyi és Társa cég javaslatát, hozzájárult, hogy a budapesti könyvkereskedői szakosztály keretében zeneműalosztályt szervezzenek, mely hamarosan meg is alakult. Elnökévé Nádor Józsefet, a Nádor Kálmán zeneműkiadó és terjesztő cég tulajdonosát, az ismert nótaköltőt választották.

A közgyűlés alapszabály-módosítással legalizálta új szervezetét. Eddig – közmegegyezés alapján – a könyvkiadói szakosztály mindenkor elnöke egyszerre az egyesületi elnök tisztségét is betöltötte. Most „önálló” országos elnököt választottak, s a szakosztályok képviselői alelnökként vettek részt az elnökség munkájában. Ennek megfelelően országos elnökként Cserépfalvi Imrét, alelnöknek a kiadók képviselőjéül Faust Imrét, a budapesti könyvkereskedők képviselőjeként Bokor Dezsőt, a vidék képviselőjeként Karl Lajos pécsi könyvkereskedőt választották meg. A szakosztályok választmányának elnökéül Timár Andort, Szenes La-

just és Földes Edét választották. A vidéki szakosztályban visszaállították a bevált körzeti rendszert: az öt körzet (a debreceni, a miskolci, a pécsi, a szegedi és a szombathelyi) mindegyike megválasztotta saját tisztikarát. Mindezek eredményeképpen az ekkor megválasztott tisztikar eddig soha nem tapasztalt széles bázist képviselt, ami abban jutott ki-fejezésre, hogy a vezetőségben jelen voltak a kis-, közép- és nagykiadók képviselői, jelen volt a Szent István Társulat képviselője csakúgy, mint a Szikráé, a Múzeum körüti antikvárius és a zalaegerszegi könyvesboltos. Az országos elnökké pedig azt a Cserépfalvi Imrét választották, aki mint a leghaladóbb polgári rétegek képviselője, a harmincas évek elejétől beírta nevét a magyar kultúra történetébe. (Cserépfalvit már 1945 októberében „visszahívták” a Szikra éléről, azóta ismét saját cégét vezette.)

A Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete ezt követően két és fél évet élt, ám közgyűlés megtartására többé nem került sor.

Varga-Neubauer Sándor

Bill Gates: Üzlet a gondolat sebességével. Geopen Kiadó, Bp., 1999. 472 oldal, 2990 Ft

Alig néhány hónappal amerikai megjelenése után immár magyarul is olvasható a világ egyik leggazdagabb és legsikeresebb emberének legújabb könyve, mely a sokatmondó „Működik a digitális idegrendszer” alcímet viseli. A főleg gyakorlati példákra alapozó, az informatikának az üzleti életre gyakorolt hatását elemző kötetet rekordidő alatt 25 nyelvre fordították le!

„Szilárdan hiszek abban, hogy az információk gyűjtésének, kezelésének és használatának módja dönti majd el, hogy ki marad fenn és ki bukik el” – állítja a szerző, vagyis az üzleti élet szereplőinek nem lesz választása: vagy élnek a számítástechnika

biztosította lehetőségekkel, vagy szép lassan tönkremennek. Máris mindennapi tapasztalatunk, hogy a számítógépek átalakítják életünket, s ez még fokozottabban így lesz a jövőben. Igaz, e változások társadalmi méretekben nálunk még kevésbé érzékelhetők, mint a világ fejlettebbik felén, de ami késik, nem múlik: Bill Gates jóslatai néhány éven belül nálunk is megvalósulnak.

Az „Üzlet a gondolat sebességével” nem könnyű olvasmány, érdemes azonban végigraggni magunkat rajta, már csak a szerző személye miatt is, aki nagyvonalúan közérdekű célra ajánlotta fel könyve jövedelmét: létrehozta belőle a „Fiatal Elmék Mozgásában” elnevezésű alapítványát, mely hátrányos helyzetű tehetséges fiatalok oktatását hivatott előmozdítani a számítástechnika legújabb eredményeinek felhasználásával.

–i–s

Egy San Diegói polgár vallomásai

(Márai Sándor: Napló 1984–1989, Helikon Kiadó)

■ Megy – vánszorog – egy nyolcvanvalahány éves, törekeny öregember a San Diegói utcán, néha le kell ülnie, máskor ismeretlenek lépnek oda hozzá, hogy átkísérjék az úttesten.

A segítőkész ismeretleneknek nyilván fogalmuk sincs, hogy a törekeny öregember egy messzi ország irodalmának egyik legnagyobb alakja.

Félelmetesen groteszk és szívszorító: egy legenda ott araszol a San Diegói forgalomban, bottal, félvakon, s a legenda és a félvak öregember ugyanaz, az esendőség alól nincs kivétel – s groteszk és szívszorító, hogy ott araszol, Genf, Nápoly, New York és Salerno után San Diegóban, életünk lényeges eseményei kiszámíthatatlanok, a múlt század utolsó évében született kassai polgár honnan is sejtette volna, hogy egyszer majd egy kaliforniai városban fog élni, ahol szinte senkit nem ismer, s a hazát a könyvek jelentik, a magyar versek, regények, amiket „lámpaoltás előtt”, hajnali kettőig olvas.

Márai Sándor nyolcvanvalahány évesen fekszik egy San Diegói lakásban és az éjszakai csendben Krúdyt lapozgat, s tudja, soha nem fogja már látni az országot, ahonnan 1948-ban eljött.

Megérte?

A Napló világosan fogalmaz: „... számomra a legnagyobb elégtétel az volt, hogy emberöltőn át öncenzúra nélkül tudtam írni” (1986. július 10.). Nem változott a felfogása: „... a polgári életérzés, életforma ma is, mint a középkor óta minden időben, az a katalizátor, amely a tömegek világában is lendületet ad a haladásnak, fejlődésnek” (1984. február 29.). És nem változott a kérelhetetlenség, a '88-as év kérdés számú bejegyzéseinek egyike: „Egy futár Pestről... Nem adok engedélyt semmiféle ottani kiadásra, amíg az orosz megszálló sereg ott van” (március 28.).

Megérte. Az ember legyen következetes, legyen hű – csak épp végtelenül tragikus, ha a huszadik század

közepén-végén bizonyos eszmények, mondjuk, például a szabadság iránti hűség miatt valakinek nem is országokon, hanem földrészekeken át kell vándorolnia.

Megérte?

Nem lehet erre pontosan válaszolni, az ember ott találja magát San Diegóban, és ha ott találja, akkor ott teszi a dolgát. Hogy miért van épp ott, nem is igen magyarázható, és nem is feltétlenül magyarázandó. Tudomásul veendő, ahogy az élet, a lét is.

Márai Sándor '84–89-es naplójából – ebből a naplójából, ebből az írásából is – kiolvasható egy életfilozófia, ami szerint az ember a maga életét is élheti. „Az emberi aljasság állatiasság, változatlan vérszomj, kapzsiság, renyhesség, ami semmiféle civilizációban nem változott, ma sem. Marad két lehetőség, amikor az ember pillanatokra, több és más lehet, mint aki és ami: az irgalom és a gyönyör” (1986. március 7.). Nem próbálni gyakorolni. Netán mint polgár, esetleg mint eltévedt polgár, hogy – polgári műveltségünket bizonyítandó – Thomas Mannra, a Tonio Krögerre is utaljunk itt egy fél mondatban.

Polgári műveltség... Nem tudásanyag, hanem menedék, ezt is meg

lehet tanulni Máraitól. Aranyt olvasva írja: „Szépséges hazám, magyar nyelv, csak ez maradjon az utolsó pillanatig” (1985. április 1.).

Ami különlegesen megrendítővé teszi a naplót, az a halálközelsége. Majd minden sorát átjárja a halál. Egy öregember szembesül benne a halállal. Készül a halálra, készül egész kézzelfoghatóan is: '86 februárjában vesz magának egy pisztolyt. Egészen kivételes pillanat a világirodalomban, hogy olvashatjuk, mi jár egy aggyastán fejében, mire gondol. A szinte megfogalmazhatatlan fogalmazódik itt meg, amennyire megfogalmazódhat. Felesége elvesztésekor Márai Sándor is csak két szót tud leírni: „L. meghalt” (1986. január 4.). Ahogy Arany János: „Nagyon fáj! nem megy!”

Az utolsó bejegyzés halála – öngyilkossága – előtt egy hónapról származik. Írt „mindvégig”: polgári kötelességteljesítésből, és mert írnia kellett. Megtalálta a feladatát, ami nem is olyan sokakkal esik meg, és teljesítette is, ami még kevesebbekkel. Talán ezért is, hogy 1987. november elsején, feleségének és fogadott fiának elvesztése után is így összegzett: „Az – egész –, mégis, per saldo, gyönyörű volt”.

Igyekezünk kell.

D. Magyar Imre

„Mi a baj a liberalizmussal?”

■ A Közép-Európai Egyetem (CEU) Nádor utcai épületében került sor az Európa Könyvkiadó gondozásában megjelent A liberalizmus ellen c. kötet sajtóbemutatójára. Osztovits Levente, a Kiadó igazgatója köszöntötte a megjelenteket, s mindenképp a mű jelenlévő szerzőjét, John Kekest, ha úgy tetszik Kékes Jánost. A kötet az Európa Kiadó egyik előkelő sorozatában látott napvilágot, hangsúlyozta Osztovits Levente, s valóban, ha megnézzük a névsort, itt Eco, Eliade Fukuyama, Jung, Koestler, Popper és Unamuno nevét olvashatjuk többek között. Politológiai, irodalomtudományi, filozófiai művekből szemezgethetünk, ha a sorozat köteteit kézbe vesszük.

Magáról a szerzőről mindenképp ennyit illik néhány szót írni, hiszen a magyar származású John Kekesnek ez az első magyarul kiadott könyve. (Az Érvek a konzervativizmus mellett megjelenés előtt áll.)

Kékes János 1956-ban távozott Magyarországról; ma az Amerikai

Egyesült Államokban él, ahol a State University of New York at Albany filozófia tanszékének professzora. Aktív résztvevője, tudtuk meg róla, a baloldali liberalizmusról folytatott vitáknak. Ő maga a pluralista konzervatív álláspont képviselője. John Kekes tavaly tavasszal járt először Magyarországon, 1956 óta, akkor előadásokat tartott, most könyvének bemutatója alkalmából válaszolt az érdeklődők kérdéseire. Este pedig a CEU-ban előadást tartott.

A könyvet Szécsi Gábor főiskolai tanár, a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének tudományos főmunkatársa (amúgy aktív politikus, lévén Kecskemét polgármestere) mutatta be. Ő azzal kezdte mondandóját, hogy ez a könyv egyszerre szolgál vitaanyagként és tanácskönyvként is. (A borítón rögtön feltűnik, hogy „Felsőoktatási tankönyv.”). Ez a mű érveket fogalmaz meg a liberalizmus ellen, és konstruktív módon érvel a konzervativizmus mellett – jellemezte a kiad-

ványt Szécsi Gábor. Amikor John Kekes meghatározza, mi a liberalizmus, az alapértékek között a pluralizmust, a szabadságeszmét, a jogokat, az egyenlőséget, az elosztó igazságosságot sorolja fel, de azt írja, „a liberalizmus valódi magja, a belső erőd, amelynek védelmében az összes liberális csatát vívják: az autonómia.” John Kekes könyve, talán mondanom sem kell, a liberalizmus kortárs változatainak a kritikáját adja. Megjegyezzük, a vita a tengeren túl a '70-es évektől folyik, s ez a gondosan felépített (jól áttekinthető), érthetően megfogalmazott (olvasmányos), itt-ott persze ellentmondásra ingerlő tanulmány John Rawlsnak magyarul is megjelent könyvére adott válasznak is tekinthető (Az igazságosság elmélete, 1997). Hogyha a hazai közgondolkodásban is vitát, méghozzá tartalmas, kulturált és színvonalas vitát indít el a liberalizmus kekesi kritikája, annak a felismerésnek a kidolgozása, hogy a „liberalizmus inkonzisztenciái miatt képtelen megvalósítani saját céljait”, nos, akkor célszerűnek, sőt hasznosnak ítéljük a kötet kiadását.

John Kekes alaptézisét vélem felfedezni az alábbi mondatban: „A liberálisok problémája az, hogy politikai programjaik, alapértékeik és az autonómia által meghatározott pozitív céljuk nem egyeztethető össze negatív céljukkal, vagyis a rossz elkerülésével.” Az ellentmondás tehát abban rejlik, hogy a jó élet megélése szempontjából szükséges egyéni autonómia nem szünteti meg, még csak nem is csökkenti, sőt inkább növeli a rosszat, azzal, hogy nem méltatja kellő figyelemre, holott a rossz igen-csak kiterjedt a világban.

A könyv nagyon sokat javíthat azon a helyzeten, hogy mindeddig mintha csak deklarációkat ismernénk a liberalizmusról, a definícióval adósak vagyunk, az érveinket pedig leginkább szabadelvű szépirodalmi munkákban próbáltuk meg a köz elé tárni. A nyitott kérdéseknek továbbgondolásra kell sarkallni bennünket, a politikai erkölcs kérdései hétköznapi szinten is sokakat foglalkoztatnak.

(Cs. A.)

John Kekes: A liberalizmus ellen.

Európa Könyvkiadó, Bp. 1999

414 old. 1500 Ft.

Fordította: Balázs Zoltán.

Tüskés Tiborral

beszélget

Nádor Tamás

Ritka ember: a legkülönbözőbb ideológiai szeszek, politikai drogok, erkölcsi agymosások idején sem kellett szellemi elvonókúrára mennie. Távol tartotta a révült fanatizmustól, kába dogmáktól a józan ténytisztelet. Szerencse, érzék, morál, szorgalom, ízlés, s nem utolsósorban: írástudó szenvedély vezérelte. Egyszóval, könnyű dolga volt: szándékától nem tudták eltéríteni, dolgozott egész életében, s azt tette, amire értett, amit szeretett.

– A politikai-kulturális centrumtól távol, az irodalmi köznyüzgésektől is tartózkodva milyen önvédelmet, illetve miféle sajátos nézőpontot, látásmódot alakított ki? Származott-e ebből hátránya-előnye?

– Amikor a pesti bölcsészkar a végzett hallgatókat pályára állító, „elosztó” bizottságának elnöke, Bóka László 1952-ben azt írta rólam: „tudományos munkára alkalmas képességei szerint, de aspirantúrára nem javasoljuk ideológiai fejletlensége miatt”, és középiskolai tanárnak javasolt vidékre, sok minden eldőlt számomra. Főként az, hogy mindvégig „vidéki ember” maradtam. Persze senkit sem marasztalok el azért, mert vidékről a fővárosba pályázik, de azt sem fogadom el, hogy Magyarországon nem lehet vidéken élni. A vidéki létnek éppúgy megvannak a maga előnyei és hátrányai, mint a fővárosinak. (Vidéken élni címmel 1988-ban könyvet írtam. Egyetlen fejezetet hagyatott ki belőle a kiadó. Azt, amelyben az Ormanság lesüllyedését mutattam be. Ott ma még nyomorúságosabbak az állapotok...) A vidéki életnek számos előnye van. Ott mindig, a diktatúra éveiben is, nagyobbak voltak a lehetőségek, tisztábbak az emberi, erkölcsi viszonyok. A vidék nemcsak kiröppentő fészkek lehet, de oltalom, menedék is, morális hitet, bátorságot, tartást adhat. A debreceni Gulyás Pál, a kaposvári Takáts Gyula, a pécsi Várkonyi Nándor, Martyn Ferenc, Csorba Győző példája ezt bizonyítja. Hogy számomra mit jelentett a

vidék? Elsősorban lehetőséget a kedvemre való munkára. És független, intakt véleményem megőrzését. Ismerem a kiszolgáltatottság, a persona non grata állapotot, de azt a nyugalmat is, hogy soha semmit nem kellett kérnem vagy elfogadnom a helyi hatalomtól, ami korlátozott volna véleményem kifejtésében.

– Jelbeszédék, „sorok közé írás”, majd a három T évadján mindig megtalálta a nem romló beszédmodot, a hiteles irodalomtörténet-írás nyelvezetét. Mi kellett ehhez? Bátorság, csavaros észjárás, vagy csupán ténytisztelet?

– Ha az, amit csinálók, „nem romló beszédmod”-nak látszik, akár önelégültté, vagy legalábbis elégedetté tehetne. Nem vagyok az. Inkább hálás. A fölnevelő közösségnek, apámnak, anyámnak, a kanizsai piarista gimnáziumnak, a választott mestereknek. Eszmélésem óta jó pár politikai formáció, kultúrpolitikai tézis, irodalmi és kritikai ízlésáramlat változott. Az évek gyarapodásával természetesen módosult gondolkodásom, életfölfogásom, de az alapvető esztétikai és morális javak, a közösségi és magánemberi „dolgok” iránti viszonyom nagyjában tradicionális: értéktisztelő, a hagyományokat megbecsülő, a különféle, eltérő értékeket elfogadó. Ha úgy tetszik: „egyetemes”. S a kisebbség oldalán álló, a kezdeményezőket pártoló, az újat támogató. A szélsőségektől, divatoktól, percmemberkéktől, kampányoktól, mozgalmaktól, a „paradigmaváltástól”, a sikertől, neofita buzgó-

ságtól – szakmában is – mindig idegenkedtem. Még akkor is, ha mint egyik kritikussom írta: „manapság ennek a megközelítésnek nincs túl nagy becsülete”. Az elődöktől, akikre fölnéztem, akikről irodalomszemléletet tanultam: Kosztolányitól, Illés Endrétől, Rónay Györgytől ezt kaptam. Igen, a tények, az adatok, a művek tiszteletét, noha a verset én nem szövegnek, a regényt nem korpusznak, az írói megszólalást nem artikulációnak mondom. Bár ezt a stílust is ismerem, sőt eredményeit elismerem, becsülöm.

– Emlékezhetünk a hajdani protokoll-listákra, amelyek a változások után szinte tüstént szétporladtak. Munkássága alanyául-tárgyául miért választotta épp azokat, akiket választott?

– „Kezében óriás rostával/Áll az Idő és rostál egyre” – megmondta már Ady. Az idő a legहितesebb, legjátékonyabb, legszigorúbb kritikus és irodalomtörténész. Természetesen vannak méltatlanul elfeledett, időlegetesen homályba szorított, aztán újra fölfedezett értékek, irodalomtörténeti mulasztások és késői jóvátételek, de a talmi neveket, a tisztavirágéletű nagyságokat, a fölfújt sikereket általában kirostálja az idő. Nekem szerencsém volt: előbb olvastam Kassákot, Kodolányit, Németh Lászlót, mint – és hadd ne mondjak neveket. 1948-ban érettségi elnököm megkérdezte, ismerem-e Weöres Sándor nevét. Weöres akkor mindössze harmincöt éves volt. Vidéki diákként én még a versét is idézni tudtam egy kezembe került irodalmi folyóirat révén. Szerencsém volt abban is, hogy fiatalon, a pécsi Jenlenkor szerkesztőjeként személyes kapcsolatba kerülhettem Kassákkal, Fülep Lajossal, Kodolányival, Illyéssel, Németh Lászlóval, Weöressel, Rónay Györggyel, Pilinszkyvel, Nagy Lászlóval, Fodor Andrással. Úgy látszik, ez a személyes érintkezés kellett ahhoz, hogy később, jobbára már haláluk után többükről könyvet írjak. Mindig főként az életműben rejlő érték és személyiségük érdekelt, a portré, az a lélektani, emberi és társadalmi háttér, azok az élettények és történeti mozzanatok, amelyek egy-

egy művet olyanná formáltak, amilyenek ma megismerhetjük.

– Hitelesen, időállóan látjuk-e már megítélése szerint az elmúlt ötven év magyar irodalmát? Apályát éli-e mai literatúránk, vagy csupán módosult tartalma, sodrásiránya? S önnek vannak-e még adósságai?

– Ne kerteljünk: a tehetség nem arányosan oszlik el se térben, se időben. És jelentkezése nem gombnyomásra, nem ilyen-olyan kívánalomra történik. Kétségtelen tény: a század első kétharmada a Nyugat folyóirathoz tájolt három-négy nagy nemzedéket dobott felszínre. Ehhez viszonyítva a közelmúlt és a jelen: az apály időszeke. Persze ma is vannak kiváló és tehetséges íróink. Vannak színvonalas folyóiratok. Rengeteg könyv jelenik meg. Sok a fiatal tehetség. Természetes a hang, a kifejezés-mód, a stílus módosulása, átalakulása is. Divat ma olyat mondani, ami nagyot durran. De ahogy közönség nélkül nincs színház, olvasók nélkül sincs irodalom. S ma az írók, az irodalomkutatók, kritikusok (a legjobb esetben) egymást olvassák. A némelyik egyetemi tanszékeken kultivált belterjes és fűrészpör ízű tevékenység nem nevel irodalomszertető tanárokat, s általuk olvasókat. A mű és az olvasó kapcsolatának helyére az embereknek a pénzhez és a politikához való viszonya lépett. Elgondolkoztató, hogy egy demokratikus és független társadalomban napjainkra mekkora szerepet kapott – ismét Adyt idézve – „mi urunk: a Pénz”, valamint a hatalom kísértése... Adósságaim? Sok van. Ajándék, kegyelem, ami munkát elvégezhettem. S reményem, hogy amíg „az égi és ninivei hatalmak engedik”, még törleszthetek valamit tartozásomból. Csak egyet említek: a közelmúlt egyik legkiválóbb magyar prózairója volt Tatay Sándor. Nincs róla szóló könyv.

Egy költészet horizontja
Írások Fodor Andrásról
Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság, 1999
120 oldal, ára: 499 Ft
Kodolányi János. 2. bővített kiadás
Pro Pannonia. 1999
288 oldal, ára: 1200 Ft
Közelítések. Tanulmányok, esszék
Felsőmagyarországi Kiadó, 1999
267 oldal, ára: 850 Ft

Michail Gorbatschow – Daisaku Ikeda Unsere Wege treffen sich am Horizont

Siedler. München. 1998. 251 oldal

■ Daisaku Ikeda japán író, filozófus, buddhista vallási vezető, mintegy ötven országon átívelő békeúttain számos neves tudóssal, híres politikussal és vezető kulturális személyiségekkel folytatott párbeszédet. Arnold Toynbee filozófussal való párbeszéde „Válasz az életet” címmel magyarul is megjelent a Gondolat Kiadó gondozásában. Könyvei, publikációi központi témája a béke és a humanizmus kérdése, az emberi értékek fel-

mutatása változó világunkban. Michail Gorbacsovval még hatalmas zenitjén ismerkedett meg és kapcsolatuk a későbbiekben is folyamatos eszmecsere érelett. A dialógusból készült kötetet múlt évben jelentették meg Münchenben német nyelven.

Már önmagában is figyelemre méltó, hogy a japán vallási vezető és a Bolsevik Párt hajdanvolt főtitékára, a Szovjetunió egykori elnöke a két eszmerendszer elválasztó és

közös aspektusait kutatja. A sok irodalmi hivatkozással tűzdelt, emelkedett stílusú párbeszéd során századunk történelmének tanulságait összegzik annak fényében, hogy mit tudhat majd az emberiség ezekből a jövőben a maga számára hasznosítani. Taglalják a politikai történelmi felelősségét, a vallás és filozófia ellentétét, a XXI. század kihívásait.

Az olvasó megkülönböztetett figyelemmel lapoz át a „Peresztrojka morális győzelme” című fejezetre, remélve, hogy immár autentikus forrásból értesülhet e fogalom valós tartalmáról. Gorbacsov itt annak a meggyőződésének ad hangot, hogy „a peresztrojka morális magja a cél szentesíti az eszközt elv elvetése volt. Ezzel fordult szembe a bolsevik erkölcstelenség és közelített Gandhi elveihez”.

Keserűen említi, hogy az idők folyamán sok vád érte. A baloldaliak az ügy árulójának tartják, a liberálisok és a radikálisok azt vetik a szemére, hogy továbbra is a szocializ-

mus elkötelezett híve. Magyarázatul felvázolja „a hamis és a valódi szocializmus” képletét. Értelmezésében a hamis szocializmus a totalitáriánus, kommunisztikus elvekhez kötődött. A valódi szocializmus modellje az ifjú Marx korai munkáiban megfogalmazott, a személység sokoldalú és harmonikus kibontakozását biztosító humanista rendszer. Törekvései kudarcát abban összegzi, hogy nem tudta véghezvinni a Párt szociáldemokratára irányú átalakítását.

Gorbacsov a kötet végére külön zárszót illesztett. Ebben súlyos kifogásokat fogalmaz meg a világ egypólusúvá válásának negatívumairól. Az évszázad végén – állapítja meg – a terrorizmus és a drog terjedésével a társadalom eszmei-etikai válsága tovább látszik mélyülni.

A volt Birodalom gazdasági-politikai krízishelyzetéből ma sem látni kiutat. Gorbacsov személyes drámája is magánüggévé degradálódott.

Tausz A.

Durvul a világ: a náciizmusból és a bolsevizmusból, maizmusból föl sem ocsudtunk, az emberiség már a vietnami mészárszékek gyönyörködhetett, aztán Pol Pot gyilkolta halomra saját népe millióit. Aztán a dzsihad szent háborúvilágszerte, terrorizmus: repülőgépek, iskolabuszok, követségek, tízeletes lakóházak robbannak ártatlan áldozatok százait követelve, a balkáni sokmedencés vérfürdők, igen, ez volt a huszadik század, és ami a huszonegyediket illeti: nincsenek garanciák... És közben édelgünk. Minél ocsmányabb a világ, annál inkább, már a köszönést is becézzük: szíóka. Agyrém. Meg a gazdik és a kedvenceik.

Nem ám, hogy kutya és gazdája, nem. Normáliséknál egyébként nem a kutya a kedvenc, hanem a legkisebb fiú, az Isti. Például. Istinek viszont kedvence a kutya. Így rendben van.

A kutyus kislány vagy kisfiú?

Nem, kérem, nem kutyus, hanem kutya, és nem kislány, hanem szuka. És nem kisfiú, hanem egy ordaskan. Világos?!

Egyik rádióból hallom a kocsiban, hogy a kutyák már nem az ember segítőitársai, mint voltak több száz ezer éven át, ma már ők határozzák

meg a család programját, orvoshoz visszük őket, ha betegek, semmi hasznuk, ők csak a kedvenceink.

No nem, kérem. Nem a százezer éves szerződés borult föl (normális kutyatartókról beszélnek), hanem a körülményeink. A házra nem kell vigyázni, az elektromos riasztók sem tökéletesek, hát még egy ugató kutya. A betörő vagy megmérgezi, vagy simán lelövi. A fegyveres gyil-

kosoddal szemben nem véd meg a kutyád, még a kaukázusi őrző-védő sem... Nyáját sem kell terelni, és az úrvadásznak sem kell kutya. Az erdész a puskája csöve elé hajtja a vadat: funkciótlannak lettek a vadász-kutyák is.

Mire való hát ma már a kutya? Arra, hogy a járdára piszkítson és ember-társad beleléljen? Vagy valóban csak huszonnégy órás szeretetkazan, ahogy egy újságicikkben olvastam? Egyik sem.

A kutya az ember mellett valamiféle (bár már eltorzult) utolsó kapcsolat a természettel. A kutya magától nem szeretetkazan –hálísten. A sze-

retetért meg kell dolgozni. De az igaz, hogy megéri. Kamatostul adja vissza a szeretetedet, amit belefec-cöltél. És nem kell félned tőle, hogy a szeretetteddel visszaél. Hogy a szemmedbe hízeleg, a hátad mögött el-árul, mint az embertársaid. Hogy nem tud beszélni? Tud. Pontosabban: kommunikálni tud, rengeteg „üzenetet” képes közölni veled, ha érted a metanyelvét. Nem tud ha-

tacskó, hívja Gábort, Gábor rosszat sejtve követi, jól gondolta, friss pisi ugyanott. Most már komolyabb fenyejtést kap a bokszer, de minden hiába. A következő napokban is jön a tacskó, hívja a gazdát, Gábor megy, és a bokszer megint odapí-sált. Az anyja szentségít, hát ezt nem lehet megnevelni?! Ilyet Gábor még nem ért! És gyanút fog, s figyelni a tacskót. A tacskó, amikor azt hiszi, senki sem látja, odapí-sil a szőnyegre, aztán méltatlankodó tekintettel hívja Gábort, hogy néz-zed, Gazda, ez a disznó bokszer már megint...

No, amit a tacskó kapott, azt nem tette az ablakba. Soha többé nem volt kutyapisi folt abban a lakásban. Amíg a kutya őse falkában élt, mint a farkas, a legerősebb hím volt a domináns, a falkavezér. Mióta a kutya falkája az embercsalád, a falkavezér nem a domináns, a leghatalmasabb ember az emberfalkában. A kutya maga választ falkavezért. Lehet az egy alázatos, sokat törő, lestrapált háziasszony is. A nagyapó is. Lehet a legkisebb gyerek is.

A kutya választ, a szempontjait nem ismerjük. Szerencsére, úgy gondolom. Ha ismernénk, lehet, hogy néha nagyon szégyellnénk magunkat...

Kertész Ákos

A gazdik és az ő kedvenceik

zudni. Ha örül, csóválja a farkát, ha fél, behúzza.

Egyetlen hazudós kutyáról tudok, Deme Gábor barátomé volt. Két kutyát tartott akkoriban, egy meglelt korú tacskó mellé beszerzett egy fiatal bokszer, és a bokszer egy nap a szőnyegre pisilt. Gábor megfenyítette annak rendje módja szerint. Másnap jön a tacskó, ugat, jelez valamit. Gábor (abszolút tud kutyául), megérti, követi. Hát a szőnyegen, ugyanott, ahol tegnap, friss pisifolt. Gábor előveszi a bokszer, orra beleverve, jól leszívva, seggére ráhúzza, ezt megértette. Reméljük. De nem. Harmadnap is jön a

Egy „honfogy” a diaszpórában

■ Öt évenként jutunk hozzá a Szabó Zoltán-életmű egy-egy darabjához (1989-ben a Hazugság nélkül nyitotta a sort, 1994-ben a Szellemi önvédelem követte), de ha évente sorjázának, az is kevés volna és ritka. Ő tudniillik az a kivétel volt, akinél a tisztesség és okosság párban járt, s jöhettek bármilyen idők, e két érték nem bizonyult fogyóeszköznek. Most itt a Diaszpóranemzet című tematikus gyűjtemény, és az első, amit az ember megállapíthat belőle, hogy Szabó Zoltán az emigrációban (amit nem örömeiben választott), megmaradt annak, aki volt. Kivételes dolog ez, mert a legtöbbeknél, ahogy ő mondja, „a szavak értelme és tartalma szélkasként forog” a történelmi és politikai széljárástól és a földrajzi helytől függően. Szabó optikája nem torzult el, pedig a lehető legkényesebb témának szentelte odakint, Londonban, a hetvenes évtized majd' mindegyik opusát: mélységében és kiterjedésében tisztába akart jönni a „nép”, „nemzet”, a „nemzetiség”, a „haza”, a „magyarság” fogalmaival, pontosabban azzal, mit jelenthetnek még és már, s miként, miért és kicsodák

hamisítják meg fentiek értelmét. Herkulesi volt a magára vállalt feladat, mert a terep, amelyet meg akart tisztítani, már régóta Augias istállójához hasonlított. „Szegény haza, mennyi meg gondolatlanság rikító takarója lettél, szegény, szegény szó: nemzet, mennyi okatlan részegség lepedője” – ezt még az idő tájt vetette papírra szerzőnk, amikor (s a következő idézet már a hetvenes évek terméséből való): „a nacionalisták az olyan magyart tartották jó magyart hazafinak, aki híven szereti a Harmadik Birodalmat és nagy vezérét, Hitler Adolfot”. Akkoriban már túl voltunk azon az időn is, amikor a magyar honvédelmi miniszter ugyanezt jelentette ki, behelyettesítve a megfelelő helyekre Sztálint, illetve a Szovjetuniót. Szabó Zoltánt – ha nem olyan erkölcsileg intakt, szellemileg elfogulatlan, mint amilyen volt és maradt – éppenséggel megzavarhatta volna, hogy „a diaszpórában” már (legalább is helyileg) együtt vannak a Hitlert imádó meg a Hitler miatt elmenekült magyarok. Ő azonban változatlanul tudta: „Magyar nyelven alighanem a magyar szóval kö-

vették el a magyarok a legtöbb félreértelmezést, túlértelmezést, alulértelmezést, csínyet, bűnt, hamisságot, csalást és hazugságot”. Erről a döbbenetesen koherens szellemi alapról indult el feltérképezni, ki, mikor, mitől, miért lett – Széchenyi sajnos feledésbe merült, szép kifejezésével – „honfogy”. Ő maga az volt, szerelmes és ihletett, tudós-nak sem akármilyen, de író-nak, esszéistának végképp a legkülönbek közül való. Ha lehetséges, hogy az ember írás közben az izgatottságtól hadarjon, hát velem most – tudom – ez történik, mert alig győzöm elmesélni, felidézni, idecítálni mindazt, ami ebben a kivételesen sűrű könyvben elégedettség-gel és gyönyörűséggel tölt el. Szívesen ideiktatnám azt a memoárszerű gyöngyszemet, amelyben felidézi látogatását névrokonánál, a cenzornál (még 1940-ben): „Írjak, csak írjak, ő annál boldogabb, minél több írásom kerül az asztalára, ahol szemlátomást ott volt a piros ceruza”, s e jelenet egyszerre komikus és tragikus volta azt juttatja eszembe, milyen jó is lenne, ha Szabó Zoltán papírra vetette volna a maga „Egy ember élete”-szerű önéletírását. Vagy tolmácsoljam egy gourmand elragadtatásával, mi mindent fedezett fel Széchenyiről és Széchenyiben: mennyire tanulságos, ahogy azt elemzi, miként engedélyezhette egy abszolutista hatalom Eötvös József „álladalmellenes” nagy művének megjelenését? El nem hagyhatom idézeteim közül azt, amelyikben arról szól, hogy bár limitált, de forradalom az is, ha trónjukról levesszük és „történelmi rakárba” vagy egyenesen „a sírba” tesszük „a nemzetről

gondolkodás” konvencióit. Szabótól, hálstennek, távol áll az a „tisztázást célzó skatulyázás” (az ő szava), ami például Németh Lászlóra jellemző, ő inkább azt emlegeti példaként, hogy „hazaképzetének mobilitása miatt senki se tekintette Voltaire-t nem-franciának”. Itt-ott felbukkanó szemérmes aggályai szívszorítóak, például amikor megkérdezi: „Ha az is bolond, aki Magyarországon poéta lesz, aki külföldön prózaíró marad magyarul, vajon minek minősíthető?” Másutt meg: „Semmiféle bizonyosságom nincs arról, hogy ezek a feljegyzések a huszadik század melyik évtizedében, s hol találjanak majd olvasóra...” Téves jóslaton egyetlen egyen kaptam rajta: a hetvenes évek elején úgy vélte, hogy az embereket csakis a minél nagyobb közösségek vonzzák, tehát: „az, hogy ezekből a folyamatokból veszedelmes nacionalizmusok születnek, nem képzelhető el”. Az ezredvég ugyan ennek épp az ellenkezőjét produkálta, de Szabó Zoltán írásainak olvasottságát, üzenetének időszerűségét sajátos módon még ez is növelheti, mert minél több körülöttünk (és nálunk) a veszedelmes nacionalizmus, annál inkább szükségünk van az ellenméregre, melyet e „honfogy” munkái oly bölcsen és élvezetesen adagolnak.

Szabó Zoltán:
Diaszpóranemzet
Osiris Kiadó, Bp., 1999
298 old., 1980 Ft

Nádra Valéria

– Ha nem Ön volna Bodor Pál (és Diurnus, Veress Tamás, Bóra Gábor, Tóth Balázs, Máthé Klára, Baál István, Zaláni János – az elsőt kivéve: álnevék!), olvasná-e Bodor Pál és a többiek műveit?

– Bodort még csak-csak. Ritkán. Kedvenc kisregénye olvashatatlanul szomorú. (Apám könyve, Kriterion 1981, Magvető 1985, Balassi 1994). Diurnus tán 3000 írást közölt (Magyar Nemzet, Népszabadság) – kérdés, hogy egy válogatásnak még lenne-e sikere.

– Előbb romániai magyar író volt Kolozsvárt, Bukarestben, aztán ugyanaz Budapesten. Ez a bonyolult helyzet, ami az Ön esetében misziót is jelent, mennyire van jelen műveiben?

– Otthon a magyart gyűlölték bennem a nem-magyarok. Itt furcsállják, hogy székely nemes anyai nagyapám „mégis” nyilasok ölték mg. (Léczfalvi Bodor Pál az irodalomból ismert Siesta szanatórium alapító elnöke, bőkezű mecénás volt.) Mások azt furcsállják, hogy apai, spanyolzsíd őseimet sem tagadtam meg soha, de magyarnak, reformátusnak, baloldalinak tudom magam.

Csak a kisebbségi kérdést körüljáró írásaim fontosak nekem: 1987-ben írt, Bécsben álnéven közölt könyvem a romániai magyarságról, s bővebb pesti változata (A hisztéria szükségállapota), az „Ironikus kísérlet a zsidókérdés ideiglenes megoldására” c. esszém, (És, Nowa republika Varsó, Die Zeit-Hamburg, hildesheimi egyetem kötete, Izrael stb.), megszólalás az erdélyi kérdéstről tán húsz ország rádiójában, televíziójában, a BBC rejtett kamerás filmje Romániáról (narrátora voltam, 1988), „kisebbségi regényeim”: Fél élet (A lány aki nincs c. kötetben, 1974), Kék folt (Kriterion, 1979, Magvető, ra-re, 1981), Hogyan kell kastélyt építeni (három kisregény, Szépiro-

Írófaggató

„– Egy árva sorát sem olvastam! – kiáltott fel idegesen a látogató.
– Akkor honnét tudja, hogy nem tetszik, amit írtam?
– Ugyan, hát nem elég az, amit a többiektől olvastam? – legyintett a jövevény.
– Egyébként, tudja mit? Elhiszem becslétszavára. Mondja meg maga: jók a versei?”

(Bulgakov: A Mester és Margarita)

m e g k é r d e z t e

dalmi, 1989), – az Apám Könyvéről és a Svájci villáról nem szólva. Jorge Semprun meghívott vitaindítónak az „értelmiség, nacionalizmus” világkongresszusra (Valencia, 1997)...

– Volt hírlapi és tévés-rádiós újságíró, illetve szerkesztő, műfordító, a Kriterion főszerkesztője, publicista, továbbá költő, esszéista és regényíró. Mindebből mit tart a legfontosabbnak?

– A romániai magyar könyvkiadásban és televíziózásban végzett munkámat. Igazán mérhető talán csak ez volt, de nem mérte senki. Nem is azért végeztem, hogy mérje...

Magyarországon? Fontos nekem, hogy 1990-ben a Magyar Nemzet Újságírói Alapítványa kuratóriumának elnöke lehetttem. Egyébként elnökként megszereztem a (mai pénzben) 230 millió forintot, hogy a szerkesztők vehessék meg a lapot. A lapkiadó igazgatója „kézből” visszautasította ajánlatunkat...

A MUOSZ elnökeként (1991–93) voltak a legjobb ötleteim, elképzeléseim – sajtónkban pontosan azok a folyamatok játszódottak le, amelyekre a szakmai, szellemi, erkölcsi és anyagi érdekvédelem síkján szerettem volna fölkészíteni a MUOSZ-t. De még arról sem voltam képes meggyőzni kollégáimat '92-ben, hogy a médiaoktatás rövidesen nem dotációt igényel, hanem milliókat hozhat a MUOSZ-nak. Elképzelésem derűt keltett. (M kb. 8000 médiaszakos hallgató van Magyarországon, s van, ahol évi 160 000 Ft-t kell fizetni.) Sokan azt sem hitték el, hogy munkanélküliség, a tiszteletdíjak rohamos csökkentése, a monopóliumok túlhatalma következik be. A szolidaritásra építő stílusom csak a kisebbségi magyarságban „működött” (Bár ott is voltak, akik az önálló kisebbségi kiadó – értsd: a Kriterion – megteremtését délibábos ötletnek tartották.)

Ha a MUOSZ-ban sikerült keresztülvinnem elképzeléseimet, talán ma más lenne médiánk – és a magyar újságíró társadalmi helyzete, erkölcsi-anyagi biztonsága. Kár, hogy annak a 91–93-as időszaknak senki sem vonta le a tanulságait. Talán Tarnói Gizella és Gömöri Endre tudja a leginkább, mi történt, s miért tettem jól, hogy lemondtam.

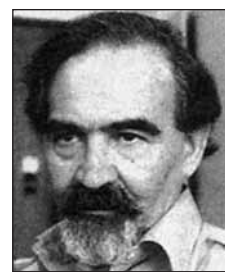
Utána öt évig az Európai Újságírók Szövetsége magyar tagozatának voltam az elnöke. Főképp Kis Csaba érdeme, hogy a szövetség közel 40 éves történetében épp a budapesti Európa-kongresszus, amelyet mi szerveztünk, volt „messze” a legsikeresebb. Az elnöki tisztségről itt is lemondtam. Az ifúsági szakosztály indokolatlan összeomlása borított ki.

– Nem önre jellemző, inkább a rosszul tájékozott hazai közvéleményre, hogy az 1963-as Irodalmi Lexikonban Két arasszal az ég alatt c. kötete publicisztikai gyűjteményként szerepel, az 1994-es lexikon szerint viszont verseskönyv volt. Apropó, mi van a költő Bodor Pállal?

– Magyarországon 16 év alatt egyetlen verset adtam ki a kezemből, az És-ben jelent meg, Orbán Ottó 59. születésnapjára írtam, Jancsó Miklós szorgalmazására. Jó költő voltam, nem zseniális, akkor minek publikáljak? (Egyébként: a Két arasszal... publicisztikai kötet volt.) A Meztelen lány c. kötetemért kaptam annak idején költészeti díjat, a Népszabadságban Ilia Mihály méltatta...

– 1982-ben Bukarestben megjelent (minden értelemben nagy) regénye, a Svájci villa mostanában kezdi elfoglalni méltó helyét az értékrendben. Vajon miért ilyen soká?

– Megjelent 1986-ban is, a Magvetőnél. Jelentős szerzők méltatták. Ezért és az Apám könyvéért Déry-díjat kaptam, a Magyar Írók Szövetségének prózai szakosztálya József Attila-díjra is javasolt. A Választmány

Bodor Pált

leszavazta – tudom, hisz én is tagja voltam. Nem hiszem, hogy a szavazók egy tizede olvasta.

Most, ha igaz, megjelenik németül a Frankfurti Könyvvására. Tavaly a Böhlau Kiadó tanulmánykötete az erdélyi szászokról írott legjelentősebb magyar irodalmi műnek nevezte.

– Idén Önnek ítéltek a publicisztikai életműért járó Pulitzer-díjat. Számos elismerése közül ezt hová sorolja?

– Ha nem kaptam volna meg, nagyon fájna.

– Új szépirodalmi művel 1989-ben jelentkezett utoljára. Mikor, mit és milyen műfajban olvashatunk Öntől legközelebb?

– Nemrég jelent meg A kíváncsiság mestersége című könyvem az újságírásról. Írói terveimről már lemondtam. Csak a könnyebbeket sorolom: Nekrológok előlgebe c. portréköteten töprengtem, aztán Legszebb szerelmi kudarcaim történeteit írtam volna meg, és kézikönyvet terveztem Hogyan kell a házasságot elviselni címmel. Egy zsarnoki politikus regényét vázoltam fel, A féltékeny eunuch címmel. Ezekre már nem kerithetek sort. Nincs hozzá egészségem, anyagi kintartásom. Még megírom heti tárcámat a Pesti Műsornak, heti glosszámat a Színes RTV-nek, tanítom diákjaimat. Igényes írói munka helyett inkább 50 év irodalmi levelezését, dokumentumait rendezném sajtó alá. Közé 17 évig dolgoztam a kolozsvári UTUNK c. irodalmi hetilapnál, 13 évet a könyvkiadásban, televíziózásban feleltem Kolozsváron a fiatal írók „Gaál Gábor” köréért stb.

Örültem A kíváncsiság mestersége című új könyvemnek. Jórészt elfogyott. Egyetemisták tankönyvként is forgatják. Örülnek, ha utánnymása jelenne meg. S örülnék, ha egykori könyveim antikvárium-példányaiból vásárolhatnék, nincs már, vagy alig van példányom belőlük.

J.W. von Goethe a magyar pavilonban

Liptay Katalin, műsorvezető: – *Köztudomású, hogy Németországban idén Goethe-év van, a nagy költő születésének 250. évfordulóját ünnepli az ország literátus közönsége. Bernáth Árpád, a szegedi József Attila Tudományegyetem germanisztika-professzora választotta. Ő egyébként a Frankfurt '99 Kbt ügyvezető igazgatója. A kérdés, amelyet Peter Weidbaas nyomán Jósmai Lídia feltett, így hangzott: – Ugyan mit szólna Johann Wolfgang Goethe, ha betérne a magyar pavilonba?*

Bernáth Árpád: – Talán csodálkozna, hogy Magyarország még megvan, hiszen barátjától, Herdertől azt olvashatta, elképzelhető, hogy pár századdal később már nem a harcias német nép fogja meghatározni ennek a térségnek a szerepét, hanem a békés szláv nép, és a Baltikumtól az Adriáig csak szlávok lesznek. Most látna, hogy egyrészt talán nem mindig voltak olyan békések a

szlávok, mint ahogy Herder ezt föltételezte róluk, másrészt, hogy a magyar irodalom föntmaradt, amiről ő korábban nem nagyon szerzett tudomást.

Jósmai Lídia: – A tízezer könyv, amivel Magyarország előrukkol, nem ijesztene el?

B. Á.: – Biztosan arra gondolna, vajon mennyi az, ami azt az eszméiséget folytatja, amit ő határozott meg. Hiszen Goethe nemcsak bizonyos népek népdalait tanulmányozta, hanem a világirodalom fogalmának is a megalkotója. Ennek több összetevője van, az egyik szerint az, hogy az a humánus irodalom, amit a felvilágosodás létrehozott, és aminek kétségtelenül ő a legnagyobb reprezentánsa, hogyan él tovább, hogyan hat. Lehet, hogy levénne Esterházy Péternek a könyvét, ugyanis Esterházy egyik írásában az áll, félo, ha ő német lenne, egész életében Goethe-parafázisokat írna. Ha a föltámadott Goethe ezt németül olvasná, azt látna, hogy ez a mondat hiányzik a fordításból, mert Esterházy, aki a

fordítást ellenőrizte, gondolom, nem akarta a németeknek ezt az ajándékot megtenni. De lehet, hogy Nádas Pétert venné a kezébe, akire nagyon nagy hatással volt egy nagy Goethe-utánzó, egy Goethe-imitátor, korunk Goetheje: Thomas Mann, és figyelné, hogy a magyar irodalomban hogyan hatnak ezek a gondolatok tovább.

J. L.: – Noha Goethe alkotta meg a világirodalom fogalmát, ebből a magyarokat sikerült kihagynia, ma viszont Németország a magyar irodalom elsődleges közvetítője a világirodalom felé. Milyen kép él most a németekben a magyar irodalomról?

B. Á.: – Mindenesetre azt mondhatjuk, hogy fölzárkóztunk. Erre példa, hogy két írónak is, Nádas Péternek és Kertész Imrénének életműkiadása lesz. És nagyon sok kiadó külön katalógust készít csak a magyar kiadványaiból. Ez azt jelenti, hogy jelen vagyunk, oly mértékben, ahogy egy tízmillió népi egy nagy irodalmi tradícióval jelen lehet. Kétségtelen, hogy a hetvenes években, amikor fölerősödött ez a recepció, akkor ez elsősorban politikailag volt motiválva. Mint ahogy a magyar irodalom is politikailag volt determinálva. Most, a tíz év elteltével már

mutatkozik a változás. A problémáink kezdenek hasonlítani ahhoz, amit megélnék Svédországban vagy Portugáliában, Írországban, Hollandiában, és a lehetőségeink is kezdenek ehhez hasonlítani. Végül is mindig optimista voltam, hogy a minőség a nemzetközi szellemi életben előbb-utóbb megkapja a kellő helyét.

J. L.: – Mennyire tekintenek még bennünket keleti irodalomnak, kuriózumnak, érdekességnek?

B. Á.: – Ha német szempontból nézzük, kétségtelen, hogy rendkívül mélyen rögződik a német tudattal a mi keletiségünk, egy ilyen fajta közeledés hozzánk a 19. századtól kezdve rögzült, mert a németek bennünk egyrészt egy Európában lehorgonyozott nomád népet látnak, akik kereszténnyé váltak, ugyanakkor érzékelik az idegenséget, ez izgatja is őket, és egy kicsit félelmetes is számukra. Úgy látom, most kezd beállni az a normál állapot, amiben már az európai nemzetek közös jövője és az egyén szerepe ebben, ez a tét, és nem annyira egy nemzeti, világnézeti vagy helyileg meghatározott irodalom. (Elhangzott az Irodalmi Újság 1999. szeptember 11-i számában. Szerkesztő: Jósmai Lídia.)

Pascal, avagy a megtérés éjszakája

Balázs Attila, műsorvezető: – *Írások a szerelem szenvedélyéről, a geometriai gondolkodásról és a kegyelemről. Blaise Pascal írásait az Osiris adta ki. Az utószó szerint e francia filozófustól a Gondolatok 1978-as fordításán kívül az elmúlt négy évtizedben szinte semmi sem jelent meg magyar nyelven. Az érdeklődők a Vidéki levelek-et is csak egy régi fordításban olvashatják. E mondatok írója reméli, hogy a szóban forgó kötet elosztatja azt a hazánkban elterjedt felfogást, amely szerint a pascali gondolkodás megrekedt a 17. században, mégpedig az oty divatos moralisták és aforizmaszerzők színvonalán.*

Marton Éva: – Pascal azt mondja, az ember legfontosabb része az, hogy gondolkodik. Ugyanakkor a gondolat mégsem vezet el egyvalamizhez, az Isten megértéséhez.

Pavlovics Tamás: – Ahogy a cím is mutatja, van egy ív a kötetben, világi gondolatoktól a teológiáig. Szintén egy pascali szándékot tükröz, de nemcsak azt, hanem a pascali életet is kirajzolja.

Pascal nem mint gondolkodó vált híressé a maga korában, hanem mint matematikus és fizikus. Kilencéves korában komoly matematikai tanulmányokat írt. Élete végén, az utolsó tíz évében fordult igazán a filozófia és a teológia felé. Volt egy nagyon fontos fordulópont az életében, ennek az élményét rögzíti a Memorial. Nevezhetjük ezt megtérésnek, ez az istenélmény az, amely elfordítja hosszabb időre a tudományos gondolkodástól.

M. É.: – Állítólag annyira meghatározó volt számára ez az egyetlen éjszaka, amikor megszületik a Memorial, hogy a köpenyébe varrva hordja haláláig...

P. T.: – Nagyon érdekes, hogy sokáig senkinek nem beszélt erről az éjszakáról, nem beszélt erről az emlékiratról. A cselédlánya találta meg a halála után. Az Emlékirat címet nem maga Pascal adta neki, hanem az utókor.

M. É.: – A 20. századból nézve, amikor a tudományok szakosodtak, látunk egy utolsó pillanatot, amikor a geometria és a filozófia és a vallás teljesen összefüggnek, és Pascal utal is arra, hogy nincsenek zárt tudományok, hanem ezek átjárhatóak és csak egymás által ismerhetőek meg.

P. T.: – Pascal egy tipikusan modern gondolkodó, aki már nem a középkori vagy antik hagyományra támaszkodik, hanem abból az életélményből táplálkozik a gondolkodása, amely a kopernikuszi fordulat után meghatározó volt Európában. Amikor a világ végtelenül vált és ebben a világban az ember hirtelen felismeri, nem ő van a világ középpontjában. Ugyanakkor ebben a korban volt még talán egy utolsó próbálkozás arra, hogy ezt még egységbe foglaljuk.

M. É.: – Az ember, aki eddig az Univerzum középpontjában állt, a kitágult Univerzumot próbálja valamilyen módon összetartani?

P. T.: – Próbál találni egy olyan alapot, amire föl tudja újra építeni az egész világgépét. Pascalnál különösképpen mozgatja ezt a szándékot egyfajta szembenézés a világnak a némaságával. Nagyon híres az a mondása, hogy a végtelen terek örök némasága rettegéssel tölti el.

M. É.: – Mért szűnik meg végül is a felvilágosodás korával ez a fajta gondolkodásmód?

P. T.: – Ez egy nagyon nagy kérdés. Az biztos, hogy a felvilágosodás kora pontot rakott annak a szándéknak a végére, hogy egységben lásson. Ha megfigyeljük a 17. századi gondolkodást, azt találjuk, hogy bár teljesen új alapon próbálnak meg egy gondolkodási rendet újra felépíteni, mégis min-

den gondolkodó visszanyúl az istenélményhez. A felvilágosodás végén ez szűnik meg.

M. É.: – Miközben Pascal matematikával, geometriával foglalkozik, miközben elkötelezi magát a nagyon mély vallás mellett, gyönyörűen ír szerelemről, szenvedélyről.

P. T.: – Pascal egy érző lélek, a levelezése ezt nagyon szépen megmutatja. A vívódásait, azt a szándékot az őszinteségre, amely – úgy érzem – mindig jellemezte, még a tudományos műveiben is. Hogy egy időben szakított a tudományos műveivel, azzal is magyarázható, hogy nem igazán őszinte a tudományosság. Erről írt több levelében is. Pascal érzelmi-leg nagyon gazdag környezetből származott. A családja, bár édesanyját korán elveszti, nagyon meleg fészket biztosított, nagyon sokáig fennmaradt ez a jó családi légkör. Rendkívül érdekes, bár ez többféle interpretációra is lehetőséget ad, hogy a második megtérés, a Memorial éjszakája olyan időszakra esik éppen, amikor teljesen egyedül maradt. Elvesztette az apját, idősebb nővére megházasodott és Clermond-Ferandba költözött, a fiatalabb nővére pedig apácnak állt. Részben ez az egyedüllet-élmény, részben az, hogy a szalonokban, a társaságban való szereplést kiüresedettnek, unalmasnak találta, egycsapásra helyezte őt egy olyan szituációba, ahol – úgy mondjam

Video

Nászok ásza

■ Ha valaki úgy érezné, itt az ideje egy kis lazításnak, egy kis lököttségnek, és ennek teret is akarna adni, hát nyomja be ezt a videokazettát. Szórakozni fog. Népszerűen. Fog nevetni, esetleg befelé kacsintani. A félnyúlógú Sander a főszereplő, ő az, aki egyik esküvőről bolyong a másikra, mert ő a vőfély. Ő az, aki énekel, mulatgat. Amíg jó a lelki státusza, mert egyszer csak kiderül, hogy a nő, akit meg ő akar elvenni, az nem akar hozzámenni. Itt kibújik belőle a szarkazmus, kezd nagyon jó lenni felénk, de az esküvői menetet nagyon idegesíti a privatizálása. Jól meg is verik érte.

Tovább nem beszéljük el a történetet, mert nem olyan nagy horderejű, hogy elájulnánk tőle, de mint mondtuk, szórakoztató. (Flamex)

Flashdance

■ Nem tudom, hogy annak idején, e film nyomán, hogy alakult a pályaválasztási statisztika. Hány tini szeretett volna táncosnő lenni és hány hegesztő. Iszonyatos reklámja volt ez mind a kettőnek. A gyárjelenetek olyan izgalmasan lettek fotózva, hogy el is felejtettük, hogy ez egy meglehetősen nehéz munka, cseppet sem nőnek való. (Lehet, hogy a szocik támogatták?) Mind-egy, ami valóban divatba jött, az a lábszárvédő, meg a trikópulcsi, és természetesen Adrian Lyne, akiből egy időre jó rendező lett. Ő volt az, aki megteremtette Kim Basingert és visszarángatta az élők sorába Joe Cockert, és a szerelemnek újfajta mélységeit kutatta a 9 és fél hétben. Ő az, aki megrengette a szeretőstátuszba vetett hitet, mert a Végzetes vonzerőben komolyan megfenyegetett minden nőt, aki megkívánta más férjét. És ez

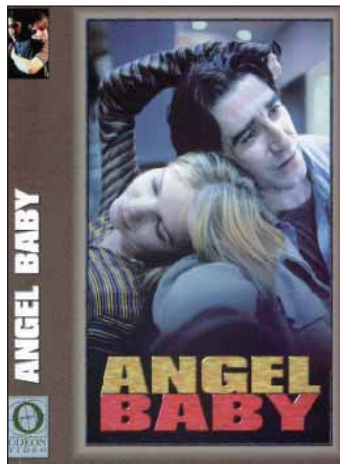
még semmi, mert ő jegyzi az új Lolitát, a filmet, amely sokak szerint a szerelemről szól, mások szerint a pedofiliát teszi megbocsáthatóvá azzal, hogy Jeromy Irons-ra bízta a bolygó író szerepét.

De még egy kicsit a táncos filmnél, itt még nincs semmi mélylélektan, itt még minden egyszerűvé válik, itt még a kitarítás elnyeri a méltó jutalmát, itt még lehet bakancsban balettozni, és karjába omlani az egzotikus szépségű művezetőnek. Hiába, 1983-ban még olyan szép volt a világ... (Amerikai film, rendezte: Adrian Lyne. UIP-Duna Film)

Angel Baby

■ Szívszorító, de felemelő film. Azokról, akiktől félünk, irtózunk, s többnyire rácsos sárga házakba dugnánk. A szőnyeg alá söpörnénk. Régen láncra is verték őket, meg hideg vízzel locsolták, megverték és megnyomorították őket. Ők az ideg- és elmebeteg, vagy csak azok, akik valamilyen okból árnyaktól, hangoktól szenvednek. Mert agyukban valamelyik sejt nem úgy működik, valami kis molekula hiányzik. De – mint a film is bizonyítja azoknak, akik eddig nem tudták volna – ők is érző, gondolkozó emberek. Figyeljünk oda!

A filmbeli szereplők szerencsésnek is mondhatóak, mert a fiú fivére családjában szeretettel és megértéssel, kellő gondoskodással van körülveve, a lánynak meg az a szerencséje,

hogy ezzel a fiúval találkozik. Rendben is lenne minden, ha nem vágnának önállóságra, arra, hogy sorsukról maguk döntsenek. És még ebben is szerencsések, mert ez is megadatik nekik. Szomorú, szívszorító, hogy ez a vállalkozásuk nem jár sikerrel, a betegségtől szabadulni nem elgondolás, akarat kérdése. (Ausztrál film, rendezte: Michael Rymer Odeon)

Grease

■ Ekkor Travolta még karcsú volt, átható kék szemekkel és fergeteges tánc tudással. Bele is szeretett Olivia Newton-John és még sok más lány. A tökéletesség receptje alapján megalkotott film, van benne egy kis dráma, egy kis szerelem, egy kis konfliktus és jó sok zene. Nagyon jó zene, olyan dalokkal, amelyeket ma is siker előadni.

Kihagyhatatlan azok számára, akik ezt a műfajt szeretik. Azt is mondhatjuk, klasszikusa a műfajnak, mert pontosan húsz éves, és cseppet sem poros, cseppet sem unalmas.

Jó, és kész. (Amerikai film UIP-Duna Film)

Amikor a farkok ...

■ Jó kis cím ez! Azt is mondhatja, ami félre is hallható, meg el is érthető. És, ami a fő, jobb, mint az erede-

ti. Mármint, jobb ez a cím fordításban, mint eredeti angolban. Így van ez az életben is. Az élet soha nem olyan jó, mint amit a filmekben látunk, a hétköznapi fehér soha nem olyan vakító, mint a filmvászonbeli. A tisztességtelen elnök pedig a tévében sokkal nagyobb hős, mint amit népepolgára el tud képzelni.

És, ami a legszebb, ez a film megelőzte a történeteket, amiről szól, az bekövetkezett – nem a napfogyatkozásról van szó, még csak nem is a világvégéről, vagy a messiás megjövételéről, hanem az amerikai elnök szexbotrányáról, és Albánia megtámadásáról –, de az is lehet, hogy az egészet újra forgatták, új statisztákkal, mert Robert De Niro túl sokat kért, Dustin Hoffman meg sokat hisztériázott. Anne Heche kissasszonyról meg kiderült, hogy...

Szóval egy film arról, hogy a valóságot – csakis, de csakis Amerikában – szimulálják. Van egy nagy mahinátor, aki mindig egy lépéssel előtte jár az eseményeknek, hóna alá vesz egy producort, akin ma áll vagy bukik minden és megrendezi az életet, amelyet elzvetit a televízió. Mert – és ezt is csak ott mondják –, amit látnak a tévében, az az igaz. Jó, az ügynek vannak buktatói, kis porszemecskék minden gépezetbe bekerülhetnek, mint például, hogy valamelyik statisztának nincs Zöldkártyája, mert ez ugye megbocsáthatatlan – ott, majd nálunk is megnő az értéke, ha hússzorosára emelik az árát, és akkor azt hisszük, itt van Amerika, mert a zöldkártya nélkül mi sem élhetünk. És még egy bibije van ezeknek a szimulációs hülyeségeknek: mit ér az egész, ha nem lehet róla beszélni, ha nem jár érte dicsőség, ha soha nem lehet „lenyilatkozni” a tévében, hogy a valóságot én forgattam. Ez kész tragédia – gondolta a producer. Mit lehet tenni? Belehalni. Azt majd mutatják a tévében.

Nézzük meg! (Amerikai film, rendezte: Barry Levinson; a forgatókönyvet írta: David Mamet. Flamex)

Mozi

Közel a szerelemhez

■ Ezt a filmet a rendőrség nem köszöni meg. Gondolom én. Mert, ha az ő helyükben lennék, akkor bizony, kikérném magamnak, hogy mi nem vagyunk rasszisták, előítéletesek, nem önkényeskedünk, nem vagyunk agresszívek, nem beszélünk csúnyán, nem eszünk a kutya szájából grillcsirkét és főleg nem vagyunk ilyen bugyutácskák, nehézfűjük. Meg ilyen romantikus érzelműek sem. Szóval legálább ennyi volt a negyede annak, ami első nekifutásra döbbenetes volt, hogy azért nem így kell toborozni embereket a rendőrség melletti szimpátiatüntetéshez, amivel nem azt mondom, hogy én elkötelezett hívük vagyok. De, ha egy filmnek a főszereplője rendőr, a második, harmadik és negyedik szereplője is az, akkor gyanakodhatunk arra, hogy ez egy tükör, és igenis róluk szól. Ha a filmben van egy kínai lány, akkor felvetődik, hogy az egyre több problémát felvető – ideiglenesen hazánkban állomásozó kínai kereskedők révén – a kínai kérdésről is. E kettőből lett a film. Az abszurdba átmenő film, aminek a végén ott a nagy megoldatlan kérdés, hogy kerül oda a kutya? Aki megnézi a filmet, az megérti a kérdés fontosságát. S akár lehetne erről is egy újabb filmet készíteni. Ami viszont felejthetetlen, az a színészek kiválasztása, név szerint: Hujber Ferenc, Tsuyu Shimizu – azt beszélük, szerepet kapott a Taxi 2 filmben –, Antal Nimród, Gyuriska János, Gesztesi Károly. (Magyar film, rendezője: Salamon András Budapest Film)

Tango

■ Szépen koreografált, vörösre festett film Carlos Saurától. Ő mindig is ilyen volt, szépen koreografált, ha nem is vörösbe, de kegyetlenségbe csomagolva. Ő az a rendező, akitől nagyon

nehéz megszabadulni, helyesebben azoktól a gondolatoktól, amelyeket ébreszt bennünk. Előre megfontolt szándékkal. Most sem történik más, csak most arról szól a film, hogy ő nem tud szabadulni bizonyos dolgoktól, és ezt a tánccal táncolja el. Mik is ezek a rémálmok? Az öregedés – Mario Suárez, aki valójában Carlos, gondolom én, jókarban lévő ötvenes rendező –, és ennek sarkalatos problematikája, szerethet-e egy sokkal fiatalabb nőt. Gondja továbbá, hogy éppen most veszítette el azt a szerelmét, aki nélkül nem tud élni, akit pótolhatatlannak érez, de most szeret bele egy fiatal lányba, aki nélkül nem tud élni. Elentmondásos? Persze, hogy az. További rémkép, hogy lelkében hurcolja barátainak emlékét, akiket az argentin hunta gyilkolt le. Régen. Most meg, akik pénzelnék musicaljét – ez a műfaja a művének – ezzel a nyomasztó epizóddal nem értenek egyet. De ő e nélkül meg nem akarja. Szárazon ennyi a filmben a film, mert ahogy az elején sugalmazódik, úgy a végére – mire már el is felejtettük – ki is derül, hogy az egész csak játék. És közben tánc. Vidáman, drámaian, komoran, játékosan, szenvedélyesen, érzéken, vészjóslóan táncolják a tangót, amelyik nem az a rángató, simulós katyvasz, mint ahogy szokták folklorisztikus

eseményekkor tálalni, hanem nagyon is virtuóz, rafinált mozgáskombinációkból összeálló gyönyörűség. Valóban káprázatos, lenyűgöző, nem csoda, hogy Saura ettől ennyire elragadtatta magát. (Nem először, Saura rendezte a Carmen-filmet és egy másikat a Flamencóról – is). És ne feledkezzünk meg arról, aki fotografálta a Tangót – emlékezetesen és lenyűgözően – nem más, mint Vittorio Storaro, akinek nevéhez fűződik az Apokalipszis most és az Utolsó kínai császár. (Spanyol–argentin film, rendezte: Carlos Saura Cirko-Gejzir / Máskép Alapítvány)

Ki hinné?

■ ... hogy a Baljós árnyakra annyira kíváncsiak voltak egyesek, hogy a jegyárúsítást megelőző napon hálósáokban kívántak letáborozni a Hollywood Multiplex Duna Plaza pénztára előtt. Arra nem számítottak, hogy a plaza éjszaka bezár. Az első héten 13 092 jegyet adtak el elővételben, s egy hét alatt összesen 36 ezer néző látta ebben az egyetlen mozikomplexumban.

... hogy már nálunk is megindult az örület, egyes mozik előcsarnokában movie shopokban lehet megvásárolni a filmhez kapcsolódó tárgyakat.

... hogy Adam Sandler, aki az Apafej főszereplője, és az amerikai tinik egyes számú imádjottja, a Central Parkba jár elgáncsolni a görkorisokat. A filmben. De mi ennek az alapja? Az, hogy 9 évesen nagymamai szigor hatására göriznie kellett. Az eset sirlamas volt, akkor esküdött bosszút a profik ellen. És most ezt belevették új filmjébe, az Apafejbe. „Nagy öröm ez nekem – nyilatkozta –, de ez még nem minden. A nagy az elegáns éttermekkel is sokat bosszantott, egyszer a pincérekkel is leszámolok.”

Robert de Niro

Libri sikerlista

1999. szeptember 9 – szeptember 23.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számítógépes összesítése alapján

1. Iskolaválasztás előtt... 2000
Pont-Ez Kft.

2. Szigethy Gábor:
Latinovits
Gabo Könyvkiadó

3. A magyar helyesírás szabályai
Akadémiai Kiadó

4. P. Gál Judit – Ambrus
Attila:

Én, a whisksy
IPM Könyv

5. Képes enciklopédia 1. –
Star Wars
Panemex-Grafo

6. King, Stephen:
Tóparti kísértetek
Európa Könyvkiadó

7. Simmons, Simone–Hill,
Susan:
Diana titkos évei
Talentum Kft.

8. Alkotmánytan
Osiris Kiadó

9. Dohár Péter:
Kis angol nyelvtan
Ring 6. Kiadó

10. Atkinson, Rita L. –
Atkinson, Richard C.:
Pszichológia
Osiris Kiadó

11. O. Nagy Gábor –
Ruzsiczky Éva:
Magyar szinonimasztár
Akadémiai Kiadó

12. Horváth István – Németh
István:
és a falak leomlanak
Magvető Könyvkiadó

13. Mérei Ferenc – V. Binét
Ágnes:
Ablak-Zsiráf
Móra Ferenc Könyvkiadó

14. Ferenci Attila –
Monostori Martina:
Latin nyelvkönyv
Nemzeti Tankönyvkiadó

15. Hawking, Stephen:
A tér és az idő természete
Talentum Kft.

16. Brooks, Terry:
Star Wars I. – Baljós árnyak
Aquila Könyvek

17. 1000 questions 1000
answers
Lexika Tankönyvkiadó

18. Steel, Danielle:
Keserédes
Maecenas Könyvek

19. Kästner, Erich:
A két Lotti
Móra Ferenc Könyvkiadó

20. Molnár Ferenc:
A Pál utcai fiúk
Móra Ferenc Könyvkiadó

Hamvay Ödön Az aradi tizenhárom

Eros Rezső, 1999, 249 oldal

Ma, amikor ismét felbuzog a múlt bugyrából a kérdés, hogy ki a magyar, s amikor tudós tanulmányok kutatják a nemzeti identitástudat kritériumát, újraelolvasásra érdemes ez a kis könyv, az aradi 13-ak vértanúságának szomorú krónikája.

Az utókor egyszer egy évben, október 6-án fejet hajt a hős tábornokok emléke előtt. Egy gyásznap a megemlékezések sorában, miközben lassan kifakulnak az arcképek, s személytelenné válik a hősök áldozata.

A Cseh Kultúra tudományos ülést és kiállítást szervezett Hruby Gyula cseh származású honvéd huszárkapitány emlékére, aki az osztrák önkény első áldozata volt. Itt került bemutatásra ez a magánkiadásban megjelent reprint kiadvány, melyet kerek száz éve Damjanich János özvegyének ajánlott a szerző. Világos után a szabadságharc katonai vezetői közül csaknem 500 törzstiszt és tábornok került a császáriak kezére. Közülük 22 főt ítéltek halálra. Tizenketten foszágban haltak meg. 266 fő kapott 2–9 év vérfogságot. A megtorlásoknak mintegy 110 kivégzett civil és katona áldozata volt. Elsőként a fiatal, 23 éves Hruby Gyula vesztette életét, a rögtönítélő bíróság 1849 augusztusában Ormai Norbert ezredet ítélte kötéltálati halálra. Október 6-án, Latour halálának évfordulójára időzítve, végeztek

ki az aradi „tizenhárom”, Aulich Lajos, Damjanich János, Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Knežich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly tábornokokat. Ugyanezen a napon Pesten Bathányi Lajos miniszterelnököt és Fekete Imre gerilla századost. A győztes osztrák hatalom bosszúja nemcsak a közvetlen áldozatok sorsát pecsételte meg. A következmények a magyar polgári fejlődés jövőjét is döntő módon befolyásolták. A könyv a maga régies, patetikus stílusában ismerteti a honvéd-tábornokok pályafutását, elfogásuk, kihallgatásuk és elítélésük történetét, felidézve a kivégzések döbbenetes képsorait. A szerző részletesen taglalja azt a vérfagyasztó ténytet, hogy a korabeli szokásnak megfelelően a hóhér miként árusította ki az áldozatok földi maradványait a hozzátartozóknak.

Közismert, hogy a tábornokok, magyar, szerb, lengyel, német családok le származottjai, sokféle utat jártak be. Mégis mindnyájan a magyar haza és függetlenség védelmében fogtak fegyvert. Nemcsak a mártíromságban osztoztak közösen, hanem a magyar sorsközösség életük árán való – tudatos vállalásában is.

Tausz A.

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi, időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjlatlan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen!

TANKÖNYVCENTRUM

a Kódex Könyvárúházbán

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)

Telefon: 331-0126, 331-0127

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

Közgazdaság több szinten

Két csoportra különíthető el használhatóság szerint a Panem Kiadó sorozatainak az a hat könyve, amelyek – remélhetőleg kedvcsináló – szemléje az alábbiakban következnek.

Az Egyszerűbben felcímű munkák mind a téma iránt behatóan érdeklődők, mind a szakemberek számára nyújtanak ismereteket. Közös jellemzőjük, hogy alapfogalmakat is magyaráznak, tehát polcra lekapatható kézikönyvek. Eredeti angol változatuk egyike sem mai keletű, 1993, 1995, 1996 a megjelenési évük, s nem magyar viszonyokról szólnak.

A Modern gazdasági ismeretek sorozatának két kítűnő összeállítása is a kilencvenes évek elejéről származik, de mondanivalójuk, mint ahogy ez kítűnik Polgár Veres Árpád előszavából, bizonyos átértelmezéssel érvényes a magyarországi viszonyokra. Az ide tartozó műveket mindazonáltal a praktizáló használhatják közvetlenül. Ezek ugyanis tipikus segédkönyvek, bár mindkettőnek van fogalmakat tisztázó bevezetője.

A Dennis Lock-szerkesztette Projektmenedzsment korábban hat kiadást ért meg! Kelendősége azt jelenti, hogy e tömörített formájába a szerzőgárda belesűrítette a visszajelzések tanulságait. Tizenkét fejezet hozzásegíti az alkalmazókat ahhoz, hogy megértsék, milyen a hatása egy bizonyos szervezeti formának mind az emberekre, mind arra a munkára, amelyet kifejezetten velük akarnak elvégezteni. Kulcsfejezetnek számít az adott munkafolyamat elindításának minőségi előkészítése éppúgy, mint szervezett menedzselése, hiszen az utóbbin áll vagy bukik, hogy az illető vállalat megkapja-e a megrendelőtől a következő megbízást. A precíz költségszámítás is elmaradhatatlan része a projekt kezelésének. A könyv a járulékos táblázatokkal, s a számítógépes utasításokkal szinte buzdítja a leendő felhasználókat a kipróbálásra.

A Minőségmenedzsment hat tanulmánya közül Pradhu S. Gup-

tara eszmefuttatásai a legtanulságosabbak. Amikor a dinamikus stratégia ügyében a minőségi tanácsadók személyes beállítottságának fontosságát hangsúlyozza, eleve arra figyelmeztet, hogy a színvonalatlan marketing akaratlanul árulkodik az erre gondot nem fordító vállalat szegényes kulturálatlanságáról.

Ugyanez a gondolat merül föl jónéhányszor A marketing alapjaiban, amely Simon Majero körütekintését, „körüljárós” témaközelítését dicséri. Törekvése bevallottan az, hogy a marketing jelentőségét föl nem ismerő menedzsereket meggyőzze: létérdekük az átgondolt marketingtevékenység előmozdítása a cégükön belül. A gördülékény stílusú, összefüggésekben gazdag műben mintha végig az nyugtalanítaná a szerzőt, hogy ha nem egyeztethető össze a termékkel a terjesztési stratégia (azaz túlló a célon, netán képtelen rámutatni a termék előnyeire), akkor kárba vész a mégoly gondos előkészítés és lebonyolítás, sőt, egyenesen ellene dolgozik az áruvá lett produktum terjesztésének. Végkövetkeztetése túlmutat a szűk témán: a sikeres, tehát nem öncélú marketing alapja az, hogy jól integrált legyen a marketing szervezetek között a vertikális és a horizontális kapcsolódás egyaránt. Problémafelvállaló, de lényegi fejezete a kötetnek a marketingmix kifejtése. Eszerint egy marketingprogramnak akkor van értelme, ha a megfelelő terméket elfogadható áron, a hozzáillő reklámozás mellett a legalkalmasabb helyen tudja eladni.

A más területeken is elengedhetetlen minőségi munka persze a foglalkoztatottakon múlik. Ezért jelentős, nem pedig kézlegyintéssel elhessegethető vállalati feladat a dolgozók gondos kiválasztása, amelyet a kissé magyartalannak hangzó Emberi erőforrás menedzsment címmel ugyancsak kimerítően taglal Eugene McKenna és Nick Beech. Az áttekintés elég bőbeszédű, de épp ettől az anyhe parttalanságtól létszerű, s he-

lyenként epozodikus betekintést enged a brit vállalati körülményekbe. A két szerző magától érteendően az angolul Human Resource Management-nek nevezett, HRM-nek rövidített irányzat híve, apostola. Valósággal meghatározható az az igyekezetük, hogy a korábbi rossz emlékek szűrje személyzeti tevékenység helyett a nyolcvanas években még csak csíráiban mutatkozó HRM módszereket ajánlják a vállalatvezetők és munkaügyi előadók jóindulatába. Nem riadnak vissza az eszményi munkáltatói viszonyok feltételezésétől sem, amikor lándzsát törnek az úgynevezett pszichológiai szerződés szükségessége mellett. Ennek értelmében viszonyozzák a dolgozók „a vezetés által kiadott ígéretes és jelentőségteljes feladatokat lojalitással és elkötelezett munkavégzéssel.” Hogy ez a kívánatos kölcsönösség ne csak írott malaszt maradjon, arról a Munkaerő fejlesztésről szóló könyvrészlet igyekszik tenni, előlegezve az ideális követelményt, amely szerint kell lennie olyan vezetőknek, akik egyszerre betölthetik a bíráló és a mentor (támogató) szerepét a beosztottak életében.

A dolog természeténél fogva az előbbieknél tankönyvszerűbb feldolgozás a Bevezetés a nemzetközi pénzügyekbe, Adrian Buckley helyeslően szájbarágós elaborátuma. Megfogalmazott célkitűzése erősen tanulmányi szándékú. Képzelt olvasói a nemzetközi kereskedelmet tanuló diákok, s a pénzügyekkel másodsorban foglalkozó menedzserek. A súlykolós felépítű kézikönyv 18 fejezete a devizaszámitásokba való bevezetéstől a határidős devizaügyleteken át a kockázatfedezésig tekinti végig a pénzpiacot – világméretben. Fogalmazását a józan angol szempontok befolyásolják. Ezért íratott hozzá a kiadó Koltai Zsolttal kiegészítést az itthoni devizapiacokról. A hazai szakértő az 1995. évi XCV. törvény utáni fejleményekről szól, amelyek felszabadították a tőkeműveleteket. A korrekt írás kevéssé simul a mű anyagfeltárási rendjébe, tömör összefoglalásként mégis megfelelően forgatható.

Angol egyetemi tanár, név szerint David Parker és Joseph G. Nellis magánfőiskolai tanfolyamvezető fogott össze, hogy korszerűen felvázolja A közgazdaságtan alapjait. Megegyeztek abban,

hogy világos képet nyújtanak a gazdaság működési mechanizmusairól általában. Egyszerűsített megpróbálták arra a nagy kérdésre válaszolni, hogy miért is követnek a különböző országok más és más gazdaságpolitikát, hiszen kell lennie egy optimálisnak, vagy mégsem? Olvasótáborukat azért vélik feltalálni a tanulók mellett a továbbképződő vállalati menedzserek körében, mert ők azok, akik naponta szembesülnek a mindig valamilyen rejtett törvényszerűséggel bekövetkező gazdasági eseményekkel, tehát legalább nagyjából előre kellene látniuk, hogyan reagáljanak rájuk: nem utolsó sorban lelkileg.

E bizonyos mértékig önvédelmi szemszögből sokatmondó számukra az úgynevezett kínálat oldali közgazdaságtan részletezése. Képviselői azt a pénzpolitikát ítélik előnyösnek, amely alacsonyan tartja az inflációt és a foglalkoztatás bővítésével növelné a termelést. A munkaerőpiac rugalmasságának fokozása, a gazdasági ösztönzők javítása meg a liberalizáció a nyolcvanas években kibontakozó irányzat fő ismérve. Eredményével a közgazdaságtani alapvetés szerzői érezhetően nincsenek melegegedve. Ironikusan vetik közbe azt az észrevételüket, hogy például az adócsökkentés nem feltétlenül jár együtt a több munka vállalásának kedvével, s hogy a privatizáció – kivált rossz gazdasági feltételek mellett – önmagában nem vezet magasabb hatékonysághoz sem.

Az áttekinthetőre szerkesztett mű végén hét esettanulmányt találunk. Ellentétben az előző kötetek főleg illusztrációként beiktatott, életből vett példáival, szervesen illeszkednek a tárgyalt kérdéskörökhöz. Révükön az olvasók ellenőrizhetik magukat, vajon elsa-játították, megértették-e azokat a fogalmakat, amelyeket az írók maradéktalanul akartak beletölteni a fejükbe. Roppant izgalmas tanulmány elemzi a munkanélküliség és az infláció közötti egybeseséseket és különbözőségeket a még 1958-as keletű, de máig érvényes Philips-görbe megrajzolásával.

Következtetései bebizonyítják: nincs egyedül üdvözítő közgazdasági eljárás az igazán hűsbavágó, hatalmas embercsoportok életét meghatározó ellentmondások könnyű feloldására.

Izslai Zoltán

Magyar irodalom

Konrád György:
Útrakészen

Palatinus Kiadó, 1999
456 oldal, 1390 Ft

Azt hiszem, ennek a kötetnek az olvasása közben jöttem rá, miért szeretem Konrád György társadalomfilozófiai, történeti, kultúrantropológiai esszéit olvasni: fogalomhasználatának igényessége miatt. Konrád írásaiban ismét tartalmasak lesznek azok a ködös, üresen kongó szavak, amelyek a közéletben teljesen elkoptatottá és jelentés nélkülivé váltak, amelyeket kisajátított magának a múltbeli vagy jelenkori politika és média. Az „identitás” - fogalom újraértelmezésének például külön esszét szentel, mondván: „többnyire kizárólagos joggal képviselt közösségeknek lett közös lényege az identitás, amely fogalom mindig azoknak kell, akik állítanak egy közösséget, és önmagukat e közös lényeg szószólójának tekintik.” Nyelvezete másutt is megvalósítja a kifejezések folytonos felülvizsgálatát, olyan divatos alapfogalmakét, mint demokrácia és diktatúra, nemzet, globalizáció vagy polgár. A talált fogalmak megtisztítása mellett olykor szellemesen újakat is alkot. „Demokratúra” - nem mond-e el ez a szóösszetétel sok mindent a demokráciát még csak tanuló poszt-kommunista országok politikai vezetéséről? „Dialogizmus” - nem találó-e bevezetni ezt az új izmust a szótárunkba, ha arra gondolunk, hogy milyen társadalmi szemléletmódra lenne szükség a jövő évezredben? A fogalomhasználat természetesen a látásmódot tükrözi: az írások, egyetemi előadások, kiállítás-megnyitók szövegei együtt, egymást támogatva-erősítve, de egyenként is következetes, a változásokra érzékeny elemző gondolatait közvetítik.

A kötet másik része művészetelméleti írásokból áll, illetve művészet és politika viszonyát boncolja. Konrád György sok-

rétű közéleti szerepvállalása mellett elsősorban mégiscsak író, akinek életében irodalom és állam rendszerváltozás előtti egymásra utaltsága meghatározó volt, s aki mégis tárgyilagosan, némi iróniával emlékszik erre a korszakra. A könyvet naplószerű feljegyzések teszik színessé és szórakoztatóvá. Ezekben a szépíró Konrád országokról, emberekről, családjáról és regényeiről vall, izgalmasan, olykor megkapó líraisággal.

- oil -

Lovik Károly:
Egy elkésett lovag
Regény
150 oldal, 996 oldal

Kevés olyan irodalomszerető ember lehet e hazában, aki tudja ki volt Lovik Károly. Művei emberöltőnyi idő óta nem jelentek meg egyetlen könyvkiadónál sem. Úgy tűnt, egy elmúlt kor ködlovagjaként elmerült egy régi kor irodalmának homályában. Talán a lovassport szerelmei, vagy a világ lótenyésztői jobban ismerik ma is a nevét, mint a regényolvasók. Pedig rövid élete alatt (élt 1874–1915-ig) meglehetősen termékeny írónak számított. Bár némi szellemi rokonságot mutat Krúdyval, Lovik századfordulós kiábrándult szépasszonyait még az irodalomtörténészek is elfelejtették. Pedig az ő férfialakjai is – akár csak Szinbád – menekülnek a magány és az öregedés elől, igaz nemcsak az utazásokba, az asszonyi ölebbe, hanem az álomba, a mesébe is. Lovik férfi- és nőalakjainak több közülük van a „megnemtörtént”, vagy elmúlt érzelmekhez, mint az unalmas, kisszerű valóság-hoz. Nála szerelem nem „testtest elleni küzdelem”, nem „héjanász az avaron”, nem az „érzékeny”, hanem az érzések birodalma. Az ő szerelmi történeteinek hősei, legyenek nők, vagy férfiak – nem a kalandot, a hódítást keresik egymásban, hanem önmagukat. Ezért is maradnak – menthetetlenül – magukra...

A Noran kiadónál most megjelent *Egy elkésett lovag* című Lo-

vik Károly-kötet a Ködlovagok sorozatban jelent meg, amely utal arra a kiadói szándékra is, hogy a közeljövőben várhatóan már Lovik (és más irodalmi „ködlovagok”) műveivel is megismerkedhet a huszadik századvég olvasója.

- show -

Tamási Áron:
Gyökér és vadvirág
Válogatott novellák
Palatinus Könyvkiadó
328 oldal, 1200 Ft

Sokan nem tudják, hogy a szlogené lett mondás, miszerint: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne”, a század egyik legismertebb és legolvasottabb magyar prózaírójától, Tamási Árontól származik.

Ő valóban otthon volt abban a világban, amiről elbeszélései, regénye, színművei szólnak. Otthon volt Székelyföldön, ismerte az ott élők gondolatait és érzéseit, nyelvét és sorsát.

A Palatinus kiadónál most megjelent kötet Tamási írói életművének keresztmetszete. Olvashatók benne az írói életmű kezdeti témái, a háború és a Trianon okozta sokk, a nemzetiségek egymás mellett élésének élménye, de a lírai hangvételű, népi ihletettségű, a mesés, mondai és balladai elemekben bővelkedő, és a megrázóan realista írások is.

Az Ábel trilógia (Ábel a rengetegben, Ábel az országban, Ábel Amerikában) írója mindent tudott a „földijeiről”, ismerte beszédmodorukat, gondolkodásukat, érzelmeiket. Nem véletlen, hogy a kötet borítóján, a kiadó Tamási Áron másik mondását idézi: „Miénk a fény, amit lelkünkbe fogadunk: s a föld, amelyen élünk és meghalunk.”

Az ifjabbak, akik soha nem olvastak még Tamási Árontól semmit, remélhetőleg „rákapnak” egyéni stílusára, sodróerejű történeteire, megkedvelik hőseit.

Írói munkássága ismerőinek talán kedvük támad ahhoz, hogy újra elolvassák Ábel, vagy a Szűzmáriás királyfi történetét.

- só -

Külföldi irodalom

James Joyce:
Költemények, Kamarazene, Krajcáros költemények, Egyéb versek
Orpheus, 1999
81 oldal

Talán csak a legavatottabbak tudják, hogy az Ulysses, a Dublini emberek, az Ifjúkori önarckép írója, James Joyce ír származású angol író első nyomtatásban megjelent kötete nem prózai mű, hanem a 36 szerelmes dalt egybefűző Chamber Music (Kamarazene) volt, 1907-ben. Azt már a Szombathelyi Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Gazdag Erzszi Kulturális Alapítvány támogatásával most megjelent verseskötet Kappanyos András által írott utószavából tudja meg az olvasó, hogy az írói életműből (amely huszonkét évnyi anyaggyűjtésre és harminchét évnyi feldolgozásra osztható) „feltűnően kilógnak a versek”. (1909-ben maga Joyce is azt nyilatkozta, hogy nem tartja magát költőnek.)

Az első verseskötet anyaga már 1904-ben együtt volt, s maga a költő – kiváló tenorhangja, és előadói képességei révén – elsősorban énekelhető dalszövegeket látott műveiben. (Sok versét meg is zenésítették. Többek között Roussel és R. Sessious, illetve a magyar Seiber az Ulysses nyomán kantátát írt 1947-ben.)

A Világirodalmi Lexikon Joyce első verseskötete kapcsán „világból való elvágyódását” és az Erzsébet-kori reneszánsz líra „felélenítésének szándékát” említi. Egyébként első verseskötetének megjelenése meglehetősen kalandos volt. Első kiadója elvesztette a kéziratot, más kiadók pedig visszautasították a kötet kéziratát.

Joyce első és harmadik verseskötetének megjelenése között majd húsz év telt el. Az eltelt időben írta meg, írta át prózai műveit. Néhány verse bizonyítottan a nagy prózai műveivel egy időben született, másokat a pillanat, az alkalom ihlette.

Azt is a most megjelent kötet utószavának szerzőjétől tudjuk

meg, hogy amikor Joyce 1936-ban kiadta összegyűjtött verseit, csupán egy költeményt csatolt az első és a második kötet anyagához, az *Ecce Puer* címűt (most Határ Győző és Tótfalusi István fordításában is olvashatjuk).

A magát „katarzis-purgáló”-nak nevező Joyce, saját bevalása szerint mindig is „kerülte a költők nyelvtanát”, s a versírás „lelke visszarugásának” szánta...

Azoknak pedig, akik szívesen olvassák prózája után most a verseit is, talán mégsem ez jut eszükbe, hanem lelke „megnyílása”.

– si –

Ken Follett:
Az éden kalapácsa
Gabo–Magyar Könyvklub
416 oldal

Texas kopár sivataga megöl minden emberi kapcsolatot. Az itt élők csak a túlélés fortélyát ismerik, amelyek a különböző bűnök és gáztettek formáiban nyilvánulnak meg.

A kétszínű bizalmaskodás az egyik legjobban bevált magatartási forma. A hiszékenyek vámszedői elpusztítanak mindent és mindenkit, akik útjukba állnak. A becstelenség az egyetlen elismert érdem itt, hiszen ez igazolja életrevalóságukat. Az együgyű Mario minden gyanakvás nélkül felveszi teherautójába az alattomos figurát, aki veszedelmes és elvetemült. Priest megtudja, hogy Marionak szép háza és családja van.

Megszületik benne azonnal a sátni terv, hogy hogyan tudná mindezt megszerezni magának. A gondolatot tett követi és egy franciakulccsal, hányingert keltő közömbösséggel, agyonüti a férfit.

A történet azonban csupán a kezdet, az események egyre jobban felgyorsulnak, egyre sötétebb, egyre aljasabb tervek születnek.

Terroristák egy csoportja emberi kéz által előidézett földrengéssel fenyegetőzik.

A fiatal kora ellenére tapasztalt és kemény FBI-ügynök, Judy felveszi a harcot a terroristákkal.

A történetet nem mondhatjuk el, hiszen ezzel csökkenten-

nék a regény izgalmát. Elégdjünk meg azzal, hogy a váltakozó cselekmény, a gyors, tömör mondatokkal ábrázolt személyek és események valóban érdekes olvasmányt teremtenek, amely nem okoz csalódást a szerző korábbi híveinek és olvasóinak. Ken Follett 1978-ban, a *Tű a szénakazalban* című könyvével vált az egyik legnépszerűbb szerzővé. Nálunk is az egyik legsikeresebb krimiíró, művei folyamatosan a bestsellerlisták élén vannak.

Rajnai András

Jeffrey Archer:
A tizenegyedik parancsolat
Budapest, 1999. General Press,
408 old. 999 Ft

A bérgyilkosokat megátalkodott, fogcsikorgató gonosztevőknek tartjuk, s még fényes nappal sem szeretnők velük szembetalálkozni. Jeffrey Archer bérgyilkosa olyan férfi, akinek bármely nő szívesen rohanna a karjaiba vagy vele az oltár elé. Csakhogy ez már lehetetlen volna, mert hősünk mintaférfjként példás életet él első és egyetlen szerelmével. (A könyv végére azért kiderül, hogy a könnyed krimikben nincs lehetetlen!)

A Clinton elnöksége utáni időkben játszódó történet Connor Fitzgeraldja vonzó férfi, szerető családapa, támasza övének és a CIA-nek. Úgy válhat pénzért ölé hivatalos gyilkos létére pozitív hősé, hogy mindvégig abban a hitben él: jó ügy érdekében, egyenest az USA elnökének megbízásából cselekszik. De a CIA élén egy önféjú, akarnok nő áll. S a hölgyektől Isten mentesen meg bennünket, különösen, ha bennük a legnegatívabb nemi jellegek mellé mérhetetlen hatalomvágy társul.

Már az elnök is régóta szeretne szabadulni tőle, de ehhez bizonyítékokra volna szüksége, amelyek azonban sorra nyomtalanul eltűnnek az őket emlékkümben őrző személyekkel egyetemben. Az egyetlen kivétel a mi pozitív bérgyilkos hősünk, Connor Fitzgerald...

(mátraházi)

Nicholas Evans:
A csapda
Budapest, 1999. Európa,
485 oldal, 1200 Ft

Evansnek, A sutgó szerzőjének minden szaván érződik, hogy szereti az állatokat. Ellentétben bizonyos erőszakos természetű homo sapiensekkel, akikre tökéletesen illik a közhely: ember embernek farkasa. Új könyvében, A csapda címűben a fehér farkasokhoz vonzódik.

A Sziklás-hegység egyik kis településén, Hope-ban, amikor még kereskedni lehetett a farkasprém-mel, halomba irtották az ordasokat. A méreg, amellyel tömegesen végeztek velük, helyenként hosszú évtizedekre megmérgezte a földet. Egy különösen véres megszárlás utáni tobzódásukban a farkasölők egy egész utat „köveztek ki” ordaskoponyákkal. A csontmaradványok még száz év múltán is szegélyezik az ösvényt, noha már sok kutya lelte miattuk rejtélyesnek hitt halálát. Az anyák még az errefelé növő bozótok boggyóitól is óva intik csemetéjüket. A mendemonda sem vesztett riogató erejéből, miszerint egyszer még visszajönnek az itt legyilkolt állatok utódai, hogy bosszút álljanak eleik mézárósaikra...

Manapság már más világ járja. Természetvédelmi törvények óvják a védett fajok, köztük a fehér farkasok életét, néha még vissza is telepítenek egy-egy példányt az ökológiai egyensúly helyreállítása érdekében. A gazdák természetesen ellenszégülnek a nyuszi-puszikóknak gúnyolt biológusoknak, mert féltik a jószágaikat, megjegyzendő, hogy sokkal jobban, mint saját magukat vagy családtagjaikat.

És Hope határában megjelenik egy farkasfalka. Helen Ross ifjú farkasbiológust küldi az állam, hogy a helybéli vadvédelmi szakértővel együttműködve megfigyelje és megjelölje az állatokat. De Helennek más segítőtársa akad... Az izgalmak mellett természetesen a romantikus, szokatlan szerelem sem maradhat ki a fordulatokban bővelkedő műveiről ismert szerző legfrissebb regényéből, amellyel csapdába ejti az olvasókat.

M. Zs.

Művelődéstörténet

Szabolcsi Bence:
Zsidó kultúra és zenetörténet

Osiris Kiadó-MTA Judaisztikai Kutatócsoport
270 oldal, 1280 Ft

Hézagpótló művet vehet a kezébe a magyarság, a zsidóság, és a kultúra, a zenetörténet iránt érdeklődő olvasó. Amint azt a kötet tanulmányait összeállító és sajtó alá rendező Kroó György, a nemrégiben elhunyt zenekritikus, esztéta és zenetörténész bevezető tanulmányában előrebocsátja, a zsidó tárgyú írások gyűjteményének közzétételére az adott lehetőséget, hogy rálátás nyílt az idevágó publikációk és a hagyatékek teljes anyagára. Először jelenik tehát meg Magyarországon kötetben Szabolcsi Bence tíz zsidó tárgyú írásának szövege: a „Francia zsidók a XVII. és XVIII. században”, a „Magyarországi zsidó dallamok”, a „Zsidó zene (Szócikkek)”, „A zsidó megújulás problémái”, az „Adatok a kelet-európai zenestílus kialakulásához”, az „Egy régi zsidó hangsorról”, a „Pap Károly: Azarél”, „Idesohn”, „A zsidó liturgia rövid zenetörténete”, és a „Zsidó nyelvemlék: a legrégebbi kótázott bibliadallam”, továbbá a Mohácsi Jenő Rózsavölgyiről szóló regényét méltató recenzió és a Reinitz halálára írott nekrológ. A felsorolás arról is tanúskodik, hogy a kötetben megjelenő írások témájuk, műfajuk, terjedelmük szerint is különbözőek. Ami egységes rendbe szerkeszti őket az az idő. „Szabadunk legnagyobb zsidó zenetörténésze szól hozzánk e lapokról” – írja Kroó György, aki a kötet megnyitó monográfiájában nemcsak a családi háttérrel mutatja be, amelyből ez a nagy műveltségű zenetudós „érkezett”, hanem azokat a szellemi hatásokat – többek között Kodályét – amelyek következtében Szabolcsi Bence magyar zenetörténésszé, a magyar zene krónikásává vált. A kodályi folklorizmus nyomán indult el a keleti dallamok kutatása, majd a

zsidó zene felé. 1924-ben megírja „A régi magyar zenetörténet problémái”, 1931-ben pedig „A zsidó zenetörténet problémái” című tanulmányait. Ez utóbbi írásában kimondja, hogy „a zsidó zenét elsősorban népi produktumnak kell tekinteni”. Zsidó tárgyú zenei írásaiban az ősréteget, a „legtávolabbi Kelet és a legtávolabbi Nyugat zsidóságának népi énekében magig felismerhető” közös alap, műfaji, hangszerrendbeli, szerkezeti sajátosságait kutatja. Zenei témájú írásainak másik rétege: a magyarországi zsidó dalm-repertoár és énekes gyakorlat kutatása. Szabolcsi kutatásai által látta bizonyítottan, hogy a zsidóság szétszórtsága miatt, a zsidó népzene mindennél a környező nép zenéjének befolyása alatt alakult ki.

Szabolcsi harmadik témája, az istentisztelet zenéjének reformja.

A nagyműveltségű zenetudóst nemcsak a zsidó zene, kultúra, hanem a zsidó sors is egész életében foglalkoztatta. Ez annál is indokoltabb, mert a tisztaeszlári vérvád perben a család érintett volt, s mert édesapja, Szabolcsi Miksa lap-szerkesztőként harcolt a magyarországi zsidóság teljes választási autonómiájáért, a zsidó felekezet egyenjogúságáért. Nem véletlen tehát, hogy a most megjelent kötetben megtalálható Simon Dubov „A zsidóság története” című könyvéhez fűzött tanulmányai éppúgy, mint a Kafka-problémáról írott vázlata, vagy a „Zsidóság története Magyarországon” című tanulmánya.

A szakértők, zenei tanulmányokat folytatók, zeneművészek és kultúrtörténészek számára bizonyára szakmailag nélkülözhetetlen olvasmány a Szabolcsi Bence 100. születésnapjára megjelent, „Zsidó kultúra és zenetörténet”, amelyet precíz irodalom- és névjegyzékekkel, a zsidó zenei mutatóval egészített ki a kötet összeállítója, szerkesztője.

A laikusok pedig, az irodalmi mércével mérve is színvonalas írásmódot, a megannyi kultúr-

történeti és zenei érdekességet élvezhetik Szabolcsi Bence tanulmányainak, könyvrészleteinek, írásainak, vázlatainak, interjúszövegének olvastán.

T. Puskás

Politológia

Csizmadia Ervin:
Két liberalizmus
Magyarországon
Századvég,
260 oldal, 952 Ft

A cikkgyűjtemény a szerzőnek 1990 és 1998 között különböző sajtóorgánumban megjelent politikai elemzéseit tartalmazza. Az írások öt tematikai egységen belül kronológiai sorrendben követik egymást. Így tehát történelmünknek azt az útját járhatjuk végig újra meg újra szerzőnk vezetésével, mely a rendszerváltástól a „kevesebb mint rendszerváltás, de több mint kormányváltás”-ig terjed.

A könyv címéből is (meg az előszóban kifejtett programból is) kitalálható, hogy a szerző legfőbb célja a magát liberálisnak minősítő két magyar parlamenti párt között „igazságot tenni”. Mégpedig olyan formában, hogy meggyőzze mindkettőt: nincs értelme egymás címkézgetésének, hisz sehol nincs megírva, hogy csak egyetlen liberális párt lehet egy országban és egy parlamentben.

A sajátosan empatikus attitűd azonban sok csalódás forrásának bizonyul az esztendő során. Noha Csizmadia pártszimpátiája minden pillanatban egyértelműen kiviláglik, minden helyzetben, minden egyes pártnak (legyen az akár konzervatív vagy éppen szociálliberális) a saját célkitűzéseire és érdekeire mérten mutatja meg elkövetett hibáit és (az elemző szerint) adott pillanatban legtöbb sikert ígérő megoldást.

Hogy a korántsem „hideg” elemzések mögött mindig a közjőért tenni akaró, érzékeny személyiség áll, azt talán a Folytathatunk-e vitát egymással? című „ciklusból” vett idézet bizonyíthatja a legszebben. A

szerző természetesnek és egészségesnek tartja a politikai nézetkülönbségek artikulálódását, de aggályosnak érzi a „civil” kultúra végtelen hasadását, a kulturális csoportok (lásd Kultúrharc!) közötti dialógus teljes elapadását.

„A sokkultúrájú társadalomban valamennyien egy meghatározott rekeszbe kerülünk, ahonnan csak rekesztársainkhoz szólhatunk, és hozzájuk is akarnak szólni. (...) Mi mindannyian tudomásul vesszük, hogy egy meghatározott körhöz tartozunk, és nem akarunk dacolni a sorssal. Nem akarunk üzeneteket küldeni azoknak, akik bizonyára „úgysem értik”. Nincs ebben semmi rendkívüli. Egyre inkább így van ez mindenütt a világon.

Azért abban erősen bízom, hogy még így is van értelme a vitának. Amihez persze nagyon sok olyan ember kell, akinek semmi köze a pártokhoz, pártpolitikához. Akik képesek tisztelni az ellentábor képviselőit, s hasonlóképpen elvárhatják vitapartnereik tiszteletét. Ez a cikk nekik szól.”

Ez az ajánlás pedig az említetteknek kívül még azoknak is, akik e pillanatban „nem látnak ki” különféle elfoglaltságaik csigaházából, de nem mindenáron akarnak elzárkózni az árnyaltabb szellemi hatások elől.

trencsenyi

Szórakoztató irodalom

Megint répa.
Diákok válogatott aranyköpésai
Összeállította: Pivárcsi István
Budapest, 1999.
Palatinus Könyvek Kiadó,
163 old. 760 Ft

A bakikat mindenki kedveli, még akkor is, ha maga követte el azokat. Persze csak bizonyos idő elmúltával kedveli meg őket. Egyebek mellett ez derül ki a Palatinus Kiadó *Megint répa* című gyűjteményéből, amelyet diákok válogatott feljegyzéseiből állítottak össze.

Csalatkoznom kellett. Eddig abban a hitben éltem, hogy a tanórákon elhangzott multságos

mondásokat csak mi gyűjtöttük a középiskolában. Erre kiderül, hogy nem voltunk egyedül akkor gyermeknek hitt hóbortunkkal. Az említett könyvkiadónak ez a harmadik hasonló kötete. A gyűjtemény összeállítója az első két opusz után az ország minden részéből kapott papírra vetett elszólás-füzérek. Ez az újabb válogatás tehát a diákok szorgos közösségi „történetírásának” köszönheti létét.

Szám szerint az irodalom- és történelemórákról származó aranyköpések vezetnek, de helyet kapnak a válogatásban a szülőknél az ellenőrzőket tartó mókás bejegyzései vagy tanárok legendás mondásai. Ez utóbiakkal szemben van némi fenntartásom. Eme idézetek ugyanis többnyire nem nyelvbörlések, hanem tudatos humorizálások. Ha csak jópofáskodni, a gyerekekkel közös hangot találni szándékoznak, akkor nincs velük semmi bajom. Azokon a megjegyzéseken azonban már nem tudok szívből nevetni, amelyek kegyetlen tréfát űznek a diákokkal, fogyatékoságaikat tűzik pellengérré, illetve a megnyilvánulásból maró gúny sugárzik. „Neked most a gyomrod korog, vagy az agyad?” Más: „A múzeumba csak azért viszlek be benneteket, mert elromlott az idő, és tök mindegy, hogy hol lesztek bűdösek”. Vagy: „Nem ártana Editke mellé egy matektanárt fogadni, akkor talán lenne esélye, jövőre újra járva ezt az évet, az egykettedre”. S ez csak néhány kiragadott példa, jellemző néhány morálját a pedagógiában. Gondolom, nem vagyok egyedül, aki nem örülne, ha gyermekével ilyen hangnemben beszélne, vagy vele ilyesfajta modorban tudatná, hogy csemetéje gyengén áll valamely tantárgyban.

Ha nekem kellett volna szerkesztenem a kötetet, ezeket a felnőtt „kiszólásokat” kihagytam volna, hiszen óhatatlanul rossz fényt vetnek azokra a tanároknak, akik valóban pedagógusok, szöges ellentétben citált munkatársaikkal.

(emzsé)

Magyarország határtalanul Pódiumbeszélgetés az 1999. évi Frankfurti Könyvvásárról

1999. szeptember 21-én a Magyar Rádió Márványtermében tartottak a témában sajtóbeszélgetést Pröhle Gergely, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma közigazgatási államtitkára, dr. Szegedy-Maszák Mihály professzor, miniszteri biztos és dr. Bernáth Árpád professzor, a Frankfurt '99 Kht. ügyvezető igazgatója részvételével.

Elsőként Hajdú István, a Magyar Rádió elnöke köszöntötte a megjelenteket, kiemelve az intézmény szerepét az eseményről való sokoldalú tájékoztatásban.

Pröhle államtitkár arról szövelt, hogy a téma élénken foglalkoztatta a közvéleményt, s a kritikai felhangok bizonyos kötéltáncra készítették a döntéshozókat. Utóbbiak minden igyekezete arra irányult, hogy ne keltsenek a hazai kulturális életben újabb konfliktusokat. Frankfurtot tágabb perspektívában szemlélve, az ottani sikeres megjelenés az elkövetkezendő 5–15 évre meghatározhatja a magyar kultúra pozícióit Nyugaton. A könyvvásáron való megjelenés azonban nemcsak kultúrmisszió. Ugyanilyen fontosságú, hogy piacot teremtsen a hazai kultúrának. Az ország gazdasága is profitálhat abból, ha a magyar könyv-, zene-, színházkultúra méltó módon mutatkozhat be. Szegedy-Maszák Mihály miniszteri biztos annak a véleményének adott hangot, hogy ha sikerült Frankfurtban irodalmunkról kellő összképet nyújtani, minden reményünk meglehet arra, hogy Nyugaton ezentúl több magyar könyvet fognak kiadni. Bernáth professzor annak fontosságát hangsúlyozta, hogy a Frankfurti Iroda később is segítséget nyújthat magyar művek külföldi piacra juttatásában.

Az alkotások sorában bemutatásra került egy interaktív művészeti CD-ROM, a „Das Anatomische Theater”, című computerjáték. Ez a műalkotás összefoglalót kíván adni a század történelmi-gazdasági mozgalmairól és eseményeiről.

A Kht. összességében mintegy 610 milliós kerettel gazdálko-

dott, melyből 410 milliót közvetlenül a kulturális tárca bocsájtott rendelkezésre. A különböző partnerek és támogatók közül külön említésre méltó Joseph von Ferenczy 6 és fél milliós nagyságrendű adománya. A könyvekre 90 milliós összeg állt rendelkezésre.

Tausz A.

Bródy János Elvonult a vihar (?) Dalok a széllal szemben Válogatás 1965–1989 Válogatás 1989–1990

Válogatta, szerkesztette és az előszót írta: Mentler Krisztina
Tervezte: Cégény Csaba

A napokban kerül a boltokba Koncz Zsuzsa „Miért hagytuk, hogy így legyen” című új kazettája és CD-je. A szövegíró Bródy János olyan új dalokat írt, amelyek minden eddiginél teljesebben foglalják össze mindazt, ami a jelenben minket foglalkoztat.

Bródy János dalszövegei már korábban is megjelentek nyomtatásban, most ezzel a sokatmondó címmel új könyve lát napvilágot. A kötetnek két borítója van. Az egyik mögött az 1965–89-ben írt dalok sorjázna, a másikon az 1990–1999 közt született versek. Tartalmilag a könyv közepén két korszak találkozik.

Nyilván nem véletlenül kerültek egy kötetbe különböző időszakok dalszövegei. Mondandójuk nemcsak a tegnapiakat idézi, hanem a jelennek is szólnak. Talán komoly tanulmányok sem fognak annyit elárulni a mai generációk életérzéséről a következő századnak, mint ez a kis kötet. Ma már nem szükséges kötdolt üzeneteket közvetíteni a pódiumokról. A dalok azonban mitsem vesztek aktualitásukból. A mai társadalmi viharok közepette új értelmet nyertek.

Bródy János ma is az maradt, aki pályája kezdetén: szuverén, szabadelvű gondolkodó, aki érzékenyen reagál a világ ellentmondásaira.

Néha egy-egy dal keserűre sikeredik:

„Ahol mindent felkavar a szél, s a léghör mérgező,

Ahol minden megtámadható és minden védhető.

Ahol hihetetlen a szó és fölösleges a dal,

Ott már nagyon nagy, nagyon nagy a baj...”

(Ahol fölösleges a dal)

De azért mindenki tudja, hogy a dal soha nem lehet felesleges. Az a küldetése, hogy reményteljesebbé varázsolja az életet.

Tausz Anikó

St. Martin Utazás

A verseket írta, a kötetet szerkesztette, a borítófotót készítette: St. Martin.

Budapest, 1999., 44 oldal

St. Martin szaxofonművész, a zenei élet kiválósága, szívesen tesz kirándulást más műfajokba is. Hangulatos képeiből nemrég nyílt fotókiállítás. Legújabb stúdióalbumát „Utazás” címmel jelentette meg. Egyidejűleg adta ki magánkiadásban, saját szerkesztésében hasonló címmel verseskötetét is.

„A költészet felé nyitás – vallja a művész – újabb világokat tár fel előttem. Dalaim voltaképpen lelki tükröképeim, a költészet önmagammal szembesít. A verseimben inkább a lírai hangulatú elemek dominálnak, jóllehet műfaji kötődésem inkább az absztrakt-szürrealista vonulat felé közelít.

Költői példaképem József Attila, Kassák Lajos, a világirodalomból Goethe, de nagy tiszteelője vagyok a méltatlanul elfelejtett Nadányi Zoltánnak. Neki

ajánlottam „Összeesküvés” című versemet, mintegy folytatva a költő eredeti gondolatmenetét.

A kötetbe felvett versek közül mindössze két dalszöveg található, az egyiket Almási Éva színművésznő számára írtam. A többi, mintegy három tucat költemény az elmúlt tíz év terméséből való válogatás.”

Kell a mese – írja St. Martin – „képzelt Tündérpagoda, mely a múltba és jövőbe meseparipán” visz át. Ez a hangulati elem tükröződik zenéjében és verseiben is.

Tausz A.

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése tisztújító igazgatótanácsi ülésén az alábbi cégvezetőket választotta, illetve erősítette meg tisztségében:

Elnök: Bart István, a Corvina Kiadó igazgatója

Elnökhelyettes: Kocsis András Sándor, a Kossuth Kiadó elnök-vezérigazgatója

Az elnökség tagjai:
Ábrahám István, a Nemzeti Tan-

könyvkiadó vezérigazgatója,
Bérczi Sándor, a Műszaki Könyvkiadó igazgatója,

Dietrich Tamás, a Libri Kft. igazgatója,

Közszeghy Péter, a Balassi Kiadó igazgatója,

Lelkes Lajos, a Mezőgazda Kiadó igazgatója,

Morcsányi Géza, a Magvető Kiadó igazgatója,

Újlakyné Gazdag Judit, a Lira és Lant Rt. vezérigazgató-helyettese, az FB elnöke,

Zentai Péter László, a MKKE igazgatója.

Az Írók Boltja októberi programjai (Budapest VI., Andrássy út 45.) A programok du. 4 órakor kezdődnek

- 7., csütörtök:** Kállay Géza: Nem pusztta tett (Liget)
Lányi András: Együttléstán
A köteteket bemutatják: Láncki András és Péter Kata
Parcz Ferenc kötetéről a szerzővel Szörényi László beszélget
- 18., hétfő:**
- 19., kedd:** Kömlödi Ferenc: Az amerikai némafilm (Magyar Filmintézet)
- 20., szerda:** A szerzővel Forgács Iván beszélget
Karafiáth Judit-Tóth Szilvia: Szürrealizmus (RaabeKlett Kiadó)
Matúra izmusok sorozat
Bemutatja: Tverdota György
- 26., kedd:** Noran Napok (október 26–27.)
Betyár volt-e Cigány Jóska? – Sáfár Sándor cigány mese-gyűjtése
Vendégeink: Szombath Árpád, a könyv illusztrátora és Jónás Tamás, a kötet szerkesztője
A kötetet bemutatja: Rézműves Melinda, néprajzkutató
- 27., szerda:** A Magyarországon írták c. angol nyelvű sorozat új kötetének bemutatója
Kosztolányi Dezső, Krúdy Gyula, Mándy Iván novellái
Vendégeink: John Batty, Peter Doherty, Molnár Eszter és Vajda Miklós
- 28., csütörtök:** A Jelenkor Kiadó és folyóirat nyitott szerkesztőségi

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Ezúttal az Orpheusz Kiadóhoz látogatunk. A dunaszerdahelyi Nap Kiadóval közösen e címen jelentettek meg kortárs költészeti antológiát. 2. Líránk egyik fejedelme (Endre) – Tiltás feloldása, szabad út – Nagy képzőművész (Hans). 3. Négy bibliai alak viseli

ezt a nevet – Nagyhirű szótárkiadó – Női név. 4. Jótollú publicista volt (Ferenc) – Egy hazai helységbe való – Francia város. **5. Doboss Gyula esszé- és kritikakötete, idén adta közre az Orpheusz – Gazdasági Társaság.** **6. A vízsz. 1. alatti kötet egyik poétája (Attila) – Európai folyó**

– Eleven – Jód, itrium és hidrogén vegyjele. 7. Juttat – Hazai város, kosárlabda-fellegvár – Francia író (Robert). 8. Római 551 – Nagy ijedtség – Folyócskánk. 9. Pityergés – J. Kerouac legendás regénye. 10. Területet körülás – Kalóriaszegény üdítőital – Rajt. 11. Kossuth-díjas filmrendező

(István) – Terrorszervezet volt – **József Attila-díjas költő, festőművész, az Orpheusz Kiadói Kft. ügyvezető igazgatója.** 12. Zokog – Hárán fia, Ábrahám unokaöccse a Bibliában – Sri Lanka szigetén élő nép. 13. Névelős vízi növény – Becézett férfinév – Kötőszó – Reding...: a magyar (svájci) kártya egyik figurarajza. 14. Mitológiai királylány.

Függőleges: 1. Orbán Ottó egy verssora a vízsz. 1. alatti antológiából. 2. Regényét Gárdonyi írta meg – Válogatott labdarúgó volt (Zoltán) – ... Kabai-vanszka: bolgár operaénekesnő. 3. Karcú, magas termetű – Jobbára céltalan betűvetés. 4. Tetőpontjára hág a Nap – Mértani alakzat – Skálahang – Lengyel város. 5. A Végtelen történet írója (Michael) – Gyarapodik – ... de Janeiro – Ritka férfinév. **6. József Attila-díjas költő, versgűjteménye az Orpheusznál nemrég látott napvilágot** – Kötőszó. 7. Takar – Vallásröv. – Tiltószó – Dáridózni kezd! – Például a lila. 8. Kosztolányi-regény – Becézett női név – Korröv. 9. ... néni: K. Keroul és A. Barré komédiája – Nagyszülő szülője – Lappangó. 10. Kifent – Erős készítés az alvásra – Zamat. 11. Angol író a XVI. században (Thomas) – Csapadék – Futómadár – Kiss me...: közkedvelt musical. 12. Helyrag, -be párja – A női öttusa legeredményesebb egyénisége, tizenötszörös világbajnok lengyel versenyző (Dorota) – Cicciolina eredeti neve (Ilona). 13. Szereplő Örkény Tótékjában – Azonnal oldódó italpor – Személyére – ... az életét: J.-L. Godard filmje.

T. T.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	●
1														→
2														↓
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														→
12														↓
13	→													
14	→													

Beküldendő: a vastagon szedett sorok megfejtése.

Beküldési határidő: 1999. október 20.

A helyes megfejtést beküldők között könyveket sorsolunk ki.

A nyertesek (összesen tizen) az Orpheusz Kiadó egyik kiadványát kapják jutalmul.

A nyertesek listáját november 4-i számunkban közöljük. A könyvet postán küldjük el címükre.

A szeptember 9-i számunkban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése:

Bächer Iván: Kutya Mandovszky. Romlaky. Miért szeressük Hollandiát? James Gleick. Káosz-elmélet.

A megfejtés beküldői közül Sándor Anna: Miért szeressük Hollandiát? című könyvét nyerte:

Sike József Bp., Barna László Bp., Vetula Eszter Bp., Fenyővári Mária Bp., Szabó Tibor Doboz, Bosnyákovics Rudolf, Tatabánya, Szarvas László, Tura,

Szilágyi Sándor, Sáránd, Földesi Attila, Balassagyarmat, Nagy Gellért, Jászladány. Nyereményüket postán küldtük el.

Megrendelhető:
csak a kiadónál!

EGYSZERI
KIADÁSI!

BÉCS BUDAPEST WIEN BUDAPEST
2000

Mit hagyhat ottól egy múlt évezrednek két főváros több évszázados közös múlttal, számos azonossággal és különbségekkel? Mit mutat két főváros a jövő évezrednek a tradíciók és különbségek okán? Hogyan látja az ezredforduló Bécsét Szaberi András fotóművész, Hernádi Gyula író! Milyennek látja Budapestet főtérén keresztül János Kalcsár bécsi fotóművész és Gerhard Totteringer író! A kereskedelmi forgalomba nem kerülő exkluzív fotóalbum mellé ajándék az ezredforduló szívetlétére.

A kötet paramétereit: 224 oldal, A/3, Dízsdoboz, 4+4 szín nyelv: magyar, német. Megjelenik: 1999. november

Várjuk megrendeléseiket az alábbi címen:
Wall-Press Kiadó Kft., 3527 Műkút, Bajcsy-Zs. u. 15.
Tel./fax: 46/501-440, 326-507, E-mail: wallpres@mail.motav

Nemzetközi kiadó ügyvezetőt keres.

Követelmények: német- és/vagy angolnyelv-tudás, könyvszakmai gyakorlat, dinamikus egyéniség, jó kereskedelmi érzék, lehetőleg felsőfokú végzettség, vezetői gyakorlat, maximum 40 éves életkor.

Önéletrajzokat a kiadói igazgató címére kérjük beküldeni Budapest, 1539 Postafiók 629.

Könyvkiadók, könyvkereskedők magas szintű szakmai és kereskedelmi képviselőt vállalom Délkelet-Magyarországon, meglévő és bővíthető kapcsolatokkal, logisztikai és infrastrukturális háttérrel.

**Mohai Tibor
5700 Gyula
Vasút u. 5.
06-30-9761-483**

B & T Bába és Társai
Nyomdaipari Kft.

Levélcím: 6725 Szeged, Határőr u. 1.
Üzemegység címe: Szeged, Dorozsmai út 35.

Ajánlat újonnan kiadott könyveinkből:

Hencz Péter: Klebelsberg Kunó, a harmadik évezred minisztere
Péter László: Szegedi seregszámla
Horváth Dezső: Mivé lettél, csángó magyar?
Tamasi Mihály: Polgárosodás régen és most
Monostori László: Szeged könyvkereskedése és könyvterjesztése 1835-1998
Szegedtől Szegedig Antológia 1999
Oláh Miklós: A szegedi „Csillagbörtön” kronológiája
Lengyel András: „Közkatonái a tollnak”
P. Bodzsár Erzsébet: Amerikai Anyegin
Vajda János: Ópusztaszeri gyökereink
Leslie Yorke: Biborköd (Szerelem a síron túlról)
Frank György: Állat vagyok (A népszerű humorista írásai)

Telefon/fax: 62/464/015 **Ablakos borítéktól**
Minden típusú nyomdai termék előállítását! **alapítva: 1990** **a Zárócímkéig.**

SICC Gyermekek és Ifjúsági
Könyvnyomdaipari Kereskedés

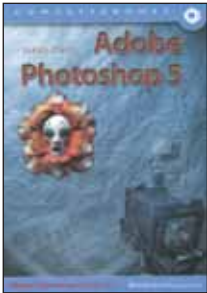
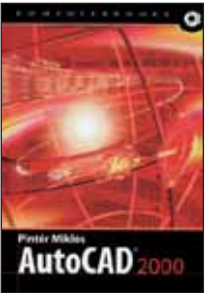
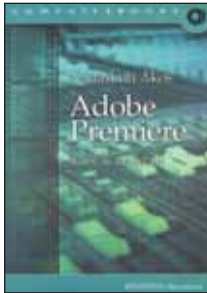

1131 Sp. III. Dolmány u. 57.

**Egy nagykereskedés a gyerekekért,
ahol szinte mindent megtalál!**

Mesakönyvek, minileporellők, leporellők, kifestők, babakönyvek, ifjúsági regények, gyermek és ifjúsági lexikonok, ismeretterjesztő könyvek, idegen nyelvű könyvek, kötelező irodalom, szótárak, nyelvkönyvek széles választékával várjuk kedves vásárlóinkat!

Címünk: 1131 Budapest, XIII., Dolmány u. 57
[A Gyermek háttér színeben] Tel.: 239-6730 Nyitva tartás: 8.00h-16.00h

COMPUTERBOOKS **A COMPUTERBOOKS LEGÚJABB KIADVÁNYAI**

 <p>Jakab Zsolt: Adobe Photoshop 5 Windows / Macintosh 367 old., 2464 Ft</p>	 <p>Pintér Miklós: AutoCAD 2000 Magyar és angol nyelvű verzió 496 old., 2990 Ft</p>	 <p>Nádaskuti Ákos: Adobe Premiere 4. és 5. változat 182 old., 2464 Ft</p>	 <p>Mogyorósi Istvánné: MS Exchange szerver 300 old., 2999 Ft</p>
--	---	---	---

Kis- és nagykereskedelmi boltunk:
1126 Bp., Tartsay Vilmos u.12.
A könyvek megrendelhetők:
levélben: 1253 Budapest, Pf. 71.

faxon: 375-3591
telefonon: 375-1564
e-mailen: info@computerbooks.hu
Kérésre ingyenes katalógusunkat elküldjük.

Legfrissebb könyvlistánk a faxbankból
233-3666/1456# bármikor lekérhető.
Pedagógus- és diákigazolványra
kedvezményt adunk.

Megjelent könyvek

1999. szeptember 9. – szeptember 23.

OLVASOM A LISTÁT, és látom, hogy készülnek a kiadók a Frankfurti Könyvvásárra. Sok az idegen nyelvű (főleg német) könyv, például a Helikon Universitas sorozatból is megjelent többnek a fordítása (ezzel kapcsolatban ld. lapunk e számában a Szilágyi Ákossal készített interjút). Sok az utánnomás is, ami arra utal, hogy eljutottunk oda, amire egy évtizede még csak vágyakoztunk: kis példányszámokban jelennek meg a könyvek, ha sikerük van, jöhet az utánnomás. Vannak ennek hátulütői is persze, de ne legyünk telhetetlenek. Más típusú utánnomások azok, amelyek évek, évtizedek óta keresett könyveket adnak az olvasó kezébe: ismét megjelent Romhányi József Szamárfül c. versgyűjteménye, a nagy rimfaragó örök siker marad. Megint más típusú utánnomás az értékes irodalom újbóli közreadása: Galgóczi Erzsébet, Móricz Zsigmond művei a Millenniumi Könyvtár sorozatban jelentek meg.

A

- Aleksievi, Svetlana:** Fiúk cinkkoporsóban. Budapest, Európa, 1999. ISBN: 963-07-6624-8 költött: 1600 Ft
- Állatmesék.** Szombathely, Sél Baráti Kör, fűzött: 583 Ft
- Általános történelmi fogalomgyűjtemény.** [Tankönyv]. [Jav. és bőv. kiad.] Budapest, Holnap, 1999. ISBN: 963-346-261-4 fűzött: 790 Ft
- A magyarországi németek.** 2. kiad. [Budapest], Útmutató K., [1999]. (Változó világ 23.) ISBN: 963-9001-28-7 fűzött: 390 Ft
- Amatőr csillagászok kézikönyve.** Budapest, MCSE, 1999. ISBN: 963-03-7877-9 fűzött: 1568 Ft
- Asquith, Ros:** Aggódó tinik kézikönyve. [Útmutató az élethez]. [Pécs], Alexandra, [1998]. ISBN: 963-367-405-2 fűzött: 698 Ft
- Asztalos Enikő:** Szép szivárvány koszorúzza az eget. Népélet Székelykasszon. Csíkszereda, Státus, 1998. ISBN: 973-98901-6-4 fűzött: 1000 Ft
- Auel, Jean M.:** A lovak völgye. Budapest, M. Kvk. 1999. ISBN: 963-548-992-7 költött: 1690 Ft

B

- Bakai László – Keller Ervin – Takács Ferenc:** Az elméleti vizsga tankönyve. Segédmotoros, motoros. [Smkp, A1, A korl., A]. 2. jav. kiad. Budapest, Műszaki Kvk., cop. ISBN: 963-16-3023-4 fűzött: 1200 Ft
- Bárczy Barnabás:** Differenciálszámítás: példatár. 9. kiad. Budapest, Műszaki Kvk., cop. 1999. (Bolyai-könyvek) ISBN: 963-16-3038-2 fűzött: 990 Ft
- Baron, Renee – Wagele, Elizabeth:** Játékos enneagram. Ismerd meg saját karakter-típusodat. [Budapest], LEELA Alapítvány, cop. 1998. ISBN: 963-03-6345-3 fűzött: 860 Ft
- Benedek Elek:** Nagy mesekönyv. (1.) 3. kiad., cop. 1998. (Mesél az Esély) ISBN: 963-9153-11-7 költött: 3490 Ft
- Benedek Elek:** Nagy mesekönyv. (2.) 3. kiad., cop. 1998. (Mesél az Esély) ISBN: 963-9153-10-9 költött: 3490 Ft
- Benedek Elek:** Nagy mesekönyv. (3.) 3. kiad., cop. 1998. (Mesél az Esély) ISBN: 963-9153-09-5 költött: 3490 Ft
- Benedek Szabolcs:** A nagy degeneráció. Budapest, Seneca, 1997. (Thesaurus) ISBN: 963-8038-54-3 fűzött: 780 Ft
- Bettes István:** Lírai vészjel. Versek. Bratislava, AB-Art, cop. 1999. ISBN: 80-88763-72-X költött: 650 Ft
- Betyár volt-e Cigány Jóska?** Cigány mesék. Budapest, Noran, 1999. ISBN: 963-9048-54-2 költött: 1390 Ft

- Bocsák Miklós – Imre Mátyás:** Szél ellen. Futballháború avagy Kovács Attila tündöklése és... [Budapest], Magánkiad., [1999]. ISBN: 963-9133-87-6 fűzött: 980 Ft
- Bogdán László:** Szentgyörgyi Demokritos. Sepsiszentgyörgy, Háromszék Lap- és Kvk., cop. 1999. (Kalácsa könyvek) ISBN: 973-98914-3-8 fűzött: 1200 Ft
- Bojtkó Béla:** A kémiai elemek új termodinamikai rendszere: A T-modell és a világegyetem. Budapest, Püski, 1999. ISBN: 963-9188-32-8 költött: 1960 Ft
- Booth, John:** Fabergé a cár ékszerésze. [Budapest], Gabo, [1999], cop. 1997. ISBN: 963-8009-44-6 fűzött: 6900 Ft
- Boyd, Neil:** Atyák pácban. Budapest, Ciceró, cop. 1999. ISBN: 963-539-268-0 fűzött: 1490 Ft
- Budapest.** Műemlékek térképe = Karte der Kunstdenkm., Belterület = Innenstadt. M. 1:10 000. Jav., átd. kiad. Budapest, Cartographia, 1999. ISBN: 963-352-217-X CM 500 Ft
- Buddha tudat.** Zen buddhista tanítások. [Budapest], Farkas L. I., 1999. ISBN: 963-7310-46-0 fűzött: 1200 Ft
- Burke, Peter:** Az olasz reneszánsz. Kultúra és társadalom Itáliában. Budapest, Osiris, 1999. (Osiris könyvtár) ISBN: 963-379-472-2 fűzött: 1280 Ft

C

- Cajani, Franco:** Töprengés a szélben. Budapest, Széphalom Kvműhely, cop. 1999. ISBN: 963-9028-23-1 fűzött: 980 Ft
- Cartographia világtatlasz.** Budapest, Cartographia, 1999. ISBN: 963-352-516-0 CM költött: 5900 Ft
- Cartographia világtatlasz.** Budapest, Cartographia, 1999. ISBN: 963-352-516-0 CM költött: 8850 Ft
- Christie, Agatha:** Poirot karácsonya. Budapest, M. Kvk. 1999. ISBN: 963-548-914-5 fűzött: 850 Ft
- Churchill, Winston Spencer:** Nagy csaták. híres-hírhedt szereplők: Fejezetek a második világháborúból. Budapest, M. Kvk. 1999. ISBN: 963-548-952-8 költött: 2990 Ft
- Coss, Melinda:** Csupa keresztöltés. Budapest, M. Kvk. 1999. ISBN: 963-548-954-0 költött: 2490 Ft
- Coulter, Catherine:** Útvesztő. [Debrecen], Aquila, 1999. (Vadrózsa könyvek) ISBN: 963-679-009-4 költött: 1490 Ft
- Crummernerl, Rainer:** A levegő és a víz. Budapest, Tessloff és Babilon, cop. 1999. (Mi kicsoda 54.) ISBN: 963-9182-15-X költött: 1490 Ft
- Czuczor Gergely – Fogarasi János:** A

magyar nyelv szótára. (2. köt.), 1999. ISBN: 963-7528-49-0 költött: 3500 Ft

Cs

- Csiszár Károly:** Az Őrség. [Budapest], Útmutató K., [1999]. (Változó világ 26.) ISBN: 963-9001-39-2 fűzött: 390 Ft
- Csörgő Anikó – Füzesi Zsuzsa:** Csodaország. Foglalkoztatókönyv óvodásoknak, kisiskolásoknak. 11. kiad. Budapest, Csodaország, 1998, cop. 1990. ISBN: 963-918-001-7 költött: 1583 Ft

D

- Dalok ura.** Kortárs ausztrál költők antológiája. Budapest, Széphalom Kvműhely, cop. 1999. ISBN: 963-9028-25-8 költött: 1200 Ft
- Dél-Zala turistatérképe.** – Wanderkarte. – Tourist map. – Carte touristique. M. 1:60 000. Budapest, Cartographia, 1999. ISBN: 963-352-128-9 CM 450 Ft
- Demeter M. Ibolya:** Visual Basic 6.0. Lépcsőről lépésre. Budapest, Panem, 1999. (Programozók könyvtára) ISBN: 963-545-218-7 költött: 2900 Ft
- Desarthe, Agnès:** Egy titok, ami nem számít. Budapest, Európa, 1999. ISBN: 963-07-6622-1 költött: 950 Ft
- Disney, Walt:** Hófehérke és a hét törpe. Budapest, Emgont Hungary, 1999. (Klasszikus Walt Disney mesék 18.) ISBN: 963-627-529-4 költött: 1745 Ft
- Donald, Pamela:** 501 könyhai tipp háziasszonyoknak. [Békéscsaba], Tevan, 1999. ISBN: 963-7278-35-4 fűzött: 980 Ft
- Drori-Ernst, Edit:** Nincs jogod az élethez. Regény. Pozsony, AB-Art, cop. 1999. ISBN: 80-88763-76-2 fűzött: 650 Ft
- Dusza István:** Fapihétk. Tárca regénye. Bratislava, AB-Art, cop. 1999. ISBN: 80-88763-73-8 fűzött: 850 Ft

E

- Eliade, Mircea:** A szent és a profán. A vallási lényegről. Budapest, Európa, 1999, cop. 1987. (Mérleg) ISBN: 963-07-6594-2 fűzött: 950 Ft
- Eliade, Mircea:** Misztikus születések. Tanulmány néhány beavatástípusról. Budapest, Európa, 1999. ISBN: 963-07-6492-X költött: 1300 Ft
- Erdélyi magyar költők, 1918-1944.** Válogatás. Budapest, Unikornis, 1999. (A magyar költészet kincsesládája 81. köt.) ISBN: 963-427-340-8 költött: 2300 Ft
- Erfahrungen und Empfehlungen für Planer und Erbauer von Tragkonstruktionen.** Budapest, Műszaki Kvk., cop. 1999.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével, mert az előfizetés – a legkényelmesebb, ugyanis a kézbesítő az Ön otthonába juttatja el a lapot, – a leggyorsabb, mert a megjelenő lapszámokat az árusítás megkezdésével egyidejűleg kapja kézhez,

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhétet 1 évre 2880 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

– a legbiztosabb, mert véletlenül sem marad ki egy lapszám a sorozatból,
– a legkedvezőbb, mert az előfizetők kedvezményes áron kapja a lapot.
Sokat emlegetett adat, hogy Magyarországon évente kb. 9000 különböző könyv jelenik meg, a tankönyveket nem számítva, de nem mindenki gondol bele abba, hogy ez átlagosan óránként egy, napi 24, heti 168 könyv megjelenését jelenti. Nagyon nagy szám ez, ennyi könyvújdonosság között az eligazodás már nem lehetséges segítség nélkül, és ez a segítség a Könyvhét. Legyen Ön is rendszeres olvasónk, barátunk, előfizetőnk, fizesse elő lapunkat, hogy naprakészen tájékozott lehessen a kulturális élet egy jelentős területén, a könyvek világában.

A Könyvhétet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

ISBN: 963-16-3031-5 költött: 3800 Ft
Északi Jenő: A viadal. [Pécs], Alexandra, cop. 1999.
ISBN: 963-367-577-4 fűzött: 999 Ft

F

Farkas Ács Erzsébet: Ybl: Egy építész életműve képekben. 2. kiad. Budapest, Püski, [1999].
ISBN: 963-9188-35-2 költött: 1200 Ft
Fercsik János: Informatika. Dunajáváros, ME DFK, 1999.
fűzött: 3351 Ft

Ferenci Géza: A moldvai ősbib csángók. Tanulmány. Székelyudvarhely, Erdélyi Gondolat, 1999.
ISBN: 973-9269-29-X fűzött: 780 Ft

Ferenci István: Besenyő szállások a Nagy-Szamos – Sajó mentén. Székelyudvarhely, Erdélyi Gondolat, 1999.
ISBN: 973-9269-33-8 fűzött: 780 Ft

Feuer Mária: A nagy megróbbátatás. [Budapest], Saxum, cop. 1999. (Az élet dolgai)
ISBN: 963-9084-55-7 fűzött: 680 Ft

Fielding, Joy: Hiányzó mozaikok. Budapest, M. Kvkklub, 1999.
ISBN: 963-548-796-7 költött: 1490 Ft

Findley, Nigel: Az elveszett kard. Budapest, Beholder, 1999. (Earth dawn)
ISBN: 963-9047-39-2 fűzött: 798 Ft

Foki Tamás – Szebenyi Péter – Ujvári Pál: Az újkor. Segédkönyv általános iskolai tanulók számára. Budapest, Korona, 1999.
ISBN: 963-9191-30-2 költött: 390 Ft

Foucault, Michel: Én, Pierre Rivière, aki lemészároltam anyámat, hugomat és öcsémét. Egy XIX. századi szülőgyilkosság. Budapest, Jászóveg Műhely, cop. 1999. (Jászóveg könyvek)
ISBN: 963-9134-26-0 költött: 1598 Ft

Frany-Turner, John: Az angliai csata. Debrecen, Hajja, cop. 1999. (20. századi hadtörténet)
ISBN: 963-9037-74-5 költött: 1890 Ft

G

Gaal Péter: A csahos fenevad. [Budapest], Avilion Kft., cop. 1998.
ISBN: 963-03-4648-6 fűzött: 1390 Ft

Gabnai Katalin: Drámajátékok. Bevezetés a drámapedagógiába. 4. bőv. kiad. [Budapest], Helikon, 1999. (Helikon univerzitas)
ISBN: 963-208-599-X költött: 1880 Ft

Galgóczy Erzsébet: Mama öltözik. Válogatott elbeszélések. Budapest, Osiris, 1999. (Millenniumi könyvtár 18.)
ISBN: 963-379-621-0 költött: 500 Ft

Gálík Péter: Diák Murphy avagy A problémák kezdete nem esik egybe a felnőttkor kezdetével. [Budapest], Gulliver, [1999]. (Szamárülés könyvek)
ISBN: 963-9232-01-7 fűzött: 398 Ft

Gángó Gábor: Eötvös József az emigrációban. Debrecen, Kossuth Egy. K., 1999. (Csokonai könyvtár 18.)
ISBN: 963-472-348-9 fűzött: 650 Ft

Gáspár András: Két életem egy halálom. Budapest, Valhalla Páholy, 1999.
ISBN: 963-9238-03-6 fűzött: 1190 Ft

Gerle János – Lugosi László: A szecesszió Budapesten. Budapest, M. Kvkklub, 1999.
ISBN: 963-548-960-9 költött: 1900 Ft

Girndt, Susanne – Ruppert, Doris: Barkácsolás természetes anyagokkal. Óvodásoknak és kisiskolásoknak. (1.), cop. 1998. (Heted7világ)
ISBN: 963-9153-13-3 fűzött: 2990 Ft

Globalizáció és nemzetépítés. Budapest, Teleki L. Alapítvány, 1999.
ISBN: 963-03-8087-0 költött: 1850 Ft

Goldman, Jane: Szex: mit? miért? hogyan?. Ismeretterjesztő kalauz tiniknek. [Pécs], Alexandra, [1998].
ISBN: 963-367-377-1 fűzött: 698 Ft

Goldman, Jane: Túlélőkönny tiniknek. [Nem könnyű a kamaszélet]. [Pécs], Alexandra, [1998].
ISBN: 963-367-416-6 fűzött: 698 Ft

Gombár Csaba: Ausflüge in die Staatspolitik. [Budapest], Helikon, 1999.
ISBN: 963-208-622-8 költött: 1500 Ft

Göncz Lajos: A magyar nyelv Jugoszláviában (Vajdaságban). Budapest, Osiris – MTA Ki-sebbségkutató Műhely, 1999. Újvidék, Forum. (A magyar nyelv a Kárpát-medencében a XX. század végén 2.)
ISBN: 963-379-463-3 fűzött: 820 Ft

Görgey Gábor: Hektor, a hőscincér. Budapest, Holnap, 1999.

ISBN: 963-346-322-X költött: 880 Ft
Görgey Gábor: Hektor, der Heldbock. Budapest, Holnap, cop. 1999.
ISBN: 963-346-323-8 költött: 880 Ft

Görög történelem. Szöveggyűjtemény. 2. kiad. Budapest, Osiris, 1999, cop. 1996. (Osiris tankönyvek)
ISBN: 963-379-195-2 költött: 2180 Ft

Guareschi, Giovanni: Don Camillo Kisvilága. Budapest, BIP, 1999.
ISBN: 963-03-7306-8 fűzött: 980 Ft

Gy

Gyermekmondókák. Debrecen, Fonó 33 BT, [1999].
ISBN: 963-9138-44-4 költött: 650 Ft

H

Hafkemeyer, Christof: Az Internet. Szőrözés a világhálón. Budapest, Tesstlof és Babilon, cop. 1999. (Mi kicsoda)
ISBN: 963-9182-19-2 költött: 1620 Ft

Hasek, Jaroslav: Svejk története. Egy derék katona kalandjai a világháborúban. Budapest, Ciceró, [1999].
ISBN: 963-539-272-9 költött: 1980 Ft

Hajdú István: Varietas delectat. Latin mondások. 5. kiad. Budapest, General Press, 1999, cop. 1993.
ISBN: 963-9076-68-6 költött: 1200 Ft

Hajnóczy Péter: A véréadó. Válogatott elbeszélések. Budapest, Osiris, 1999. (Millenniumi könyvtár 20.)
ISBN: 963-379-606-7 költött: 500 Ft

Hankiss Elemér: Abenteuer Menschheit. [Budapest], Helikon, 1999.
ISBN: 963-208-623-6 költött: 1500 Ft

Harasztó Mária: Mályvák és madarak. Versek. Bratislava, AB-Art, cop. 1999.
ISBN: 80-88763-69-X költött: 650 Ft

Harris, Robert: Führer-nap. Budapest, M. Kvkklub, 1999. (Hiteles háborús regények)
ISBN: 963-548-965-X költött: 1450 Ft

Hart, Stephen – Hart, Russel: A Waffen-SS fegyverei és harcéljárásai. Budapest, Hajja, cop. 1999. (20. századi hadtörténet)
ISBN: 963-9037-73-7 költött: 1990 Ft

Határ Győző: Keleti kulisszák. Határ Győző színjátékai. Budapest, Terebess, 1999.
ISBN: 963-9147-25-7 költött: 1895 Ft

Hattingh, Garth: Hegymászók kézikönyve. Budapest, Park, cop. 1999.
ISBN: 963-530-405-6 költött: 5500 Ft

Hauck, Paul: Hogyan bánjunk az örjítő alakkal?. A mindennapi élet kihívásai. Budapest, Bioenergetic, 1999.
ISBN: 963-8120-74-6 fűzött: 950 Ft

Hegedűs Géza: Géza fia, István, a magyarok legelső királya. Budapest, Seneca, [1999]. (Történelmi regénytár)
ISBN: 963-8038-65-9 költött: 1490 Ft

Hesse, Hermann: Narziss és Goldmund. Budapest, Europa, 1999.
ISBN: 963-07-6598-5 költött: 1100 Ft

Hillis, Daniel: Üzenet a kövön. Hogyan működik a számítógép?. Budapest, Vince, 1999. (Világ – egyetem)
ISBN: 963-9192-27-9 költött: 1295 Ft

Hoit, Victoria: Tigrisugrás. [Budapest], I.P.C. K., cop. 1999.
ISBN: 963-635-156-2 fűzött: 850 Ft

Horn Gyula: Azok a kilencvenes évek.... [Budapest], Kossuth, cop. 1999.
ISBN: 963-09-4092-2 költött: 1600 Ft

Hartling, Peter: Schubert. Tizenkét moment musical és egy regény. Budapest, Europa, 1999.
ISBN: 963-07-6595-0 költött: 1600 Ft

„Hüvelykujjam alma...”. Versek, mesék, játékok, feladatok óvodásoknak – kisiskolásoknak. Budapest, Alexander Stúdió, 1999.
ISBN: 963-03-7892-2 költött: 1490 Ft

I

Ignatius, David: Főbenjáró bűn. Budapest, M. Kvkklub, 1999.
ISBN: 963-548-957-9 költött: 1490 Ft

Ilf, Ilja – Petrov, Evgenij Petrovic: Tizenkét szék. [Budapest], Szaru és Pata K., [1999].
ISBN: 963-03-7760-8 fűzött: 917 Ft

Irány a középiskola: Magyar nyelv és irodalom '99. 1999-es középiskolai magyar nyelv és irodalom felvételi feladatok gyűjteménye és megoldásai. [Budapest], K.u.K. K., [1999].
ISBN: 963-9173-25-8 fűzött: 648 Ft

Irodalmi kincsestár [CD-ROM]. (1.), 1999. 10833 Ft

Irodalmi kincsestár [CD-ROM]. (2.), 1999.

10833 Ft
Iszlai Zoltán: Csirip-szótár. 2. kiad. [Budapest], Kossuth, cop. 1999.
ISBN: 963-09-4117-1 fűzött: 790 Ft

J

Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami. 4. kiad. Budapest, Móra, 1999, cop. 1972.
ISBN: 963-11-7502-2 költött: 998 Ft

Jogbiztonság a magyar gazdaságban. A tulajdonhoz és a szerződésekhez fűződő jogok tényleges érvényesítési lehetőségei. Budapest, Filum, 1999.
ISBN: 963-8347-70-8 fűzött: 990 Ft

Jókai Anna: Szegény Sudár Anna. Budapest, Széphalom Kvműhely, cop. 1999. (Jókai Anna művei)
ISBN: 963-8277-21-1 költött: 1980 Ft

Jókai Mór: A kőszívű ember fiai. [Budapest], Talentum – Akkord, [1999]. (Talentum diák-könyvtár)
ISBN: 963-645-029-3 fűzött: 598 Ft

Jókai Mór: A tábornok és az asztrálszellem. elbeszélések. Budapest, Osiris, 1999. (Millenniumi könyvtár 23.)
ISBN: 963-379-617-2 költött: 500 Ft

Juhász Katalin: Le Big Mac. Bratislava, AB-Art, cop. 1999.
ISBN: 80-88763-68-1 költött: 650 Ft

K

Kaeszy Gyula: Ismerjük meg a bútorstílusokat. 7. kiad. Budapest, Háttér, [1999], cop. 1995.
ISBN: 963-8128-59-3 fűzött: 1500 Ft

Kállai Ernő: Magyar nyelvű cikkek, tanulmányok, 1912–1925. (1.). 1999.
ISBN: 963-7381-66-X fűzött: 980 Ft

Kao, John: Ötlegety avagy A kreatív szervezet. Budapest, SHL Hungary, 1999. (SHL könyvek)
ISBN: 963-03-8307-1 fűzött: 1100 Ft

Kaosz és rend. Fantasy-antológia. [Debrecen], Cherubion, cop. 1999. (Cherubion fantasy exkluzív)
ISBN: 963-9110-57-4 költött: 1198 Ft

Karácsony Sándor: Leckék a leckéről. Utány. [Budapest], OPKM, [1999]. (Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum hasznos kiadványai)
ISBN: 963-7516-73-5 fűzött: 400 Ft

Karsai György: Homérosz: Iliász. [Budapest], Akkord – Talentum, cop. 1998. (Talentum műelemzések)
ISBN: 963-7803-57-2 fűzött: 498 Ft

Karsai György: Homérosz: Odüsszeia. [Budapest], Akkord – Talentum, cop. 1998. (Talentum műelemzések)
ISBN: 963-7803-50-3 fűzött: 498 Ft

Keserő Katalin: Rippel-Rónai, Csontváry, and Gulácsy. Budapest, Noran, 1999.
ISBN: 963-9048-55-0 fűzött: 1490 Ft

Kessler, Ronald: CIA. A világ leghatalmasabb kémiszervezetének kulisszatitkai. [Budapest], Gabo, cop. 1999.
ISBN: 963-8009-90-X fűzött: 1590 Ft

Keyes, Daniel: Virágot Algernonnak. [Pécs], Alexandra, [1997].
ISBN: 963-367-323-2 költött: 990 Ft

Kicsiny dalaim. Népi költők antológiája. Székelyudvarhely, Erdélyi Gondolat, 1999.
ISBN: 973-9269-30-3 fűzött: 1100 Ft

Kisgyermek nagy mesekönyve. [Budapest], Auktor, [1999], cop. 1955.
ISBN: 963-7780-63-7 költött: 1698 Ft

Koestler, Arthur: India. Budapest, Terebess, 1999.
ISBN: 963-9147-28-1 költött: 1895 Ft

Koestler, Arthur: Japán. Budapest, Terebess, 1999.
ISBN: 963-9147-29-X költött: 1895 Ft

Kömlödi Ferenc: Az amerikai némafílm. [Budapest], M. Filmint., 1999.
ISBN: 963-7147-40-3 fűzött: 980 Ft

Kosztolányi Dezső: Édes Anna. [Budapest], Talentum – Akkord, [1999]. (Talentum diák-könyvtár)
ISBN: 963-645-026-9 fűzött: 498 Ft

Kosztolányi Dezső: Esti Kornél énekei. Válogatott versek és novellák. Budapest, Europa, 1999. (Európa diák-könyvtár)
ISBN: 963-07-6576-4 fűzött: 500 Ft

Kotler, Philip: Marketing menedzsment. Elemzés, tervezés, végrehajtás, ellenőrzés. 2. kiad. Budapest, Műszaki Kvk., cop. 1999.
ISBN: 963-16-3026-9 költött: 4500 Ft

Krúdy Gyula: Bukfenc; Az útítárs. Kisregények. Budapest, Osiris, 1999. (Millenniumi könyvtár 22.)
ISBN: 963-379-703-9 költött: 500 Ft

Kupa László: Pulszky Ágost politikai nézetei. Budapest, Seneca, 1997. (Seneca könyvek)
ISBN: 963-8038-62-4 fűzött: 780 Ft

L

Ladányi Andor: A magyar felsőoktatás a 20. században. Budapest, Akad. K., 1999.
ISBN: 963-05-7658-9 fűzött: 999 Ft

La Fontaine, Jean de: Kedves La Fontaine-mesém. [Gyöngyös], Pallás Antikvárium, [1999].
ISBN: 963-9117-33-1 fűzött: 398 Ft

Lamb, Kathryn: Segítség!!! Megőrjíti a családom!. Túlélési útmutató tinédzsereknek. [Pécs], Alexandra, [1998].
ISBN: 963-367-417-4 fűzött: 698 Ft

László Ágnes: Arképcsnakom. (2.), 1999.
ISBN: 963-03-8361-6 költött: 1800 Ft

Legyenek-e a fáknek jogaik?. Környezeti-etikai szöveggyűjtemény. [Budapest], Typotex, 1999.
ISBN: 963-9132-46-2 fűzött: 1800 Ft

Lehoczki Károly: Új világ. [S.l.], Szerző, 1999.
ISBN: 963-640-044-X fűzött: 560 Ft

Lenyel László: Spielraum und Zwänge. [Budapest], Helikon, 1999.
ISBN: 963-208-624-4 költött: 1500 Ft

Lengyelország. – Poland. – Polen. – Pologne. M. 1:750 000. Budapest, Cartographia, 1999.
ISBN: 963-352-410-7 CM 690 Ft

Letűnt civilizációk nyomában. Hajdan jelentős kultúrák újrafelfedezése. [Pécs], Alexandra, [1999].
ISBN: 963-367-509-X költött: 8980 Ft

Longhena, Maria – Alva, Walter: Az ősi Peru. Az Andok kultúrája, az inkák birodalma. Budapest, Officina '96, cop. 1999.
ISBN: 963-9026-35-2 költött: 6950 Ft

Ludlum, Robert: Vaskoporsó. 2. kiad. [Budapest], I.P.C. K., [1999], cop. 1990.
ISBN: 963-635-157-0 fűzött: 898 Ft

Lukács Ottó: Matematikai statisztika: példart. 3. kiad. Budapest, Műszaki Kvk., cop. 1999. (Bolyai-könyvek)
ISBN: 963-16-3036-6 fűzött: 1390 Ft

M

Magyar Ikarosz. Zselyi Aladár élete és munkássága. [Bratislava], AB-Art, 1998.
ISBN: 80-88763-66-5 költött: 948 Ft

Magyar törvénytár: 113-as számú pótlap-csomag. A pótlapok cseréje. [Budapest], [Unio], [1999].
fűzött: 14558 Ft

Mándics Dezső – Molnár Katalin: Az ember szervezete és egészségétana. (3/[A.]), cop. 1999.
ISBN: 963-16-2533-8 fűzött: 680 Ft

Marcinko, Richard – Weisman, John: A két osztág. [Budapest], J.L.X., cop. 1999.
ISBN: 963-305-104-5 fűzött: 948 Ft

Marosán György: Stratégiai menedzsment. Budapest, Műszaki Kvk., [1999].
ISBN: 963-16-3045-5 fűzött: 1450 Ft

Marpa élete és tanításai. [Budapest], Farkas L. I., 1999.
ISBN: 963-7310-55-X fűzött: 1400 Ft

Mezey Katalin: Kivála Palkó Nemlehet-országban. Meseregény. 2. kiad. Budapest, Új Kézirat, cop. 1999.
ISBN: 963-03-8421-3 költött: 1800 Ft

Mezey Katalin: Paule Werbisteden im Lande Gehthanicht. Marchenroman. Budapest, Új Kézirat, cop. 1999.
ISBN: 963-03-8422-1 költött: 1800 Ft

Mezey László Miklós: Móricz Zsigmond: Úri muri. [Budapest], Akkord – Talentum, cop. 1998. (Talentum műelemzések)
ISBN: 963-7803-59-9 fűzött: 498 Ft

Microsoft Outlook 98. [A Microsoft Outlook 98 Windows 95 és Windows NT 4.0 rendszerekre készült verzióhoz]. Budapest, Park, cop. 1999. (Gyorstalpaló)
ISBN: 963-530-408-0 fűzött: 2500 Ft

Molnár András: Devilági. Budapest, Kortárs, 1999. (Új látászög)
ISBN: 963-8464-85-2 fűzött: 550 Ft

Móra Ferenc: A cinegekirály. [Ifjúsági írások, mesék, versek]. 2. bőv. kiad. Budapest, Ung-Bereg Alapítvány, 1999.
ISBN: 963-03-7750-0 fűzött: 720 Ft

Móricz Zsigmond: Árvácska. Budapest, Osiris, 1999. (Millenniumi könyvtár 19.)
ISBN: 963-379-618-0 költött: 500 Ft

N

Nádas Péter: Valamennyi fény. Budapest, Magvető, 1999.

www.konyvkereso.hu

Rendeljen könyvet az interneten!
Magyarország legnagyobb könyvkereskedelmi adatbázisán keresztül, több mint 53 000 műből válogathat.

Most vegye fel a bookmarkjai közé!

ISBN: 963-14-2174-0 kötött: 5900 Ft
Nagy Lajos: Képtelen természetrajz. [Budapest], Gulliver, [1999]. (Szamárfüles könyvek)
 ISBN: 963-9232-02-5 fűzött: 398 Ft
Nanszákó Cserfalvi Iлона: Mindennapok pedagógiája. 2. bőv. és jav. kiad. Debrecen, L'cium-art, 1999.
 ISBN: 963-8030-27-5 fűzött: 698 Ft
Nemere István: Hitler szeretői. [Budapest], Anno, [1999].
 ISBN: 963-375-030-X fűzött: 600 Ft
Németh István, Z.: Lélegzet. versek, 1993-1999. Bratislava, AB-Art, cop. 1999.
 ISBN: 80-88763-71-1 kötött: 650 Ft
Németh Zoltán: A kapus öröme a tizenegyesnél. Irodalmi tanulmányok, esszék, látmások. Bratislava, AB-Art, cop. 1999. (Start könyvek 7.)
 ISBN: 80-88763-70-3 fűzött: 480 Ft

O

Ozogány Ernő: A tudás fájáról. Somorja, Méry Ratio, 1999.
 ISBN: 80-88837-20-0 kötött: 1250 Ft
Óvodások mesekönyve. Debrecen, Fonó 33 BT, [1999].
 ISBN: 963-9138-45-2 kötött: 850 Ft

P

Pákozdi Erika – Riznicsekő Ferencné: Természetismeret 4. osztályosoknak. Budapest, Műszaki Kvk., cop. 1999.
 ISBN: 963-16-2140-5 fűzött: 490 Ft
Pék Pál: A Bárány kiüzése. Budapest, Széplalomp Kvműhely, cop. 1999.
 ISBN: 963-9028-50-9 fűzött: 700 Ft
Pelle János: Antiszemitizmus és totalitarizmus. Budapest, Józsefvárosi Műhely, 1999. (Józsefvárosi hiánypótló)
 ISBN: 963-9134-13-9 fűzött: 998 Ft
Peyramaure, Michel: Kővéssétek a királyt! (2.), 1999. (Kronikás könyvek)
 ISBN: 963-679-016-7 kötött: 1720 Ft
Pihál György: Tollhegyen. Budapest, AmfipressZ, cop. 1999.
 ISBN: 963-8230-03-7 fűzött: 1400 Ft
Pintér Miklós: AutoCad 2000. Magyar és angol nyelvű verzió. Budapest, Computer-Books, 1999.
 ISBN: 963-618-220-5 fűzött: 2990 Ft
Popper Péter: Fáj-e meghalni? Mit tanítanak a halálról? Miben érdemes hinni? [Budapest], Saxum, cop. 1999. (Az élet dolgai)
 ISBN: 963-9084-56-5 fűzött: 680 Ft
Popper Péter: Hazugság nélkül. [Budapest], Saxum, cop. 1999. (Az élet dolgai)
 ISBN: 963-9084-62-X fűzött: 680 Ft
Pótlapok a Hatályos jogszabályok gyűjteménye című kiadványhoz, 96. Budapest, Közgazd. és Jogi Kvk., 1999.
 fűzetlen: 13843 Ft

R

Radajev, Vasilij: Ének Tyusya fejedelemtől. Mordvin epikus költemény. Budapest, Balassi, cop. 1999.
 ISBN: 963-9028-287-8 fűzött: 800 Ft
Radványi Tamás – Gergényi István: English for business and finance. Haladó üzleti és pénzügyi nyelvkönyv. 4. kiad. Budapest, KJK-KERSZÓV, 1999.
 ISBN: 963-224-430-3 fűzött: 3472 Ft
Radványi Zsuzsa: Berci és a varázsecset. [Budapest], Program Junior K., [1999].
 ISBN: 963-8198-54-0 kötött: 498 Ft
Radványi Zsuzsa: Dörmögőék Számországban. [Budapest], Program Junior K., [1999].
 ISBN: 963-8198-55-9 kötött: 498 Ft
Reynolds, David West: Fantasztikus gépezetek. [Csillagok háborúja 1. rész: járművek és űreszközök]. (1. r.), 1999.
 ISBN: 963-9090-33-6 kötött: 2490 Ft
Riemann, Fritz: A szorongás alapformái. Budapest, Háttér, [1999]. (Lélek kontroll)
 ISBN: 963-8128-51-8 fűzött: 880 Ft
Rigó Béla: Katona József: Bánk bán. [Budapest], Akkord – Talentum, cop. 1998. (Talentum műelemzések)
 ISBN: 963-7803-58-0 fűzött: 498 Ft
Ripley, Alexandra: A mi időnk visszatér. Regény. [Budapest], Fiesta – Saxum, cop. 1999.
 ISBN: 963-8133-87-2 963-9084-43-3 kötött: 1600 Ft
Romhányi József: Szamárfüll. [Budapest], Gulliver, [1999], cop. 1983. (Szamárfüllés könyvek)
 ISBN: 963-9232-03-3 fűzött: 398 Ft
Róna Aser: Egyedül héberül. [Modern héber olvasókönyv fonetikus átirással egyéni tanulásra]: [4-104 éves korig]. Budapest, GLM Unió BT, 1999.
 ISBN: 963-03-7988-0 fűzött: 980 Ft

S

Ságvári György – Somogyi Győző: Nagy huszárkönyv. Budapest, M. Kvk, 1999.
 ISBN: 963-548-976-5 kötött: 5500 Ft
Sajó András: Jogosultságok. Budapest, MTA Állam- és Jogtud. Int. – Seneca, cop. 1996. (Seneca könyvek)

ISBN: 963-8038-52-7 fűzött: 980 Ft
Samuelson, Paul A. – Nordhaus, William D.: Alapfogalmak és makroökonomia. (1.) 7. kiad. Budapest, Közgazd. és Jogi Kvk., 1999, cop. 1987.
 ISBN: 963-224-427-3 kötött:
Samuelson, Paul A. – Nordhaus, William D.: Alkalmazott közgazdaságtan a mai világban. (3.) 7. kiad. Budapest, Közgazd. és Jogi Kvk., 1999, cop. 1987.
 ISBN: 963-224-429-X kötött:

Samuelson, Paul A. – Nordhaus, William D.: Mikroökonomia. (2.) 7. kiad. Budapest, Közgazd. és Jogi Kvk., 1999, cop. 1987.
 ISBN: 963-224-428-1 kötött:
Sanders, Lawrence: Timothy játéka. [Debrecen], Gold Book, [1999].
 ISBN: 963-9248-03-7 fűzött: 898 Ft
Sembach, Klaus-Jürgen: Szecesszió. A megbékélés utópiája. Köln, Benedikt Taschen, [1999]. Budapest, Vince.
 ISBN: 3-8228-8235-6 kötött: 5995 Ft
Shakespeare, William: Ót dráma. (2.), 1999.
 ISBN: 963-07-6577-2 fűzött: 600 Ft
Shakespeare, William: Ót Shakespeare-dráma. [Budapest], Palatinus, 1999.
 ISBN: 963-9127-78-7 fűzött: 2960 Ft
Silverberg, Robert: Vendég a jövőből. [Debrecen], Aquila – Cherubion, 1999. (Galaxis sf könyvek 11.)
 ISBN: 963-679-013-2 kötött: 1220 Ft

Solt György: Valószínűségi számítás: példatár. 10. kiad. Budapest, Műszaki Kvk., cop. 1999. (Bolyai-könyvek)
 ISBN: 963-16-3037-4 fűzött: 990 Ft
Solyomossy Olivér: Der Fuchs, der Bar und der Holzfaller. Die Geschichte vom Fuchs, der besonders schlaue sein wollte: ein Theater-Singspiel für Kinder und andere. [Budapest], Buda Records, 1999.
 fűzött: 1000 Ft
Spillane, Mickey: Enyém a bosszú. Budapest, Pallas Stúdió – Attraktor, 1999. (Klasszikus detektívregények)
 ISBN: 963-9207-15-2 fűzött: 890 Ft

Starke, Katherine: Kisebb-nagyobb cicák. Budapest, Park, cop. 1999.
 ISBN: 963-530-404-8 kötött: 1250 Ft
Starke, Katherine: Kisebb-nagyobb kutyák. Budapest, Park, cop. 1999.
 ISBN: 963-530-402-1 kötött: 1250 Ft
Steel, Danielle: Késerves. [Budapest], Maecenas, cop. 1999.
 ISBN: 963-203-009-5 fűzött: 799 Ft

Sz

Szabó Magda: Freskó. Budapest, Európa, 1999, cop. 1958.
 ISBN: 963-07-6637-X kötött: 1100 Ft
Szabó Miklós: K. D. Usinszkij. Budapest, OPKM, 1999.
 ISBN: 963-7644-92 fűzött: 800 Ft
Szabó Zoltán: Szerelmes földrajz. Budapest, Osiris, 1999. (Millenniumi könyvtár 21.)
 ISBN: 963-379-612-1 kötött: 500 Ft
Szeberényi József: Molekuláris sejtbiológia. Budapest, Dialóg Campus, 1999. Pécs. (Dialóg Campus tankönyvek)
 ISBN: 963-9123-46-3 kötött: 4880 Ft
Szedor Zoltán: Problémamegoldó folyamat a minőségért és a hatékonyságért. PSP – Problem Solving Process. Budapest, BBS-E BT, 1999.

ISBN: 963-03-8448-5 fűzött: 650 Ft
Székelyföld. – Secuimea. – Szeklerland. – Transilvania: centru li sud-est M. 1:250 000. 2., bőv. kiad. színtonalakkal Budapest, Kárpátia Térkép-műhely Kft. – Cartographia, cop. 1998.
 ISBN: 963-04-9954-1 CM 590 Ft
Szentesi Zöldi László: Rózsa Sándor. Legenda és valóság. Somorja, Méry Ratio, ISBN: 80-88837-10-3 kötött: 1500 Ft
Szerzői jog. Budapest, KJK-KERSZÓV, 1999. (Kis jogszabály sorozat)
 ISBN: 963-224-432-X kötött: 4032 Ft
Szigethy Gábor: ...ezernyolcszáznyolcvennyolc.... naplótörédek 1989-ből. Budapest, Seneca, 1997. (Családi könyvtár 6.)
 ISBN: 963-8038-31-4 fűzött: 780 Ft
Szilágyi Akos: Star Boris und die Starewitschi. [Budapest], Heilikon, 1999.
 ISBN: 963-208-625-2 kötött: 1500 Ft
Szöböl ért az ember. Népi elbeszélések Krasznáról. Székelyudvarhely, Erdélyi Gondolat, 1999.
 ISBN: 973-9269-27-3 fűzött: 1200 Ft

Szöveggyűjtemény az Erkölcstani vázlatok k. tankönyppótló jegyzethez. 4. kiad. Budapest, Paginarum, 1999.
 ISBN: 963-9133-59-0 fűzött: 750 Ft

T

Takács Gábor: Himbás-rudazatos mélyszivattyúzás. Budapest, Akad. K., 1999.
 ISBN: 963-05-7649-X fűzött: 2450 Ft
Tallum Eszter Mária: Tallum Eszter Mária művészléte, 1984–1996. (1.), 1997.
 ISBN: 963-7899-86-8 fűzött: 1500 Ft
Tallum Eszter Mária: Tallum Eszter Mária művészléte, 1984–1996. (2.), 1999.
 ISBN: 963-250-200-6 fűzött: 1200 Ft
Tanúk és vértanúk. Kortárs krónika Pákozdtól Aradig: 1848/1849. Csíkszereda, Pro-Print, 1999.
 ISBN: 973-9311-49-0 fűzött: 1500 Ft
The Széchenyi Chain Bridge and Adam Clark. Budapest, City Hall, 1999. (The faces of the city)
 ISBN: 963-7376-91-0 kötött: 2500 Ft
Tőke Péter: A helytartó és a magyar maffia-világ. (2.) 3. átd. kiad., 1999.
 ISBN: 963-548-932-3 kötött: 1690 Ft
Tőke Péter: Budai milliárdosok. 7. átd. kiad. Budapest, M. Kvk, 1999.
 ISBN: 963-548-881-5 kötött: 1500 Ft
Tolnai világlexikon [CD-ROM]. Repr. kiad. Budapest, Woodstone Interactive Ltd., 1999. 4833 Ft
Török Ferenc: Mandula. Mándi Gyula, Fradi – MTK – Aranycsapat. Budapest, Nyik-ki BT, 1999.
 fűzött: 980 Ft
Történetek a fejedelemségről. [Debrecen], Aquila, 1999.
 ISBN: 963-679-045-0 fűzött: 998 Ft
Tóth Lajos: Letűnt világok tanúja. A kisebbségi sors sodrásában. Budapest, Püski, 1999.
 ISBN: 963-9188-31-X fűzött: 750 Ft
Tóth Lehel: Misztérium. Bratislava, AB-Art, cop. 1999.
 ISBN: 80-88763-75-4 fűzött: 1200 Ft
Tóth Norbert: Interregnum. Fantasy-regény. [Debrecen], Cherubion, 1999. (Osiris könyvek 63.)

ISBN: 963-9110-58-2 fűzött: 698 Ft
Trencsényi-Waldapfel Imre: Görög regék és mondák. 8. kiad. Budapest, Móra, 1999.
 ISBN: 963-11-7492-1 kötött: 1198 Ft
Tudod-e a választ?: Állatrekordok. 180 kérdés és felelet. Budapest, Tessloff és Babilon, 1999. (Mi kicsoda)
 ISBN: 963-9182-24-4 fűzött: 600 Ft
Tudod-e a választ?: Technikai rekordok. 180 kérdés és felelet. Budapest, Tessloff és Babilon, 1999. (Mi kicsoda)
 ISBN: 963-9182-22-2 fűzött: 600 Ft

U

Ungarn: Tausend Jahre Zeitgeschehen im Überblick. Tatsachen zahlen Bilder. Budapest, MTI, 1999.
 ISBN: 963-7560-36X kötött: 3000 Ft
Urbán János: Matematikai logika: példatár. 3. kiad. Budapest, Műszaki Kvk., cop. 1999. (Bolyai-könyvek)
 ISBN: 963-16-3035-8 fűzött: 990 Ft

V

Vajda János: Ópusztaszeri gyökereink. Történetek egy brigádról. [Szeged], Bába, [1999]. (Tisza hangja 36.)
 ISBN: 963-9144-49-5 fűzött: 498 Ft
Vajda Zsuzsanna: A gyermek pszichológiai fejlődése. [Budapest], Heilikon, 1999. (Heilikon univerzitás / Pszichológia)
 ISBN: 963-208-538-8 kötött: 1680 Ft
Vállalati pénzügyek példatár. 6. átd. és bőv. kiad. [Budapest], Aula, 1999.
 ISBN: 963-9215-14-7 fűzött: 1590 Ft
Vegyesváltó. Pillanatképek nőkről, férfiakról. [Budapest], Egenlő Esélyek Alapítvány, ISBN: 963-9215-14-7 fűzött: 1590 Ft
Vekerdy Tamás: A kisgyerekkor. (1. r.) 4. kiad., cop. 1999. (Hétköznapi pszichológia)
 ISBN: 963-530-396-3 fűzött: 790 Ft
Villányi Attila: Munkafüzet. (2/[B.]) , cop. ISBN: 963-16-2569-9 fűzött: 590 Ft
Vő Gabriella: Szaván fogjuk. Erdélyi magyar szövegek. Székelyudvarhely, Erdélyi Gondolat, 1999.
 ISBN: 973-9269-28-1 fűzött: 1390 Ft

W

Weber, B.: 365 + 1 mese és történet. Cheveron, Hemma, [1999].
 kötött: 1780 Ft
Wilkinson, Philip: Épületek. [Hogyan építkeztek, milyen anyagokat, eszközöket és díszítőelemeket használtak elődeink]. Budapest, Park, cop. 1999. (Szemtanú 39.)
 ISBN: 963-530-400-5 kötött: 1950 Ft

Z

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem. [Budapest], Talentum – Akkord, [1999]. (Talentum diákkönyvtár)
 ISBN: 963-645-035-8 fűzött: 498 Ft

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhatalmas Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhetők a társaság home lapján (www.kello.hu).

Az Argumentum, a Belvárosi, a Korona, a Paginarum, a Park, a Passage és az Útmutató Kiadó kizárólagos terjesztője

A NAPKÖNYV nagykereskedelmi áruház kulturált környezetben, 1,2 kilométernyi polcon, több mint 5000 címet kínál vásárlóinak. Rendeléseket faxon és telefonon is elfogadunk. Olcsó és gyors házhoz szállítást vállalunk az ország bármely pontjára.

Figyelje akcióinkat!

**Címünk: 1158 Budapest, Késmárk u. 9. (Agritek-telep)
 Telefon: 417 34 38 ; 417 34 39 Fax: 417 34 41
 Internet: www.netcity.hu**

Új nyitva tartás: H: 8h – 16h, K-Cs: 7h – 17h, P: 8h – 14h

A Széphalom Könyvműhely ajánlata 1999 októberében

Cajani, Franco: Töprengés a szélben (versciklus – magyar és olasz nyelven, olaszból ford. Baranyi Ferenc) Dalok ura – Kortárs ausztrál költők antológiája (ford. és jegyzetek Turczai István és Judith Raphael Bukrich Tengeráramok sorozat II.)	980 Ft
Fehér Béla: Kutyasétáltatás (dráma, hangjátékok – a Magyar Naplóval közös kiadásban)	1200 Ft
Jókai Anna-életműsorozat:	
Jókai Anna: Három (tudatregény – 2. kiadás)	780 Ft
Jókai Anna: Ne féljetek (kilencedik, változatlan utánnomás), Jókai Anna: Szegény Sudár Anna (regény – harmadik, változatlan utánnomás)	1200 Ft 1800 Ft
Krasznahorkai László: Az ellenállás melankóliája (2. kiadás)	1980 Ft
Kolumban, Nicholas: The Science of In-Between – Antology of Contemporary Hungarian Lyric (A New York-i Box Turtle Press Kiadóval közös kiadásban)	1500 Ft
Maeterlinck, Maurice: Pelléas és Mélisande (drámák – franciából ford. Bárdos Miklós és Lackfi János)	1800 Ft
Mezey Katalin: Kivala Palkó Nemlehet-országban (meseregény – 2. kiadás, az Új KÉZirat Kiadóval közös kiadásban)	1100 Ft
Mezey Katalin: Paule Werbstedenn im Lande Gehthanicht (meseregény – az Új KÉZirat Kiadóval közös kiadásban, magyarból ford. Hans Skirecki)	1790 Ft
Pék Pál: A bárány kiüzése (új versek)	2400 Ft
Szakács Eszter: Másik hely, másik idő (új versek)	700 Ft
Várkonyi Nándor: Az ötödik ember I–III. (kultúrtörténet – Mezey Katalin, Vanyó László és Tökéczki László utószavával)	530 Ft
Várkonyi Nándor: Varázstudomány, I. (a kultúrtörténeti munka első kötete: A rejtett világ)	6400 Ft
	3300 Ft

Széphalom Könyvműhely
1068 Budapest, Városligeti fasor 38.
Tel./fax: 351-0593

A kiadóban vásárlóinknak 20% engedményt adunk, nagykereskedőknek megegyezés szerint.

Az Aula Kiadó ajánlata

Szalay-Szentiványi: A gazdaság közjogi szabályai (magyar gazdasági jog III.) **ára: 3940 Ft**
A kötet a gazdasági alkotmányosság, az államszervezet felépítése, a jogi felelősség a gazdasági életben, az államháztartási jog, valamint a gazdaság igazgatásának kérdéseit tárgyalja.
A sorozatot szerkesztette: Sárközy Tamás
I. kötet: Gazdasági státuszjog **ára: 3940 Ft**
II. kötet: A gazdaság dinamikájának joga **ára: 3940 Ft**

Bodai Zsuzsa (szerk.): A pénz filozófiája szöveggyűjtemény 2. 1990 Ft **ára:**
A válogatás-sorozat az európai bölcsélet történetében fellelhető fontosabb pénzelméleteket mutatja be. A sorozat második kötete a felvilágosodás korabeli brit, francia, olasz és német szerzők műveiből válogat.

Fülöp Gyula: Vállalati gazdálkodás az európai integrációbanára: 3500 Ft
A könyv a vállalati gazdálkodás Európai Unió alapelveinek az összefoglalását, főbb elemeinek részletes vizsgálatát mutatja be.

Iványi-Hoffer: Innováció a gazdálkodásban **ára: 4000 Ft**
A könyv az innováció szerepéről és megjelenési formáiról ír, majd megkísérli rendszerbe foglalni a teljes innovációs lánc tevékenységeit.

Demeter: Termelés és logisztika: Az elvi alapoktól a napi gyakorlatig **ára: 3500 Ft**
A cikkgyűjtemény átöleli a termelésmenedzsment és logisztika legfontosabb témakörét. Olyan cikkeket tartalmaz, amelyek a közelmúltban jelentős befolyást gyakoroltak a vállalatok anyagi folyamataival foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek gondolkodására, sok esetben magára a gyakorlatra is.

Boltjaink: Bp. IX. Kinizsi u. 1-7. tel./fax: 217-0233/7159 m. Bp. IX. Fővám tér 8. tel.: 216-1850/6324 m.

Kiadó: Bp. V. Veres Pálné u. 36. tel./fax: 217-2714 btt://aula.bke.hu

Az Akadémiai Kiadó ajánlata

Ladányi Andor A magyar felsőoktatás a 20. században

E munka átfogó áttekintést ad a magyar felsőoktatás 20. századi történetéről, ismertette a felsőoktatás helyzetét a századfordulótól 1918-ig terjedő időszakban, az 1918–1919. évi forradalmak idején, a Horthy-korszakban, a demokratikus átalakulás éveiben, az államszocialista periódusban, valamint a rendszer-változás után.

Ennek során foglalkozik a felsőoktatási politika alakulásával, a felsőoktatás intézményrendszerének és -hálózatának, szakmai és vertikális struktúrájának, a hallgatók számának és összetételének, a tanulmányi rendszernek, a felsőoktatás irányításának és az intézmények szervezetének változásaival, az oktatás és a tudományos kutatás személyi feltételeivel, valamint a felsőoktatás finanszírozásával.

ISBN 963 05 7658 9

Ára: 999 Ft

Megrendelhető: a kiadó vevőszolgálatánál, tel.: 464-8200 fax: 464-8201 e-mail: custservice@akkr.hu

vagy megvásárolható a könyvesboltokban.

A Tessloff és Babilon Kiadó újdonságai

STAR WARS

/Így készült az I. rész /

Az album izgalmas titkokat tár fel egy legenda születéséről, szemtanúi lehetünk a Star Wars mesevilág I. része mögött álló csodagépezet működésének. Megtudhatjuk, milyen különleges trükkök segítségével keltek életre a film figurái, fantáziálényei. Beleláthatunk a színpompás produkció előkészületeinek különböző szakaszaiba, a szereplőválogatás, a modellezés, a jelmeztervezés, a digitális felvétel rejtelmeibe.

160 oldal, számos rajzzal, fotóval illusztrálva, 2899 Ft

Rainer Crummenerl:

A levegő és a víz

A MI MICSODA sorozat 54. kötete
A könyv bemutatja a levegő és a víz legfontosabb tulajdonságait és szerepét a természetben, a mindennapi életben, valamint azt is, hogyan hasznosíthatjuk erejüket magunk számára.
48 oldal 1490 Ft

A könyvek megrendelhetők a kiadó címén: Tessloff és Babilon Kiadó 1075 Bp., Károly krt. 3/a. IV. em. Tel: 322-3871, Fax: 322-6023

